

Niemcy

Przegląd gospodarki UE

Październik 2022

Biuro Analiz PFR S.A.:

pawel.dobrowolski@pfr.pl

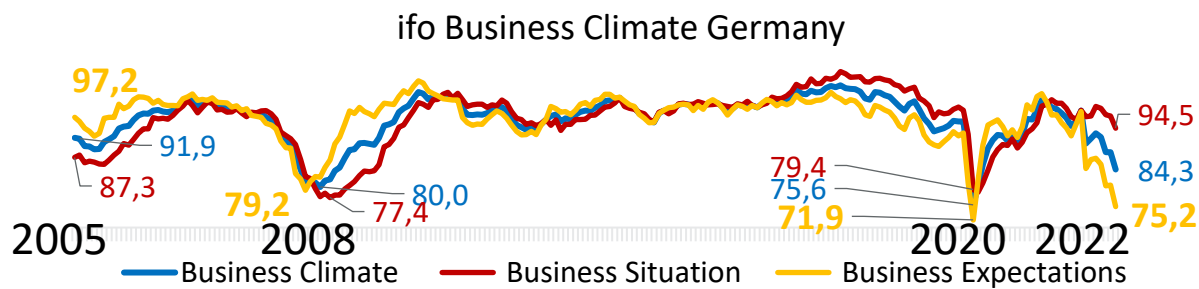
andrzej.kochman@pfr.pl

michal.kolasa@pfr.pl

Streszczenie

- 1. Niemcy w 63,7% były krajem uzależnionym od importu energii** (dane za rok 2020). Największym odbiorcą gazu w UE w ujęciu ilościowym z Rosji były Niemcy (2020 r.). Udział importu gazu z Rosji w imporcie gazu ogółem w 2020 r. przez Niemcy wynosił 65,2%. Aktualnie Niemcy nie mają aktywnego terminala LNG – zaplanowane są do uruchomienia terminale o przepustowości 32 mld m³/rok. Zgodnie z opiniami ekspertów istnieje poważne zagrożenie wystąpienia braków w podaży gazu w ciągu okresu zimowego 2023/2024. W Niemczech ceny elektryczności dla przemysłu - były trzecie najwyższe w UE. We wrześniu br., w porównaniu do sierpnia 2022 r., średnie ceny hurtowe w Polsce spadły o 37,5%, w Niemczech spadek wyniósł 30,0%. W ujęciu rocznym ceny nadal pozostają dużo wyższe – w Polsce o 66% rdr., w Niemczech o 157% rdr. Rząd przewiduje znaczące wsparcie dla odbiorców energii w Niemczech.
- 2. Ostatni odczyt PMI przemysłu 47,8 pkt (spadek z 49,1 pkt).** Usługi odnotowały spadek - ostatni odczyt – 45 pkt (spadek z 47,7 pkt). Wartości poniżej 50 pkt. świadczą o pogorszeniu sytuacji.
- 3. W przemyśle samochodowym – poprawa po okresie załamania po inwazji Rosji na Ukrainę.** Przy jednoczesnym spadku ilości produkcji samochodów ogółem następuje wzrost (odbicie po napaści Rosji na Ukrainie) w ilości produkowanych samochodów elektrycznych.
- 4. Upadłości przedsiębiorstw w Niemczech na niskim poziomie.**
- 5. Saldo niemieckiego HZ odnotowuje wyraźny spadek od typowego poziomu.**
- 6. PKB Niemiec w 2 kwartale 2022 r-d-r wzrosło o 1,7%.** Ujemna dynamika inwestycji -1,7% rdr. Międzynarodowy Fundusz Walutowy w 2023 r. prognozuje w Niemczech recesję na poziomie -0,3%.
- 7.** Poziom bezrobocia utrzymuje się od początku pandemii na relatywnie stabilnym – niskim poziomie – w sierpniu 2022 3,0%.
- 8. Inflacja w Niemczech nieco szybsza niż w strefie Euro.** Czynnikiem, który podbija inflację są ceny energii oraz żywności.
- 9.** Liczba infekcji na COVID-19 widać ostatnio delikatny wzrost. Zgony na niskim poziomie. Dla ostatniego tygodnia 82 zgony i 276.278 przypadków. Dla pierwszego tygodnia 2022 było to 1.249 zgonów i 338.054 przypadków.

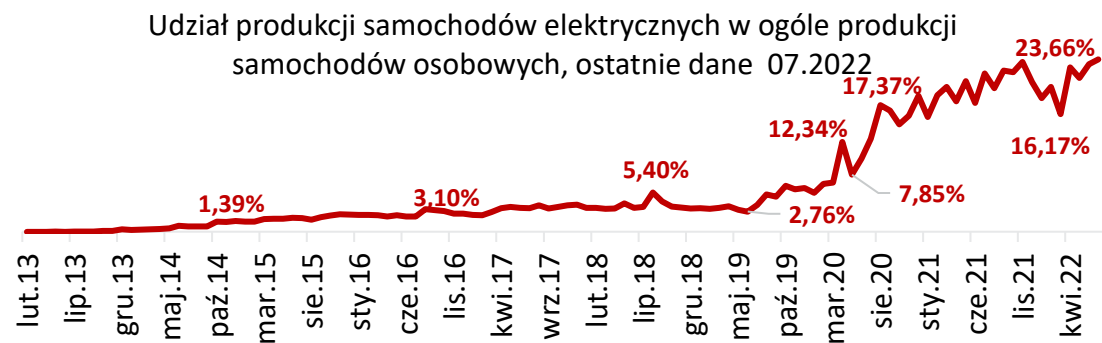
1. Wskaźnik koniunktury IFO odnośnie oczekiwań biznesowych pogorszył się. Jest gorszy niż w 2008 r.

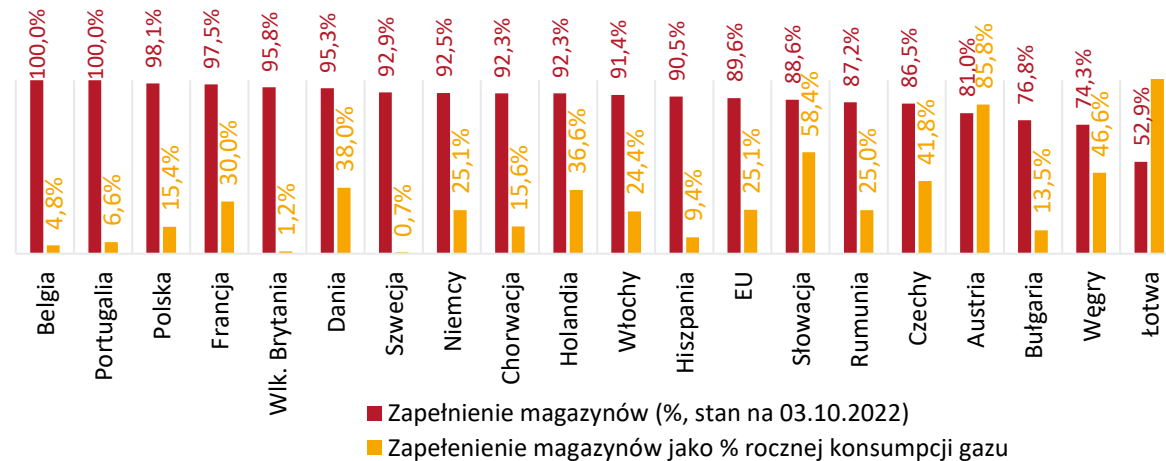
3. Stopa oszczędności gospodarstw domowych uległa znaczącemu obniżeniu.

2. Udział produkcji samochodów elektrycznych odbudował się po wiosennym załamaniu.

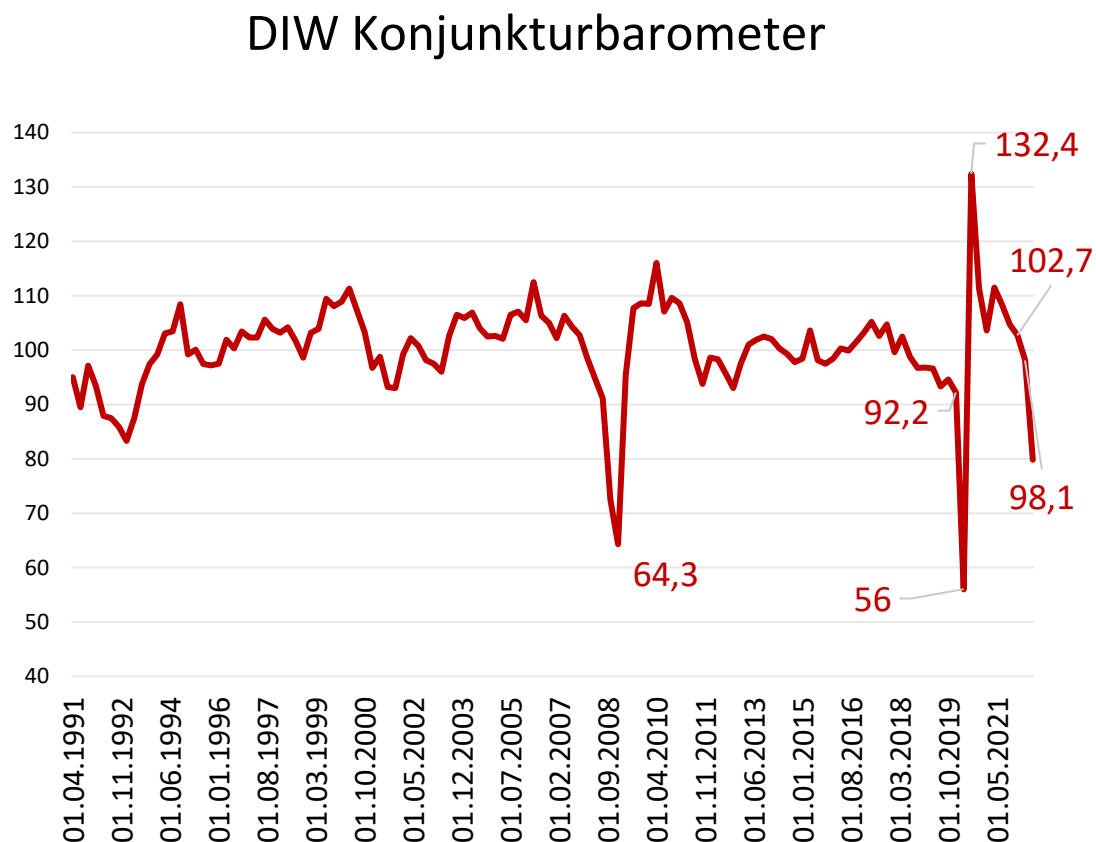
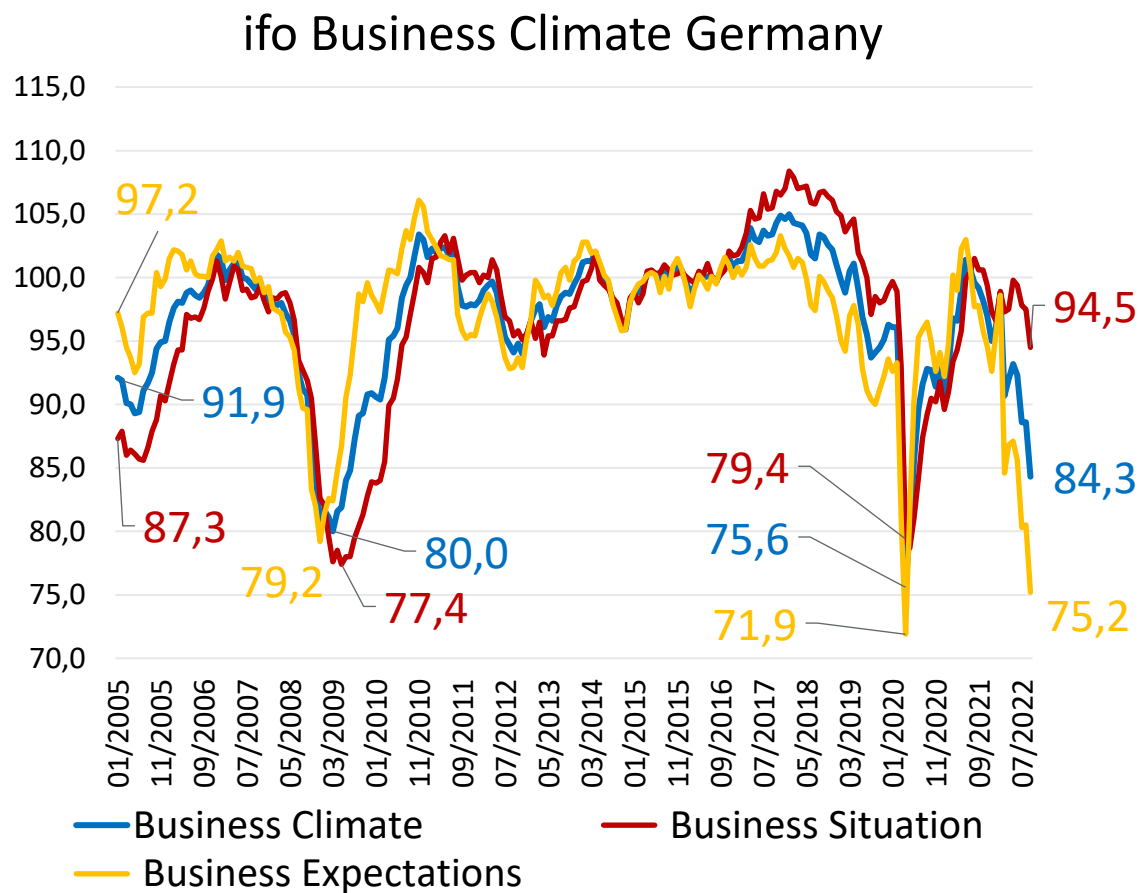

4. Obecny poziom zapełnienia niemieckich magazynów to ok. 25% rocznej konsumpcji gazu w tym kraju.

Oczekiwania biznesowe po wybuchu wojny w Ukrainie obniżyły się i są niższe niż w trakcie kryzysu 2008 r.

Druga fala COVID obniżyła indeksy koniunktury

Od lipca odczyt poniżej 50 pkt. Wartości wskaźników – świadczą o pogorszeniu sytuacji.

Wskaźnik PMI

Źródło: Macrobond, PMI SA, Markit

Wskaźnik nastrojów gospodarczych w Niemczech obniżył się po napaści Rosji na Ukrainę.

Nastroje - Przemysł

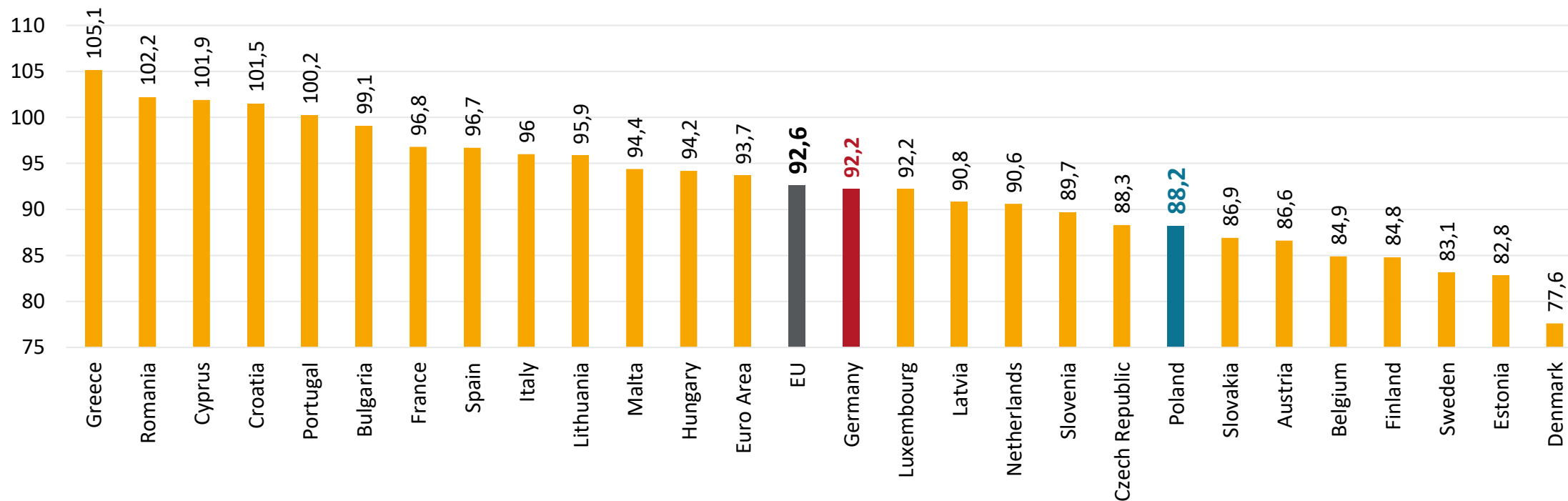

Źródło: Macrobond

W Niemczech obecnie nastroje gospodarcze są niższe niż średnia w UE.

Nastroje - Przemysł

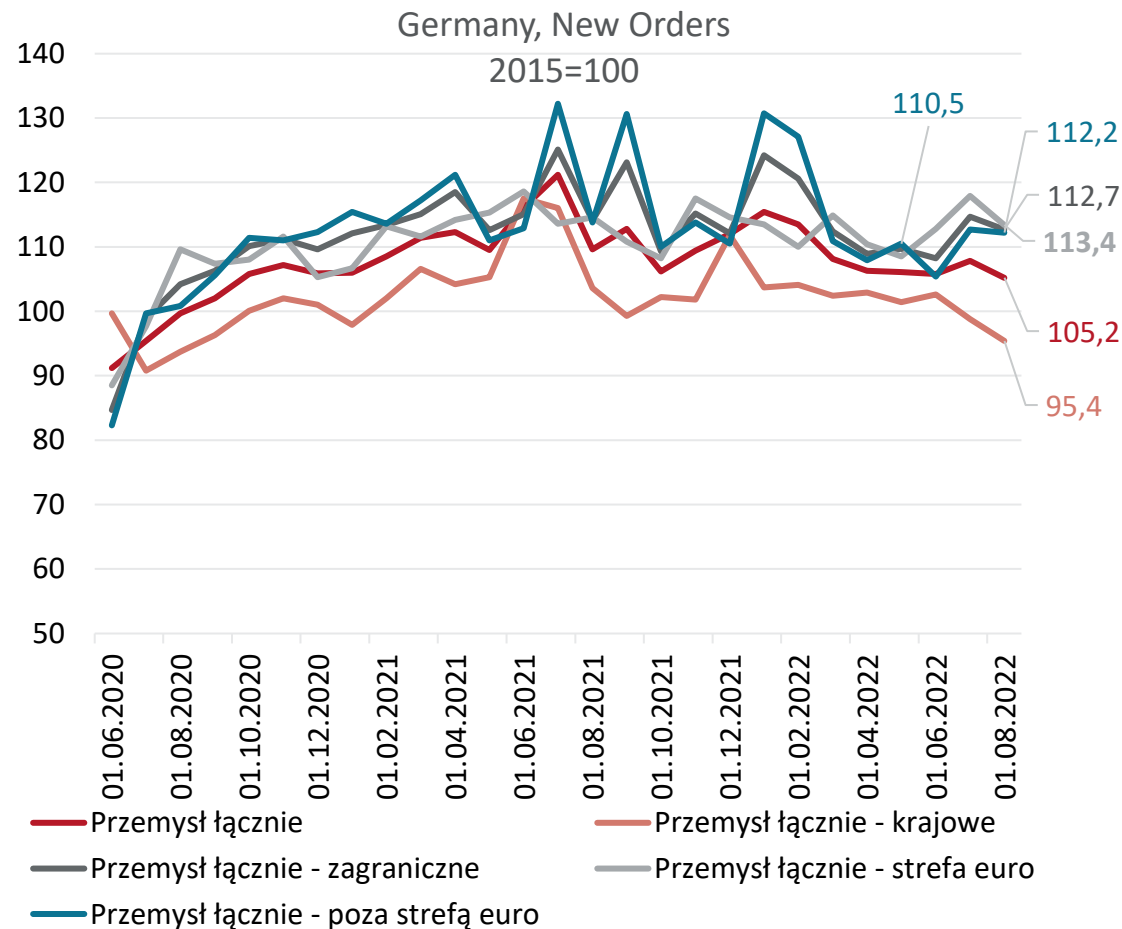
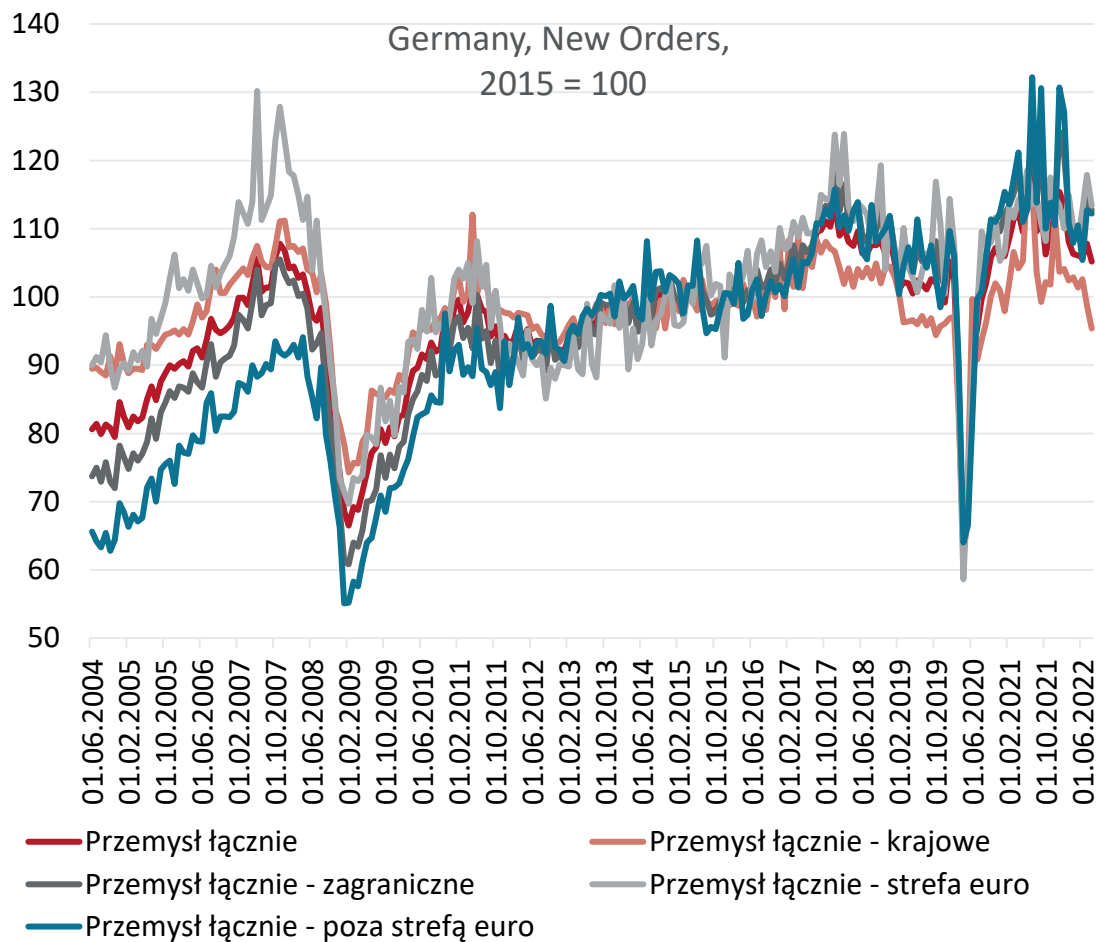
Wskaźnik nastrojów gospodarczych
DG ECFIN
dane odsezonowane ostatnie dane za 09.2022

Źródło: Macrobond

Wyraźny spadek popytu na dobra przemysłowe w kraju.

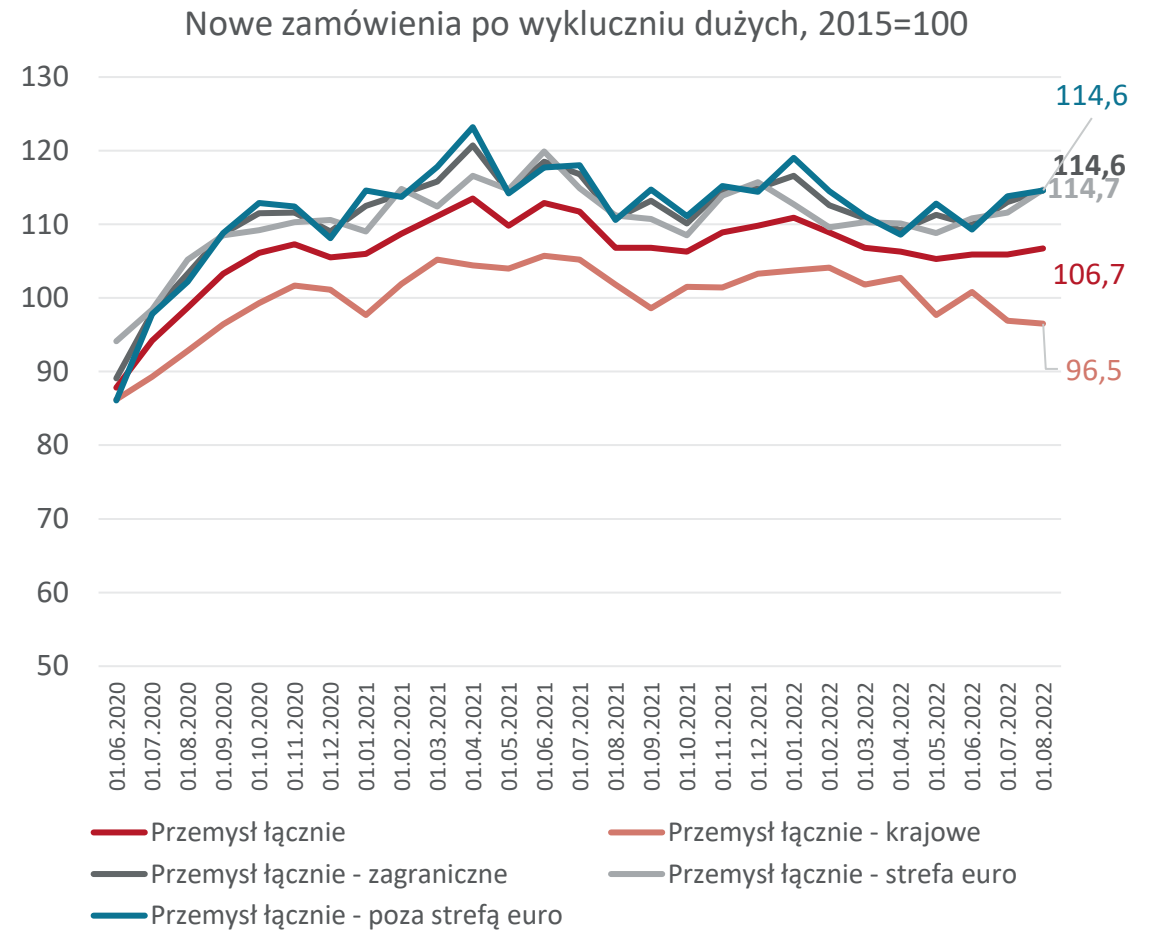
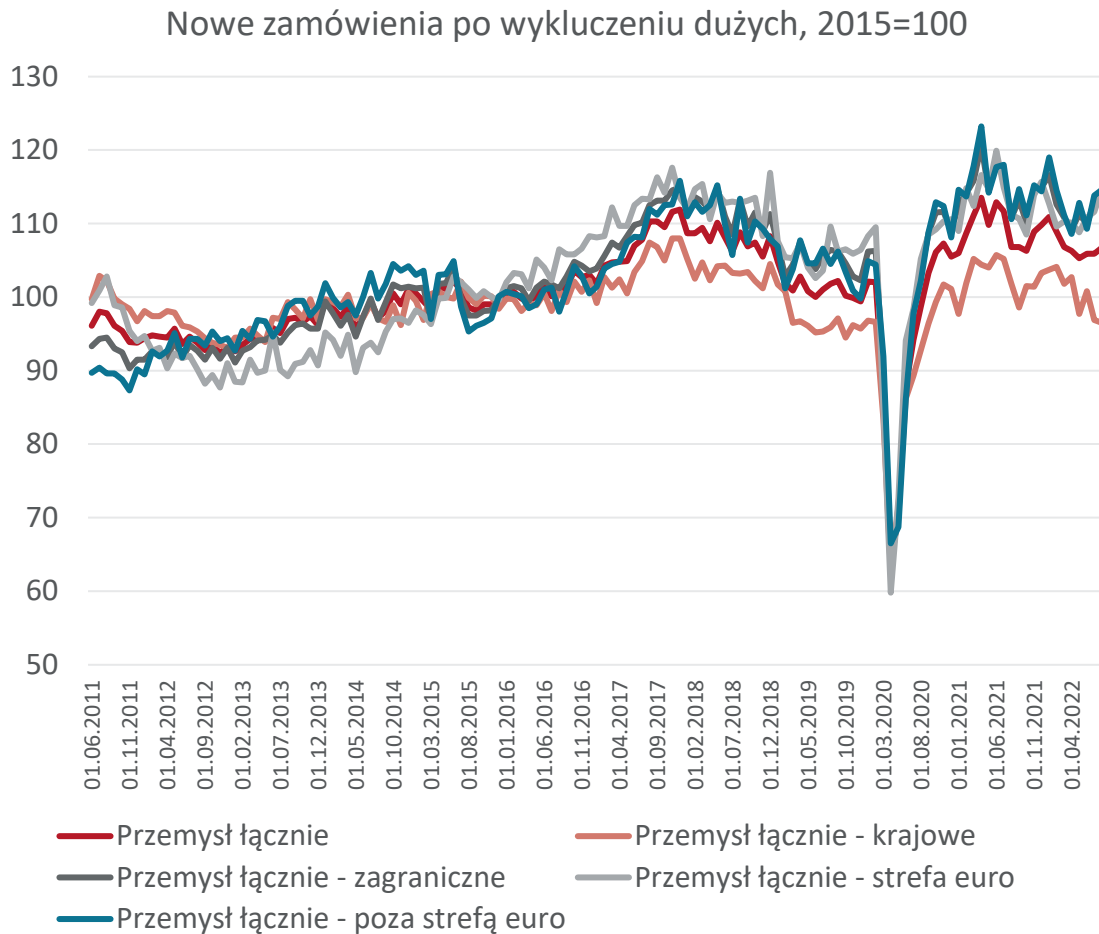
Nowe zamówienia

Źródło: Macrobond, Destatis

Koniunktura w eksporcie jest większa niż na rynku wewnętrznym.

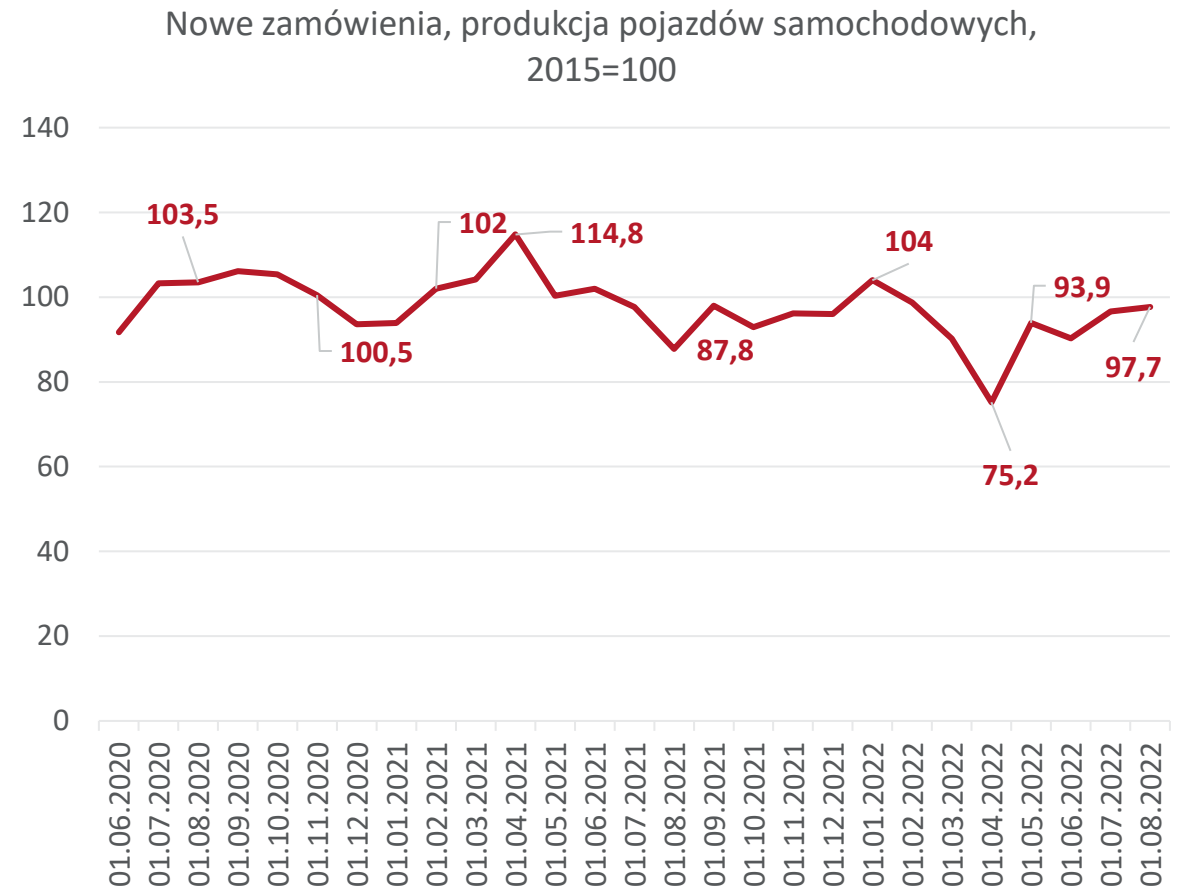
Nowe zamówienia, które nie są kontynuacją w ramach dużych zamówień

Źródło: Macrobond, Destatis

W przemyśle samochodowym – poprawa po okresie załamania po inwazji Rosji na Ukrainę.

Nowe zamówienia

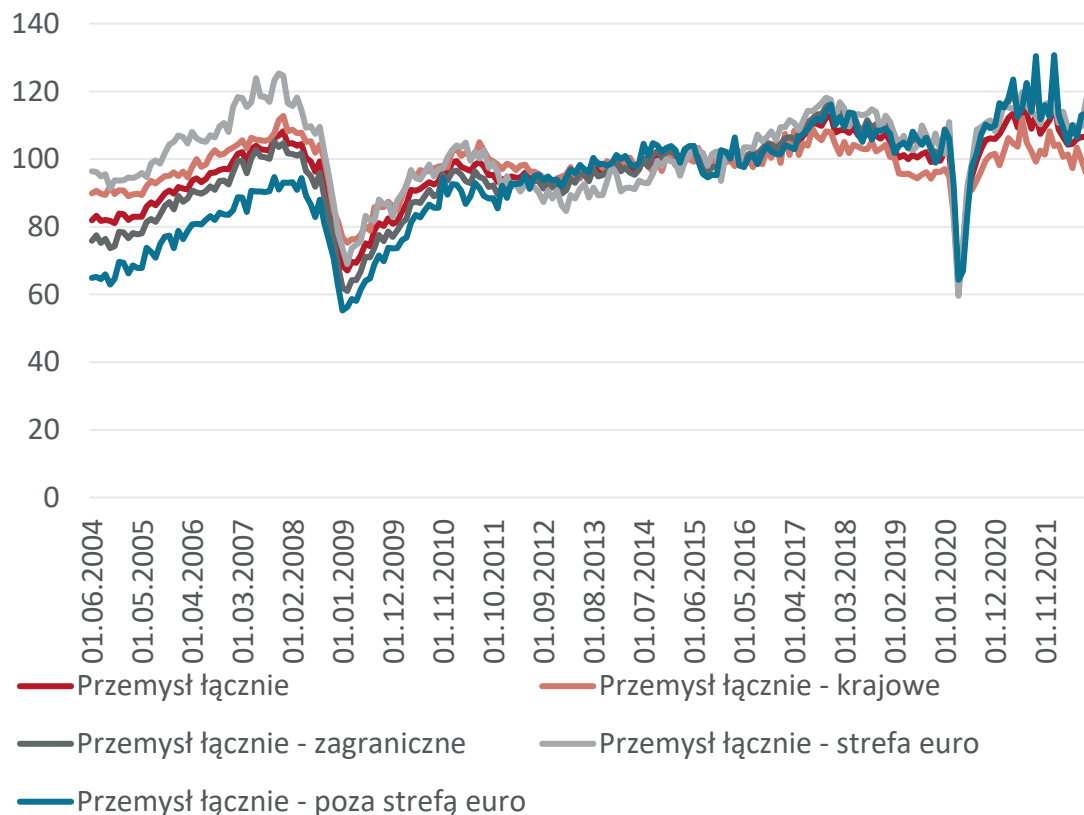

Źródło: Macrobond, Destatis

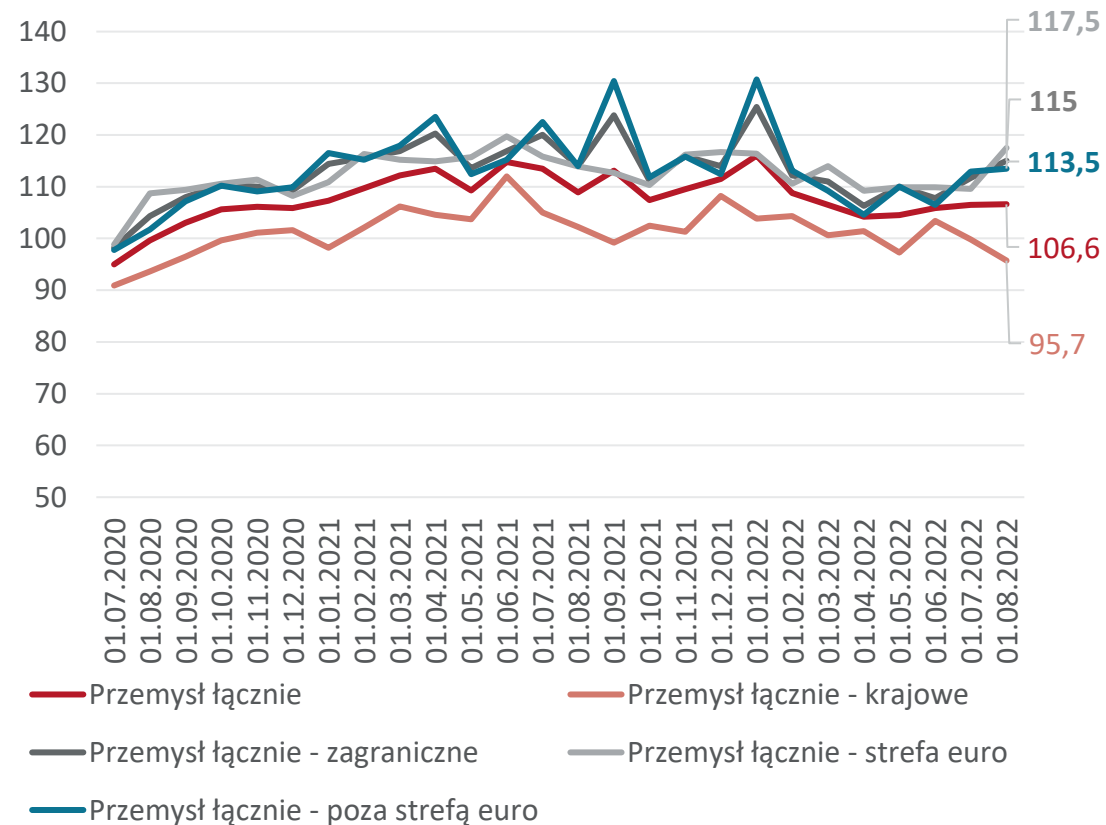
Nowe zamówienia bez samochodów na rynkach zagranicznych powiększyły swoją przewagę nad krajowymi.

Nowe zamówienia w przemyśle po wykluczeniu zamówień samochodowych

Nowe zamówienia po wykluczeniu zamówień samochodowych, 2015 = 100

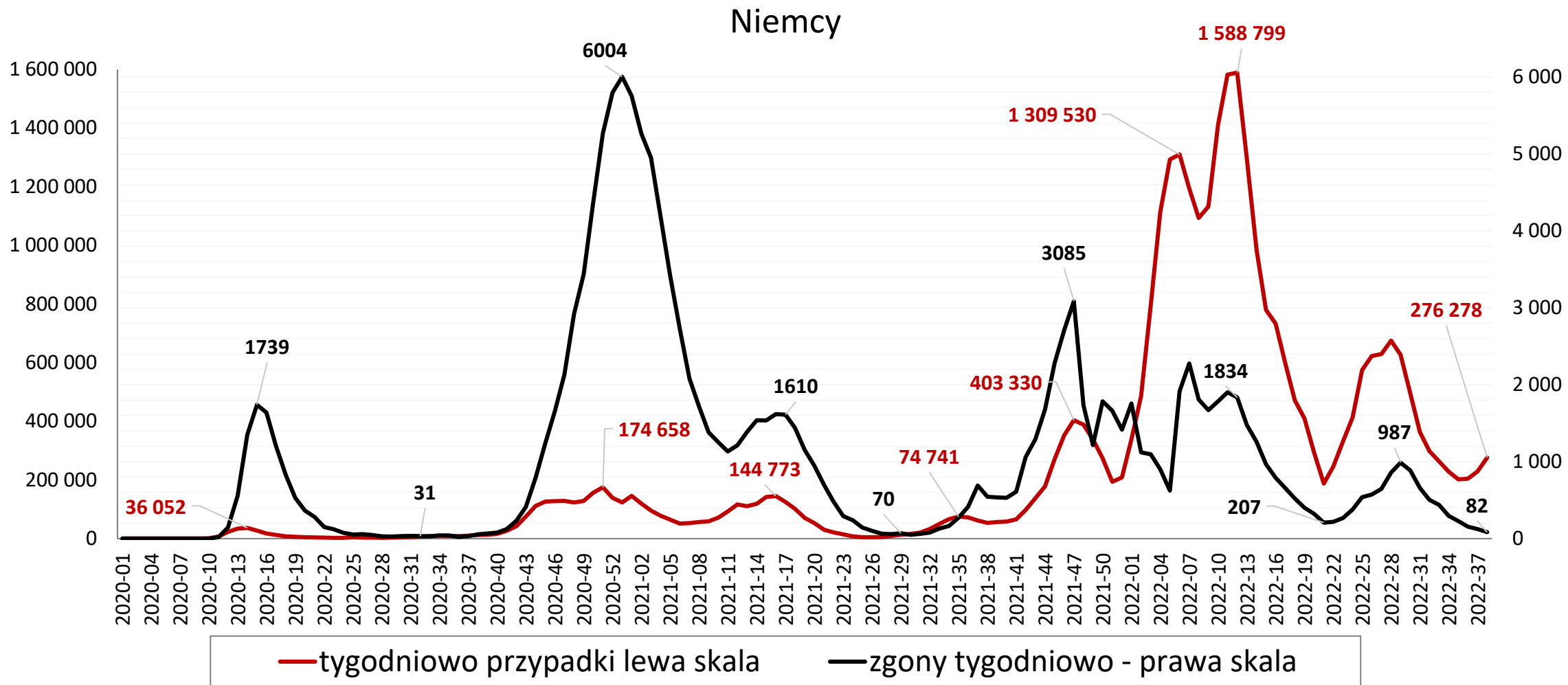
Nowe zamówienia po wykluczeniu zamówień samochodowych, 2015=100

Źródło: Macrobond, Destatis

Sezonowy spadek infekcji i zgonów na COVID-19.

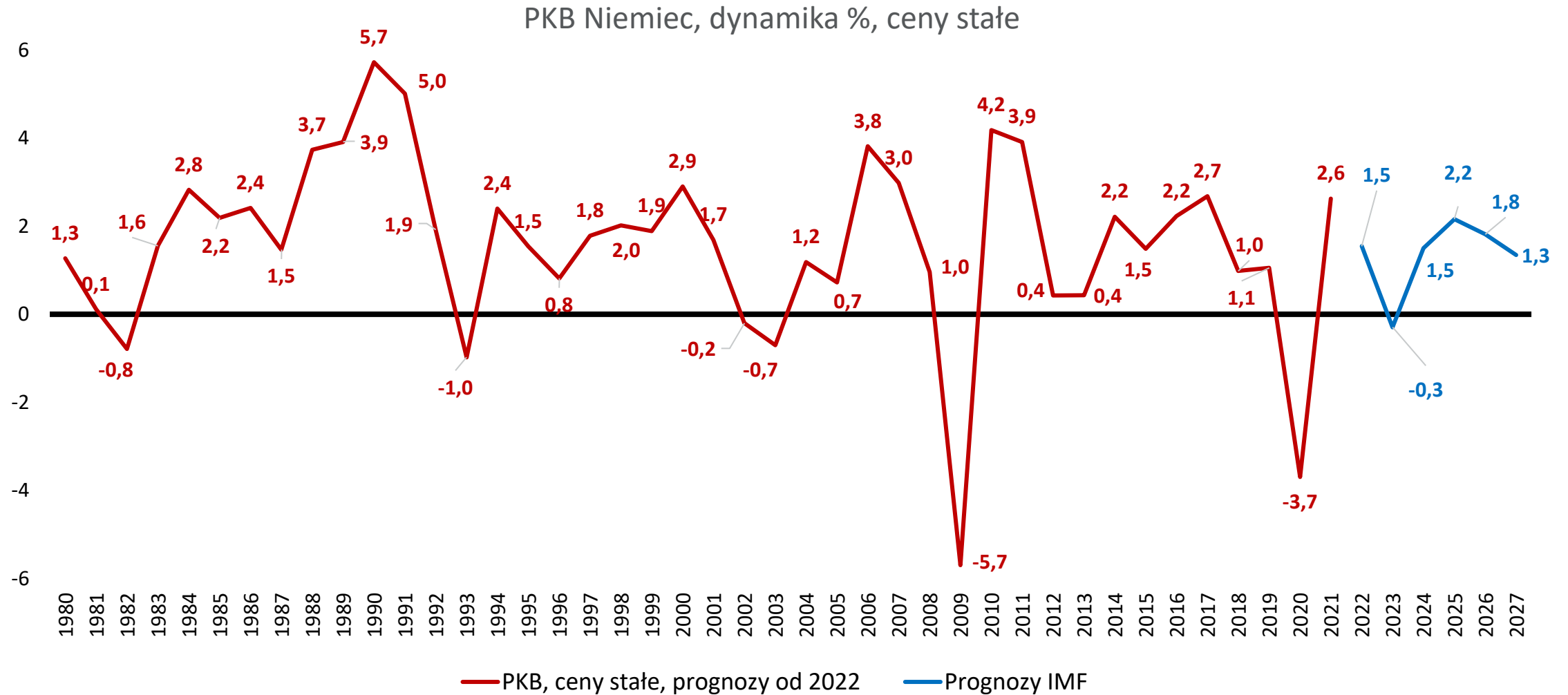
COVID

Źródło: European Centre for Disease Prevention and Control, dane aktualne na 2022.10.06

Kryzys roku 2020 zakończył się płytszą recesją niż ta z 2009 r. W 2023 r. prognozowana recesja.

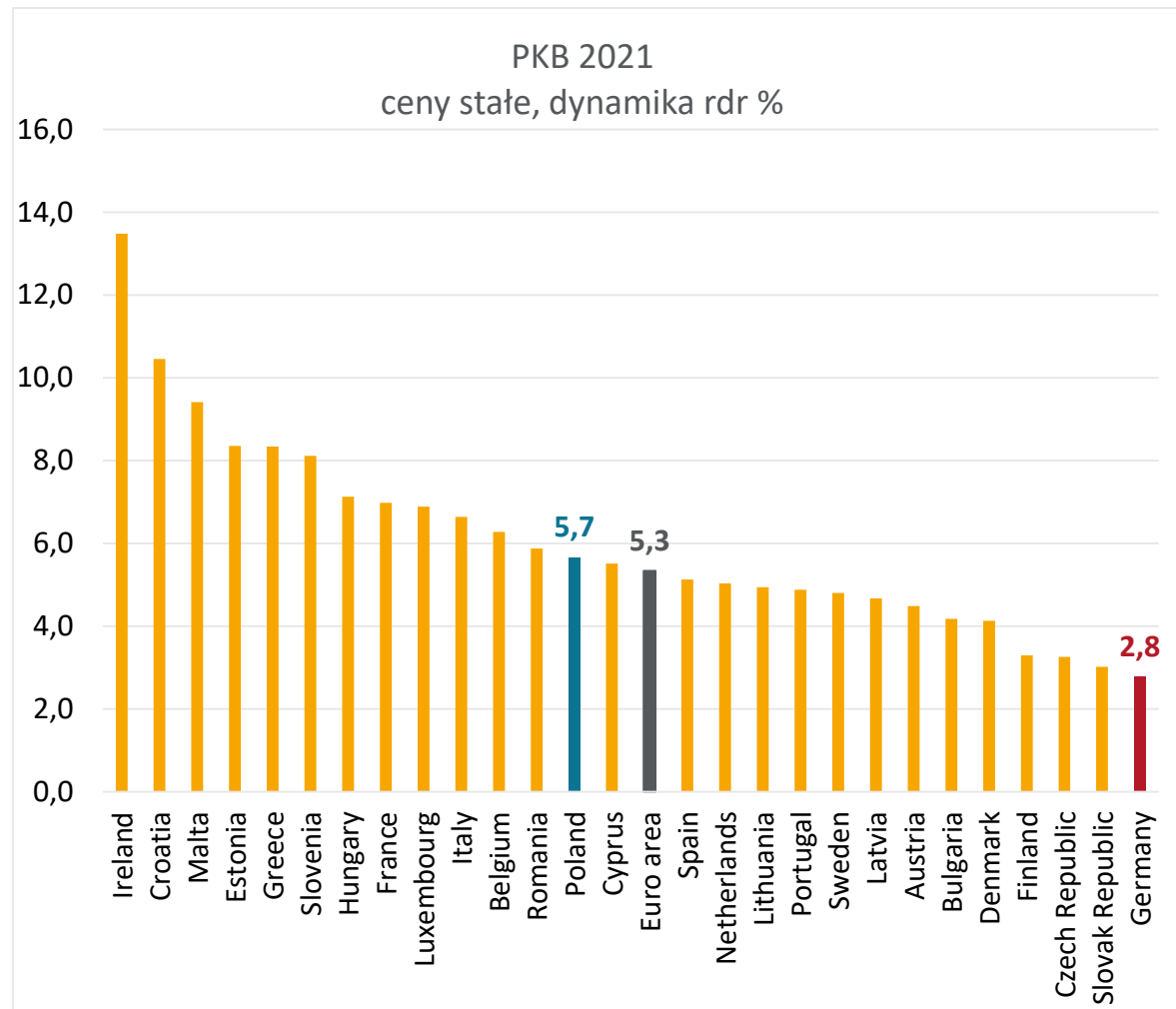
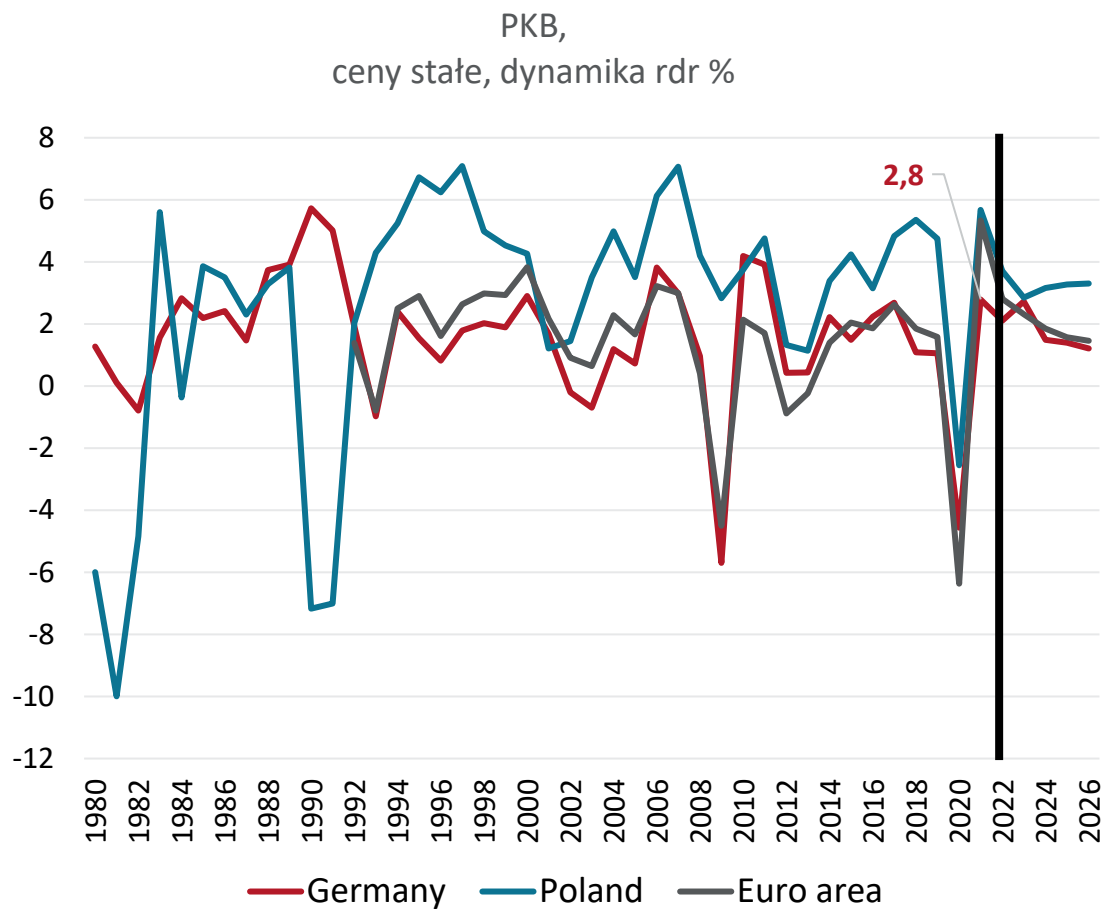
PKB

Źródło: IMF październik 2022

PKB Niemiec w 2021 r. rośło najwolniej.

PKB

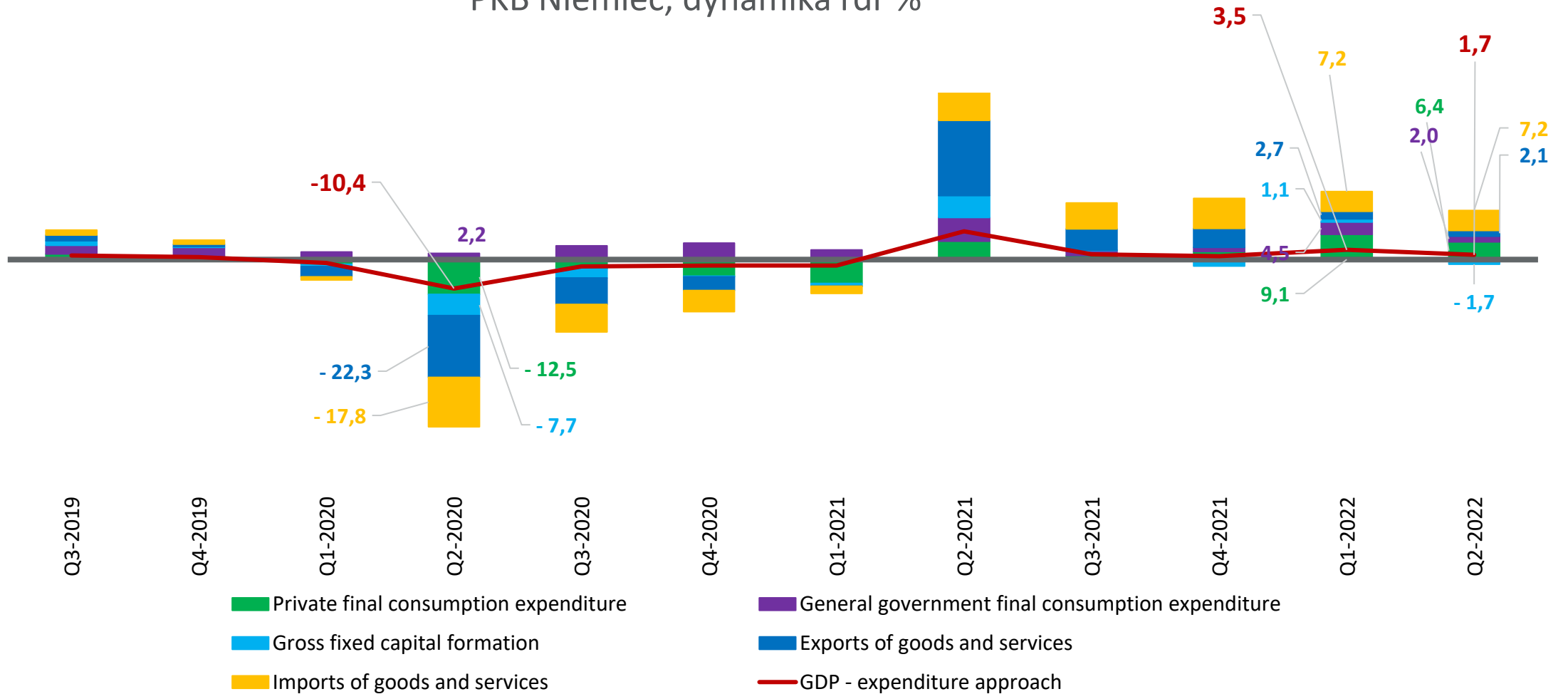

Źródło: IMF

Import rośnie szybciej niż eksport. Ujemna dynamika inwestycji.

PKB

PKB Niemiec, dynamika rdr %

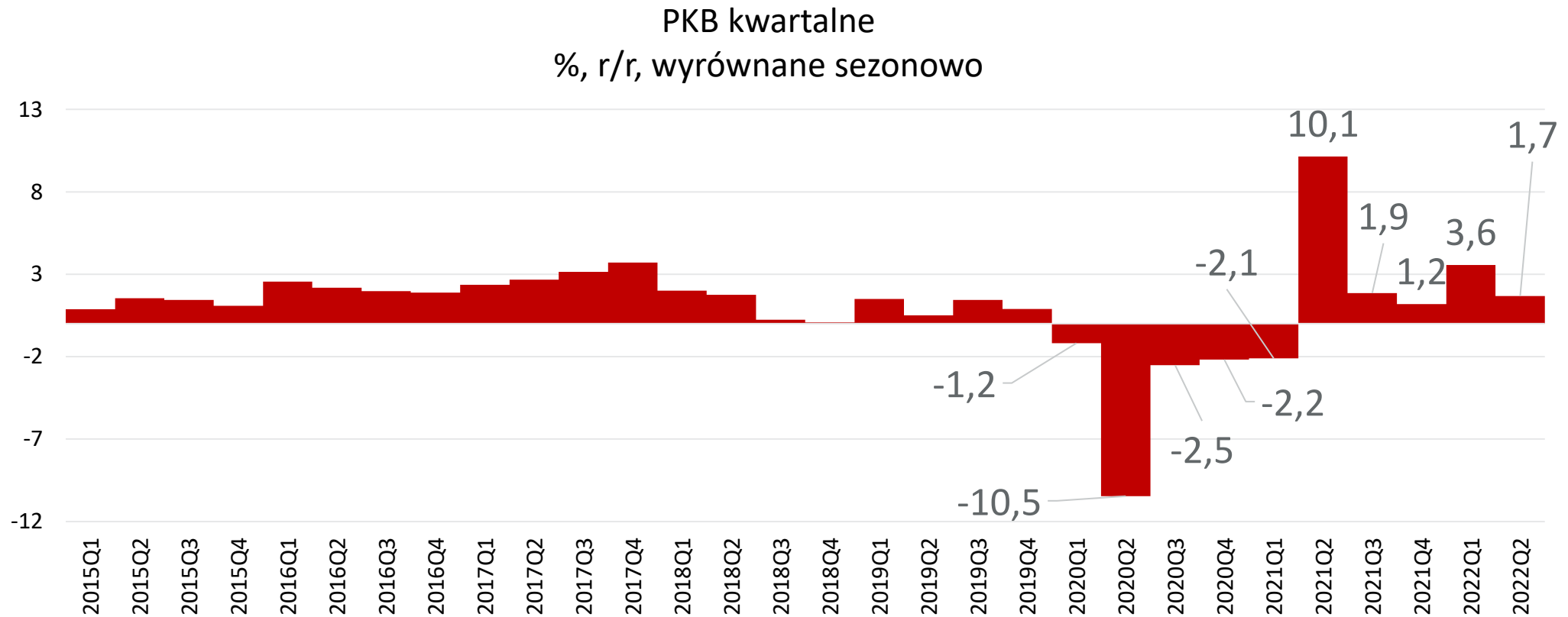

Źródło: OECD

PKB Niemiec w 2 kwartale 2022 r-d-r wzrosło o 1,7% wg Destatis

PKB

Spadek PKB w II kw. 2020 większy niż w 2008/2009 i największy od roku 1970 gdy zaczęto liczyć kwartalne PKB

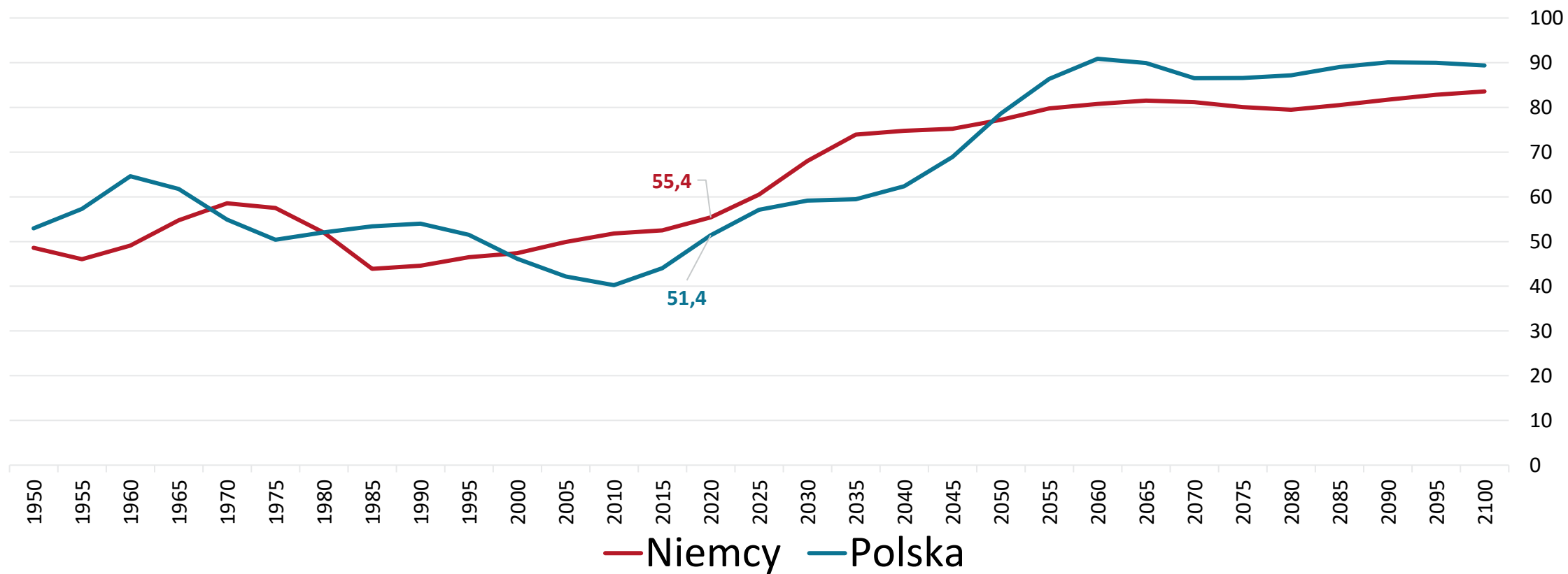

Źródło: Destatis

Potencjał demograficzny Niemiec będzie ulegał w przyszłości dalszemu ograniczeniu.

PKB

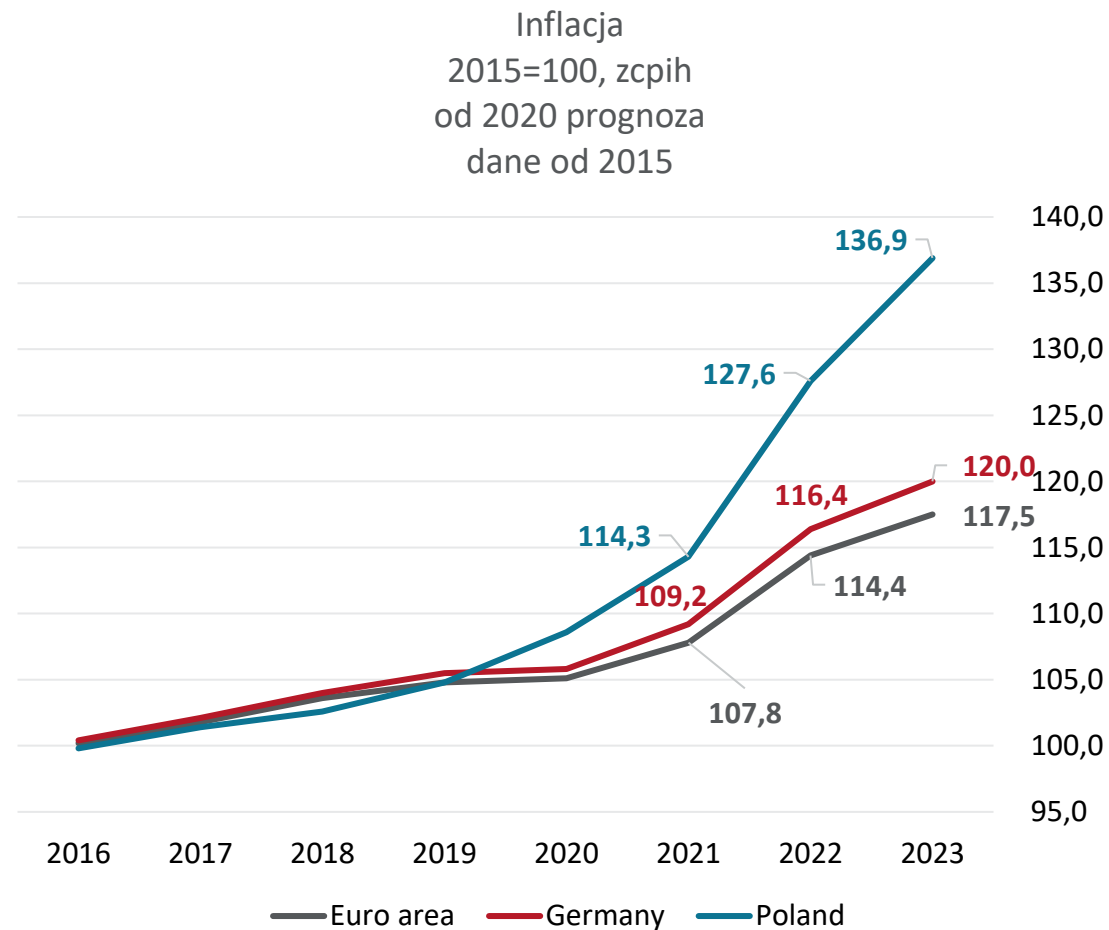
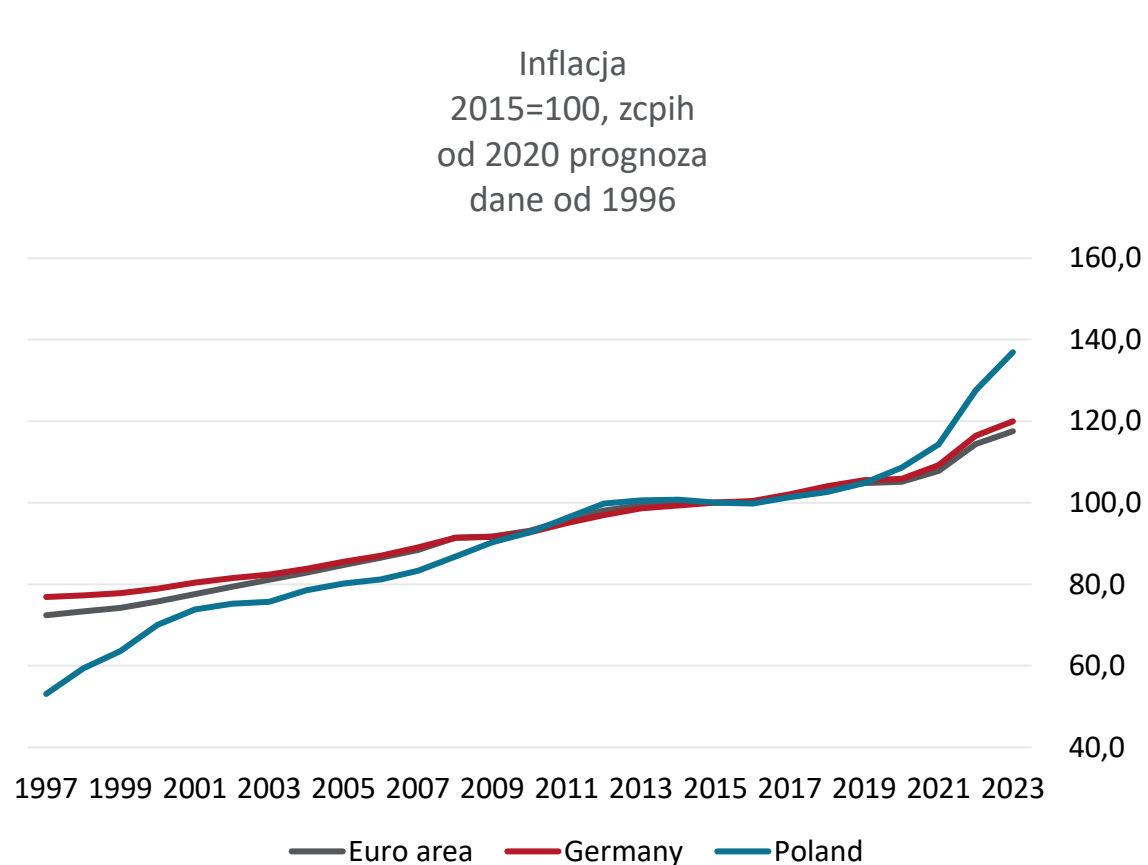
Dependency ratio,
stosunek liczby osób w wieku przed- i poprodukcyjnym do ilości osób w wieku produkcyjnym, od 2020 r. prognozy

Źródło: United Nations, Macrobond

Procesy inflacyjne w Niemczech zachodzą niewiele szybciej niż w strefie euro.

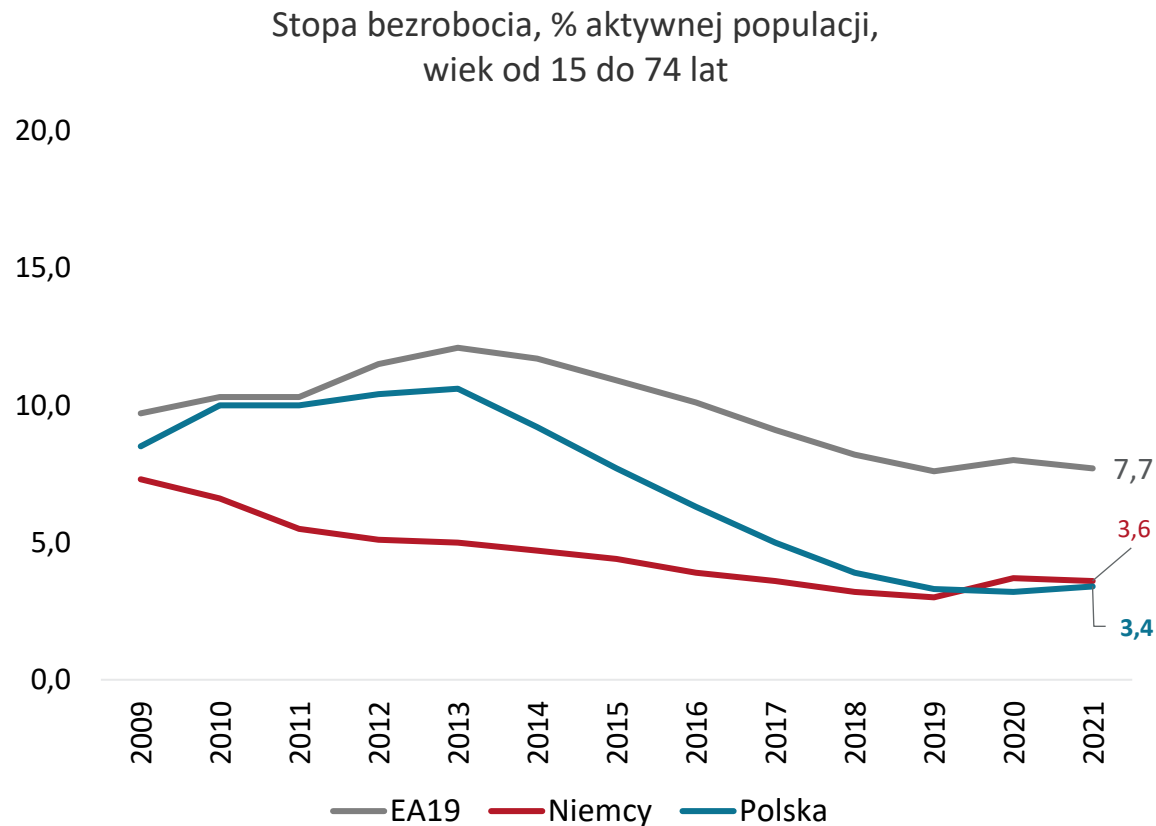
Inflacja

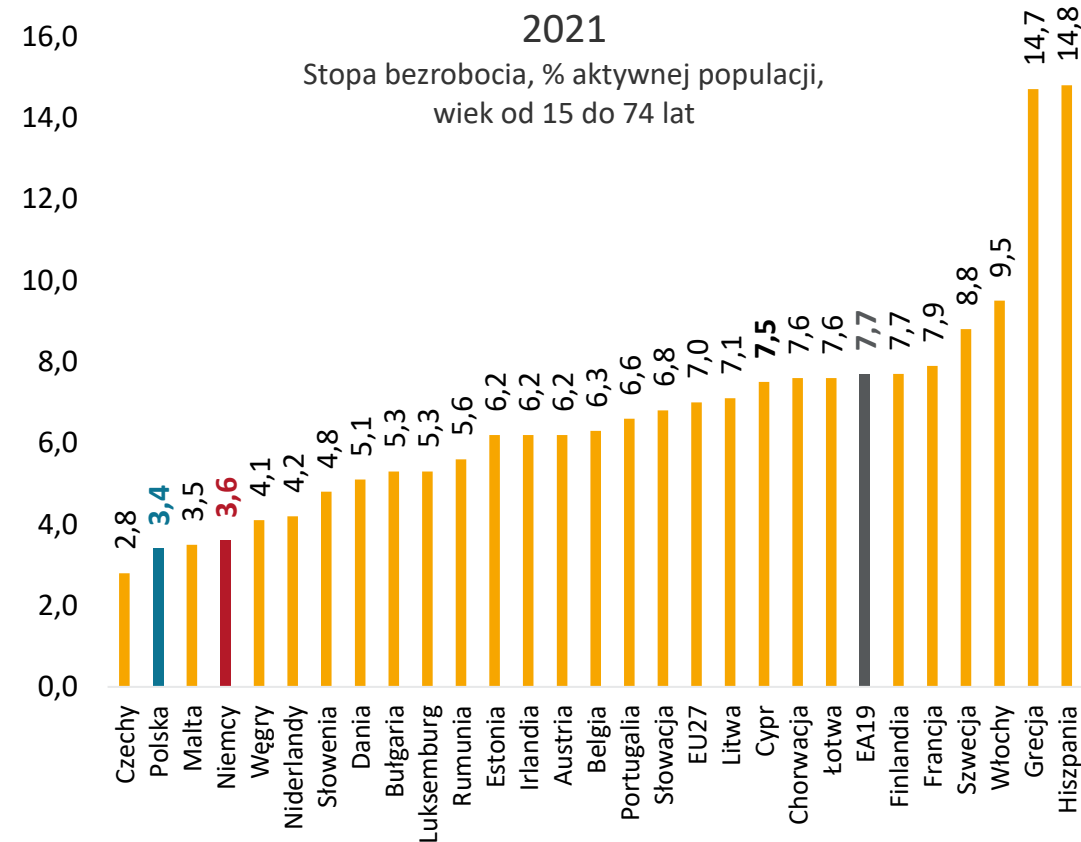
Źródło: Ameco

W Niemczech bezrobocie jest na jednym z najniższych poziomów w UE (dane roczne za 2021)

Bezrobocie

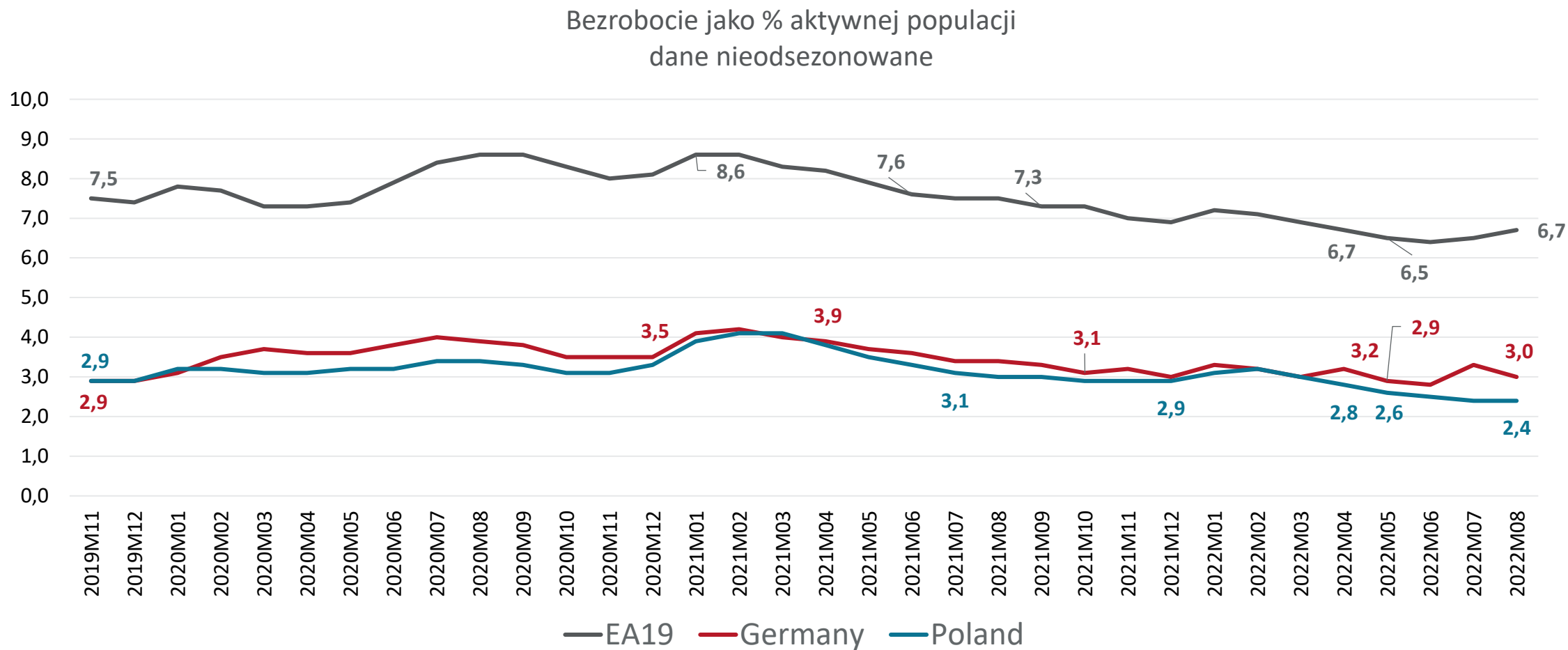
Źródło: EUROSTAT

Źródło: EUROSTAT

Poziom bezrobocie utrzymuje się od początku pandemii na relatywnie stabilnym – niskim poziomie.

Bezrobocie

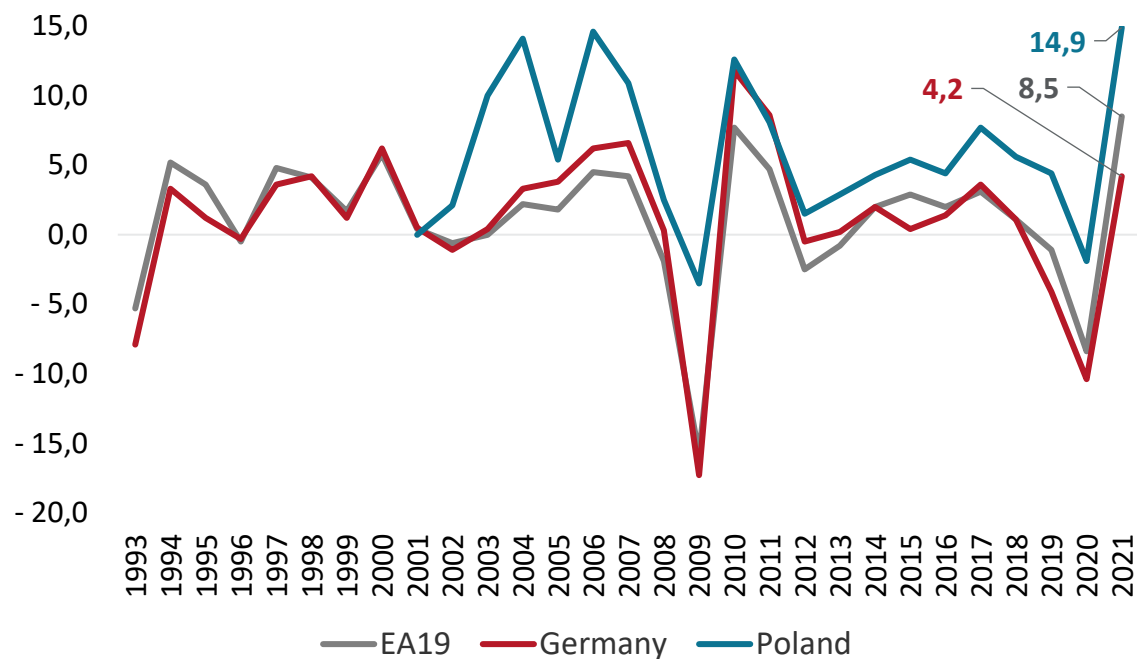
Źródło: EUROSTAT

Niemcy w 2020 r. odnotowali jeden z większych spadków w EU. Odbicie w 2021 r. należało do jednego z mniejszych.

Przemysł

Dynamika sprzedaży przetwórstwa przemysłowego

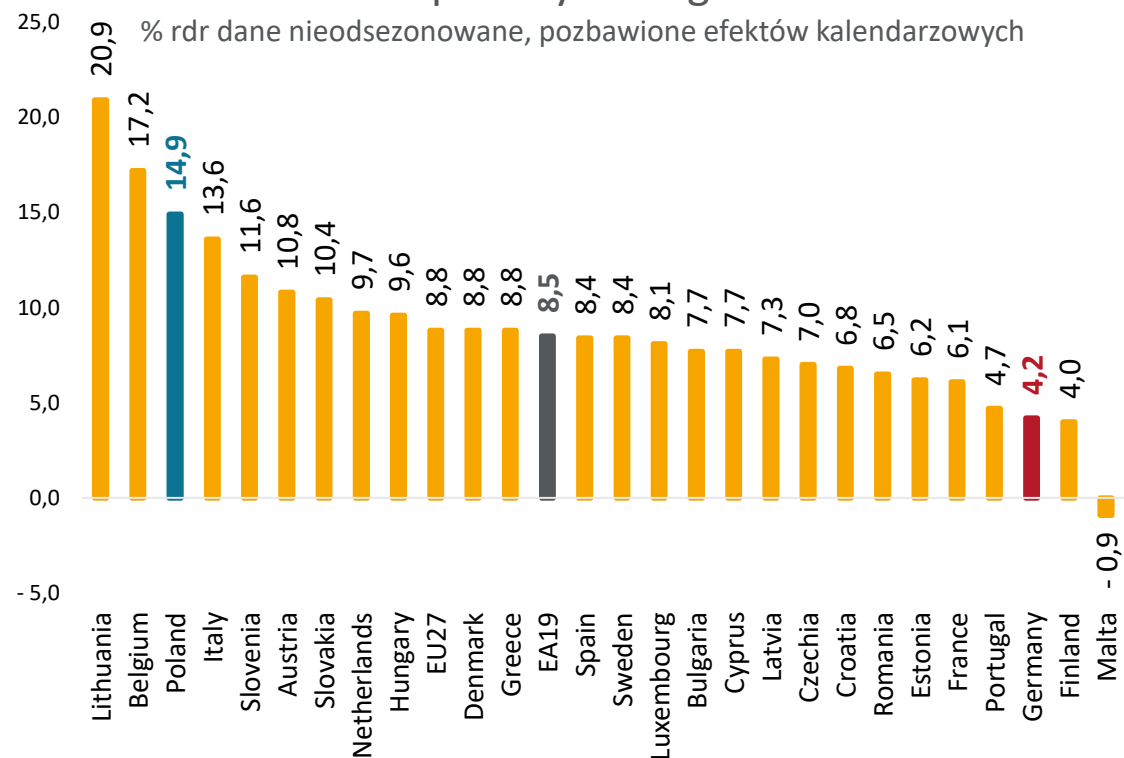
% rdr dane nieodsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych

Źródło: Eurostat

Dynamika sprzedaży przetwórstwa przemysłowego

% rdr dane nieodsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych

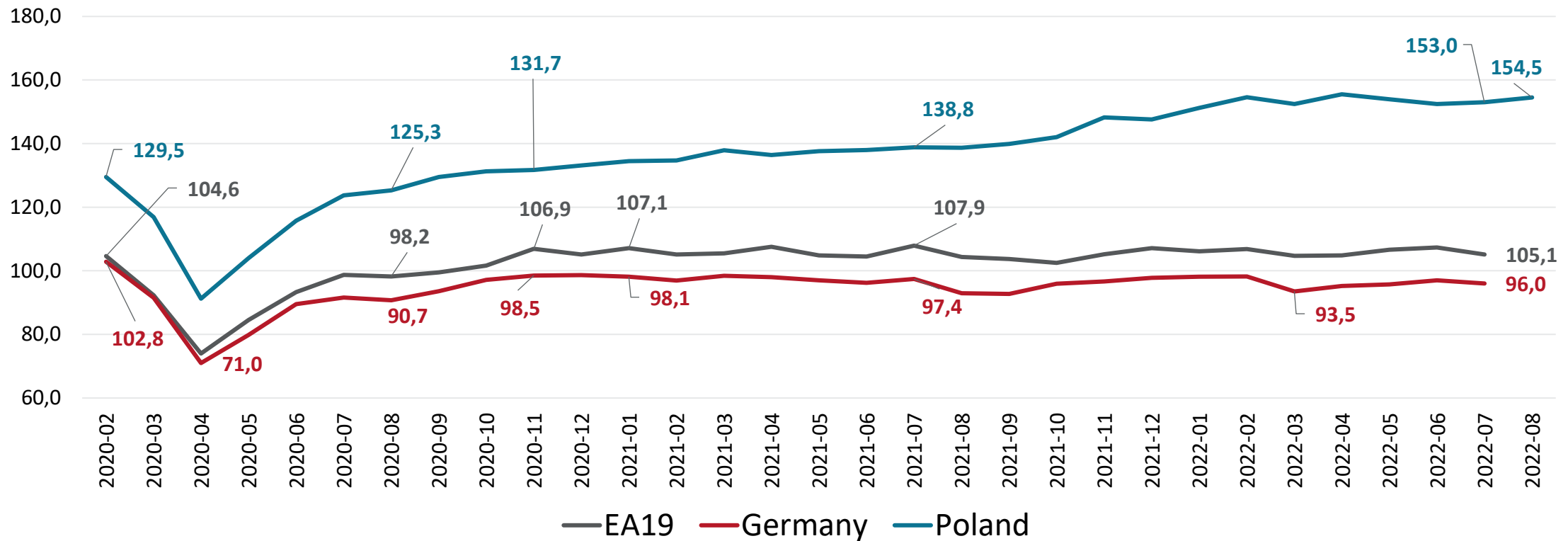

Źródło: Eurostat

W niemieckim przemyśle da się zauważyć delikatny spadek w porównaniu do okresu sprzed COVID-19.

Przemysł

Produkcja przemysłowa
dane odsezonowane i pozbawione efektów kalendarzowych
2015=100

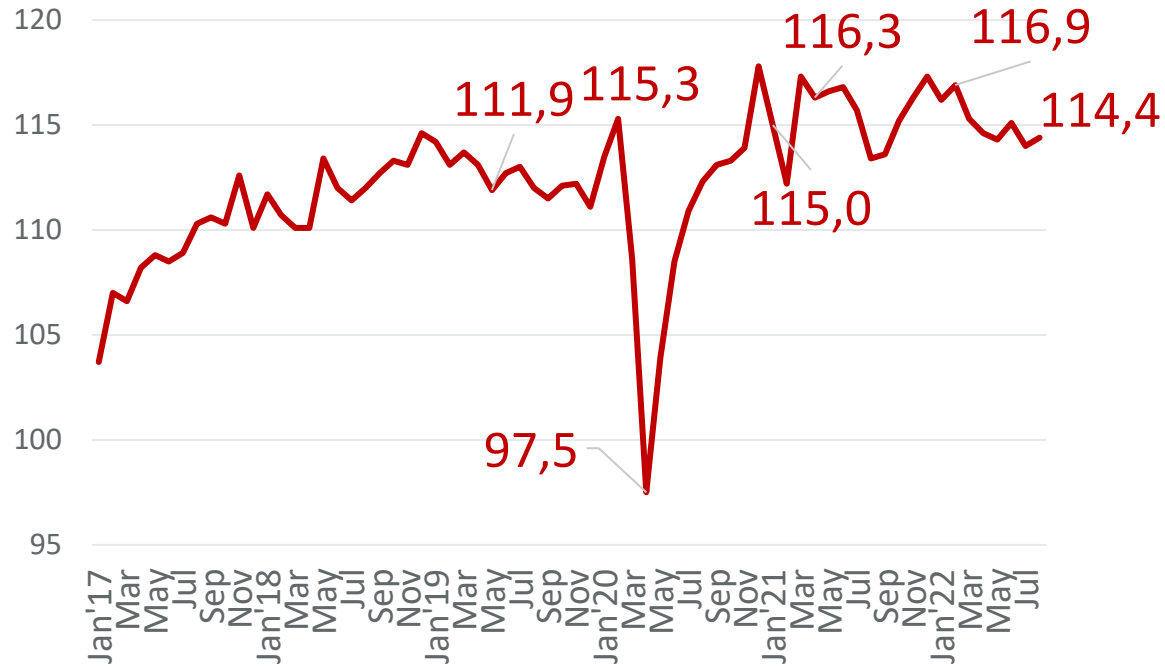

Źródło: Eurostat

Indeks produkcji w ostatnim okresie wzrósł, jednakże wciąż jest relatywnie niski.

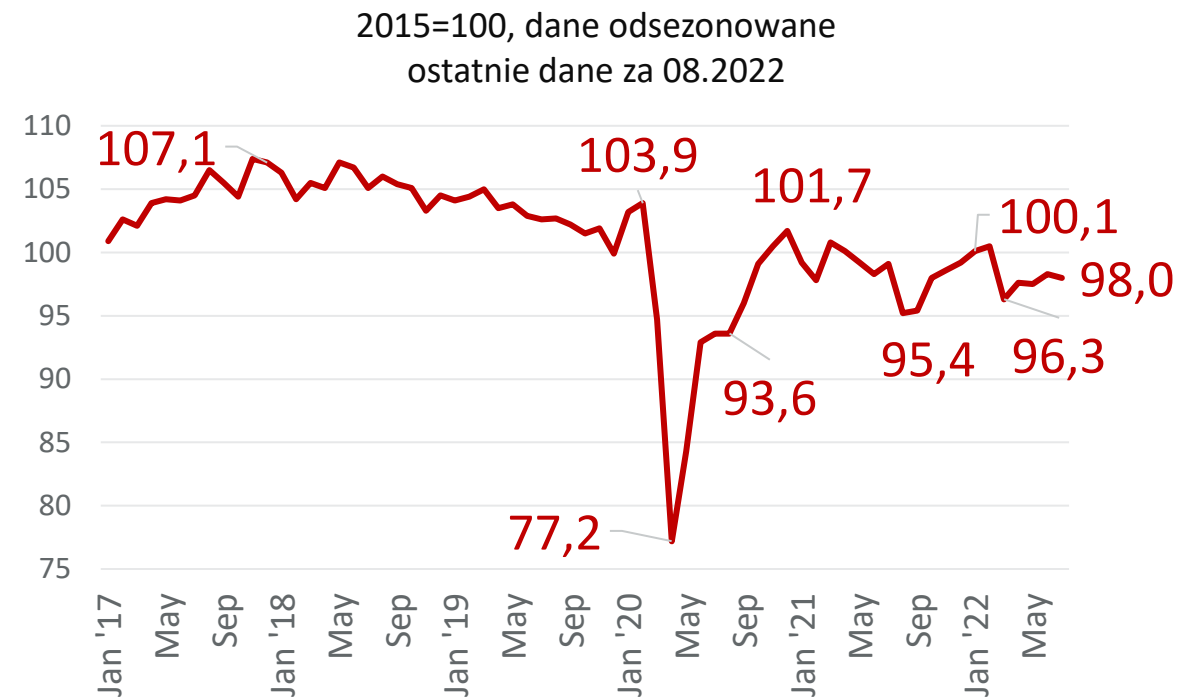
Przemysł

Indeks przejechanego dystansu przez ciężarówki 2015=100, dane odsezonowane
ostatnie dane za 08.2022

Źródło: Federal Office for Goods Transport, Federal Statistical Office. Calendar and seasonally adjusted value (X13 JDemetra)

Indeks produkcji w przetwórstwie przemysłowym
2015=100, dane odsezonowane
ostatnie dane za 08.2022

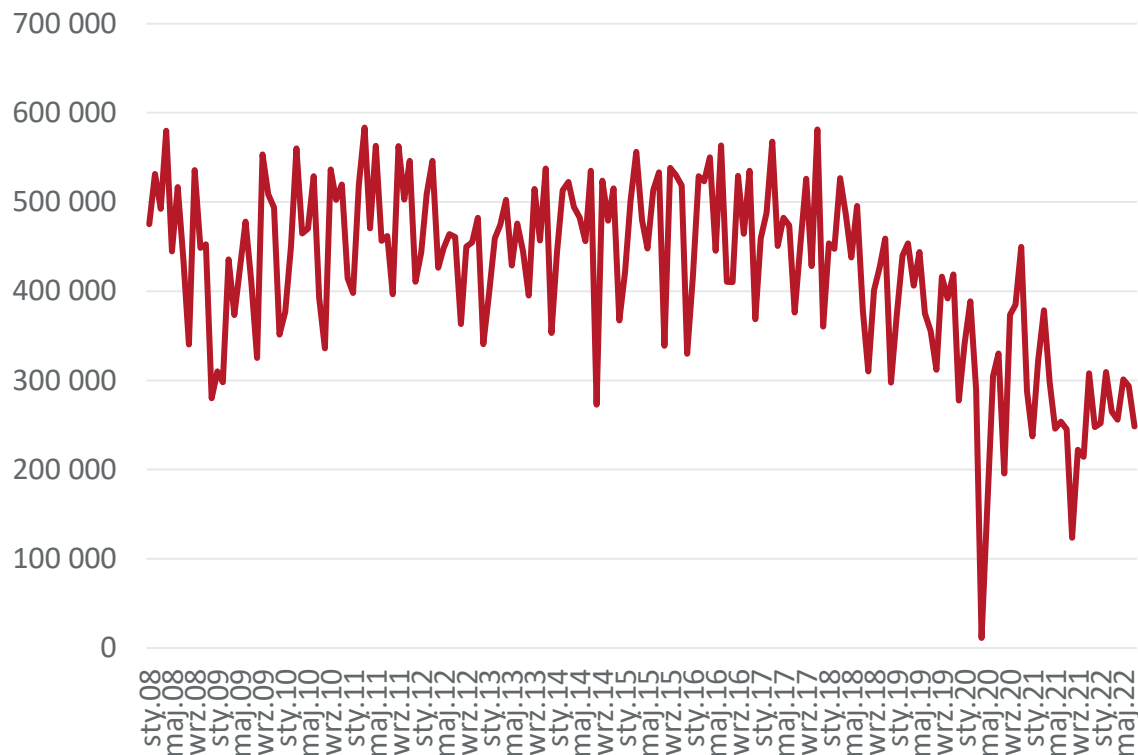
Źródło: Federal Statistical Office, Calendar and seasonally adjusted value (X13 JDemetra)

Rekordowo niski poziom produkcji samochodów osobowych. Jedną z możliwych przyczyn – wypieranie klasycznych samochodów przez samochody elektryczne na które brakowało komponentów.

Przemysł

Produkcja samochodów osobowych

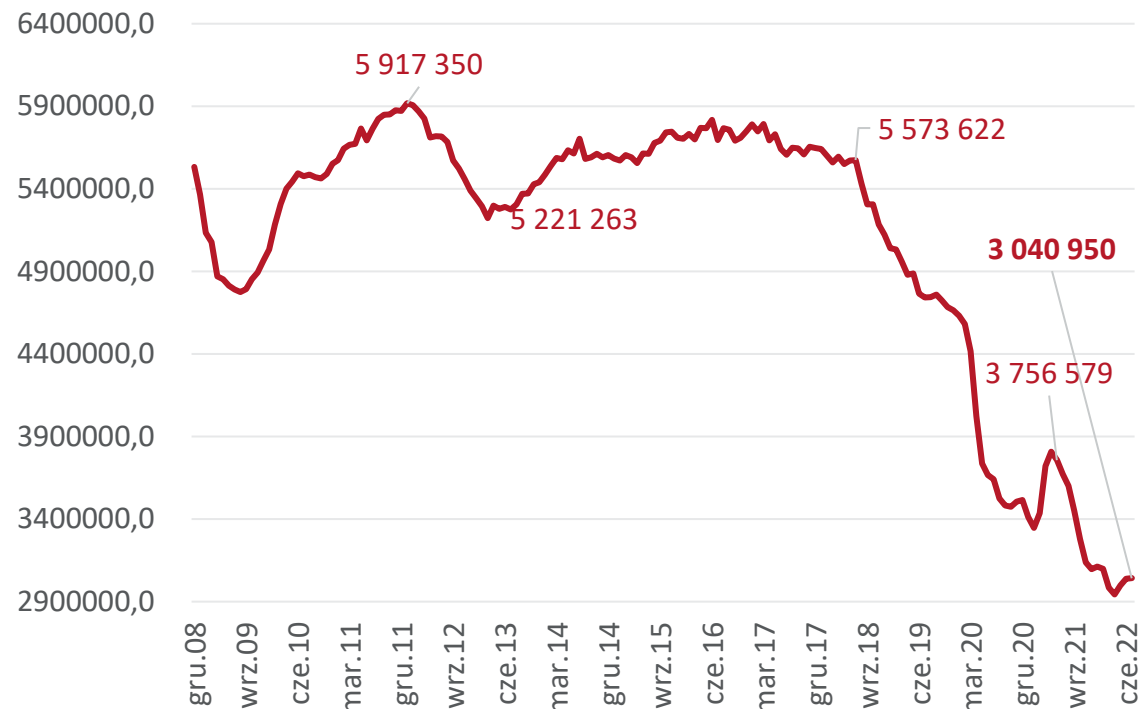
tys. sztuk miesięcznie, ostatnie dane za 07.2022

Źródło: Verband der Automobilindustrie

Produkcja samochodów osobowych

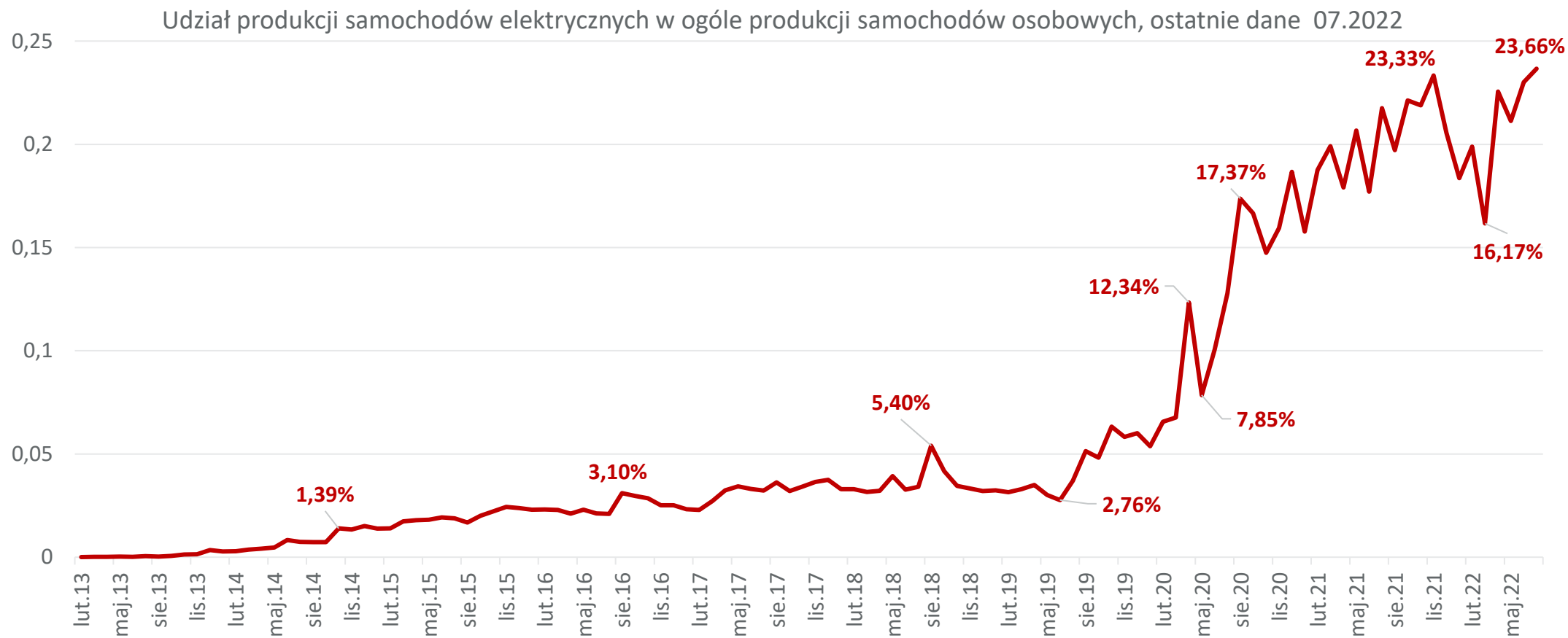
roczna krocząca, ostatnie dane za 07.2022

Źródło: Verband der Automobilindustrie

Udział samochodów elektrycznych – poziom odbudowany po wiosennym załamaniu za względu na wojnę.

Przemysł

Źródło: Verband der Automobilindustrie

Silny potencjał popytu wewnętrznego na „elektryki” ze względu zarówno na liczbę ludności jak i zamożność.

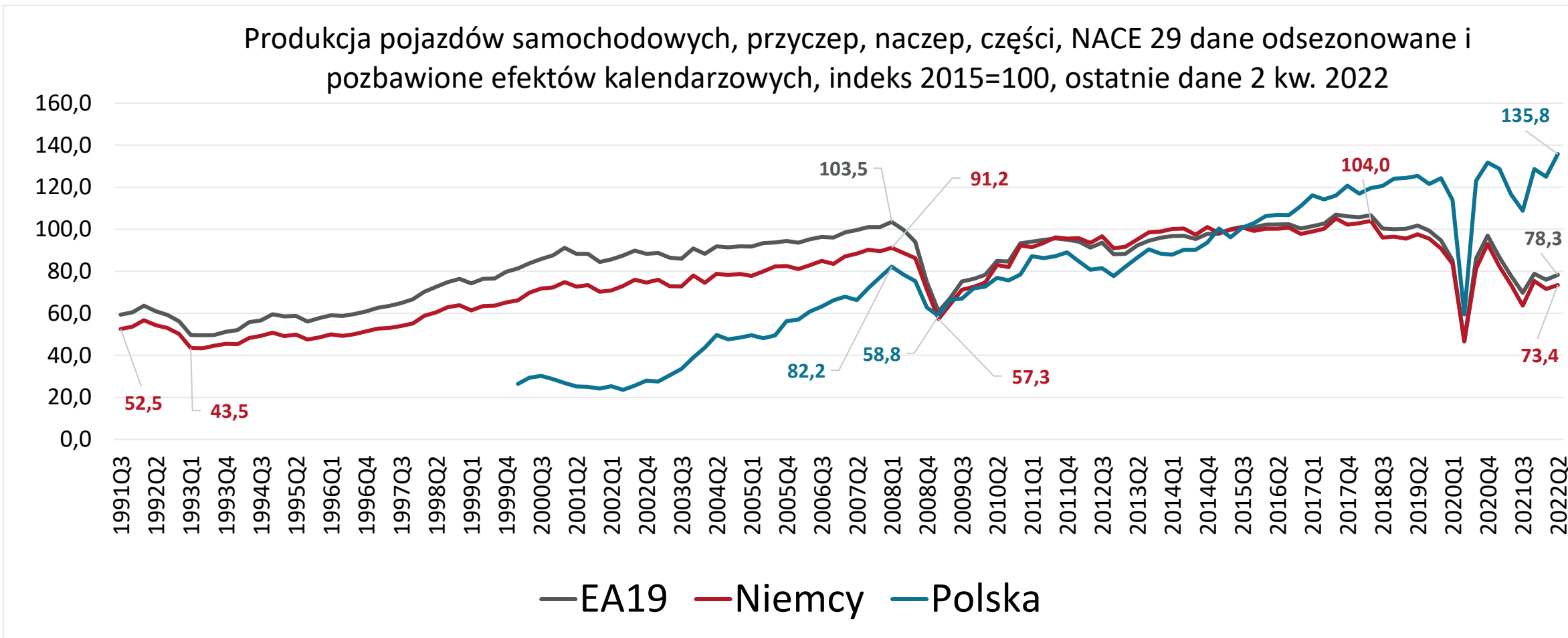
Przemysł

Źródło: Verband der Automobilindustrie,

Niemiecka produkcja samochodów osobowych, przyczep, naczep i części. Od 3 kwartału 2018 r. początek trendu spadkowego w przemyśle samochodowym Niemiec.

Przemysł

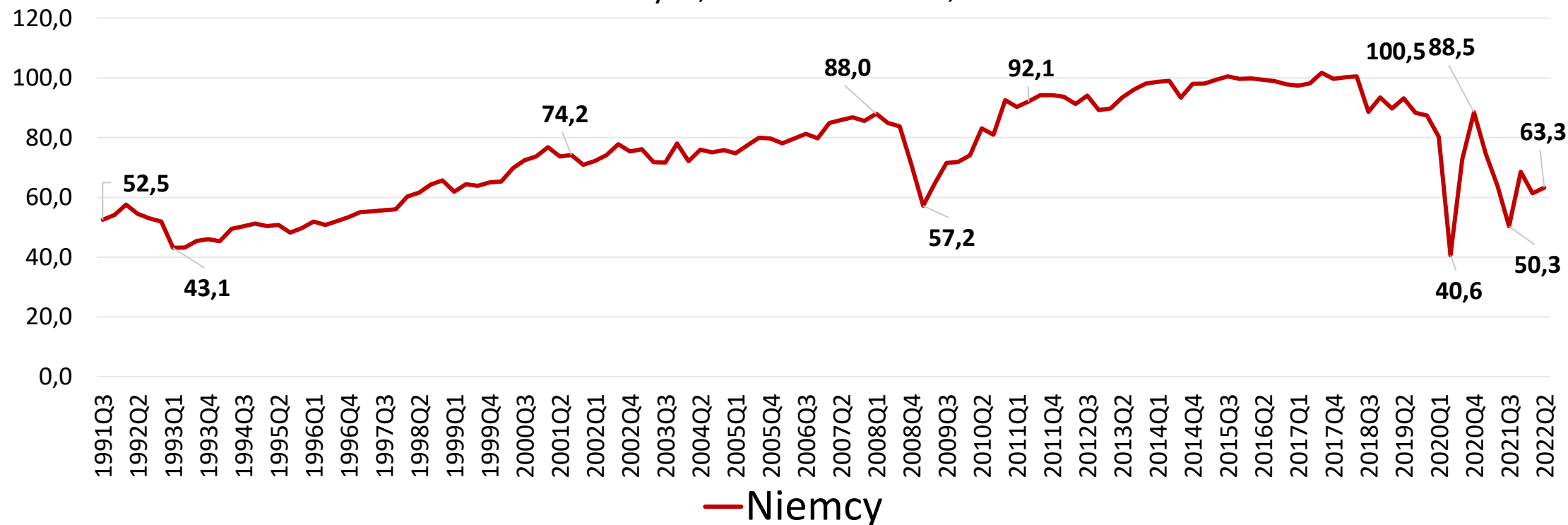

Zródło: Eurostat

Niemiecka produkcja samochodów osobowych. Od 3 kwartału 2018 r. początek trendu spadkowego.

Przemysł

Produkcja pojazdów samochodowych NACE 29.1 dane odsezonowane i pozbawione efektów kalendarzowych, indeks 2015=100, ostatnie dane 2 kw.2022

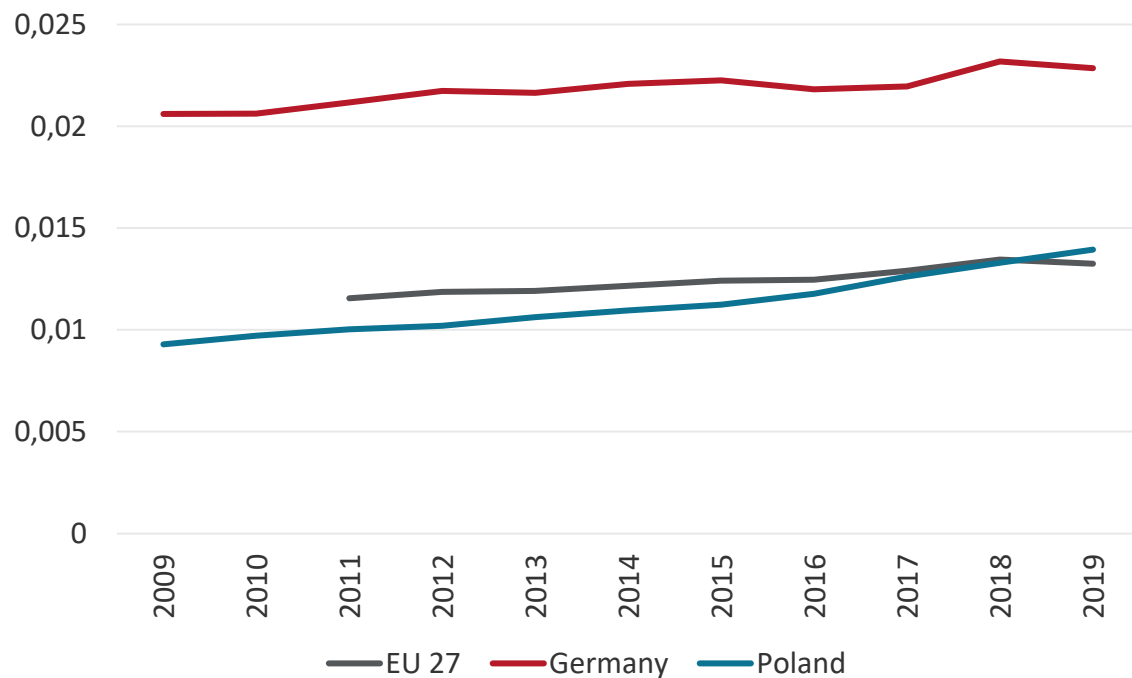

Źródło: Eurostat

Niemiecka produkcja pojazdów oraz przyczep i naczep – jest ponadprzeciętnie ważna dla niemieckiej gospodarki

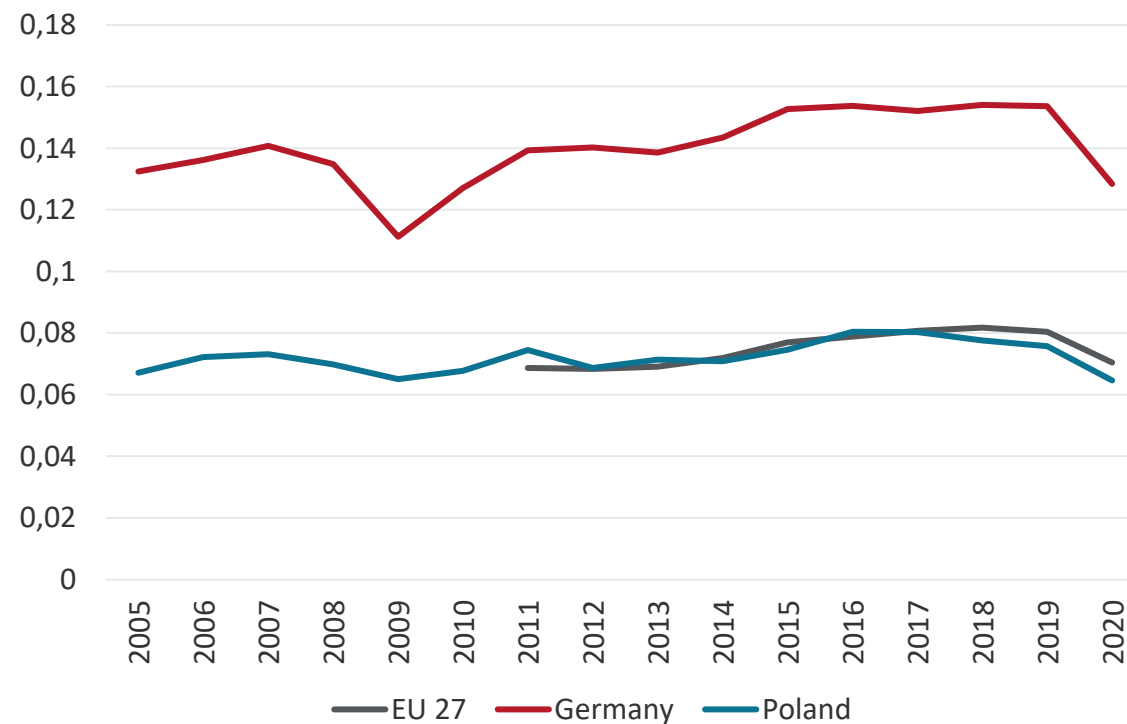
Przemysł

Udział liczby pracowników produkujących pojazdy, przyczepy i naczepy w ogólnej liczbie pracujących (ostatnie dostępne dane 2019)

Źródło: Eurostat

Sprzedaż branży wytwarzającej pojazdy, przyczepy i naczepy jako % PKB

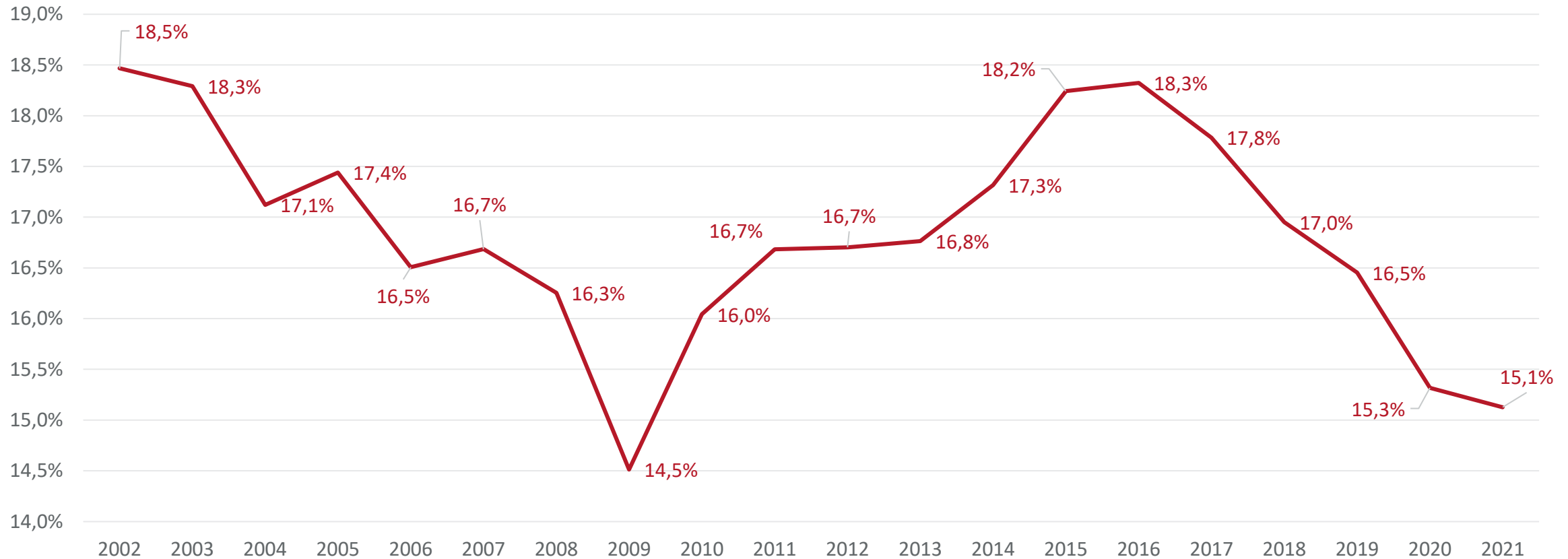

Źródło: Eurostat

Udział eksportu pojazdów nieszynowych i części do nich (kod CN 87) jest dla Niemiec wciąż ważny, jednakże udział tego działu maleje w ogóle eksportu Niemiec.

Przemysł

Udział eksportu pojazdów nieszynowych i części do nich

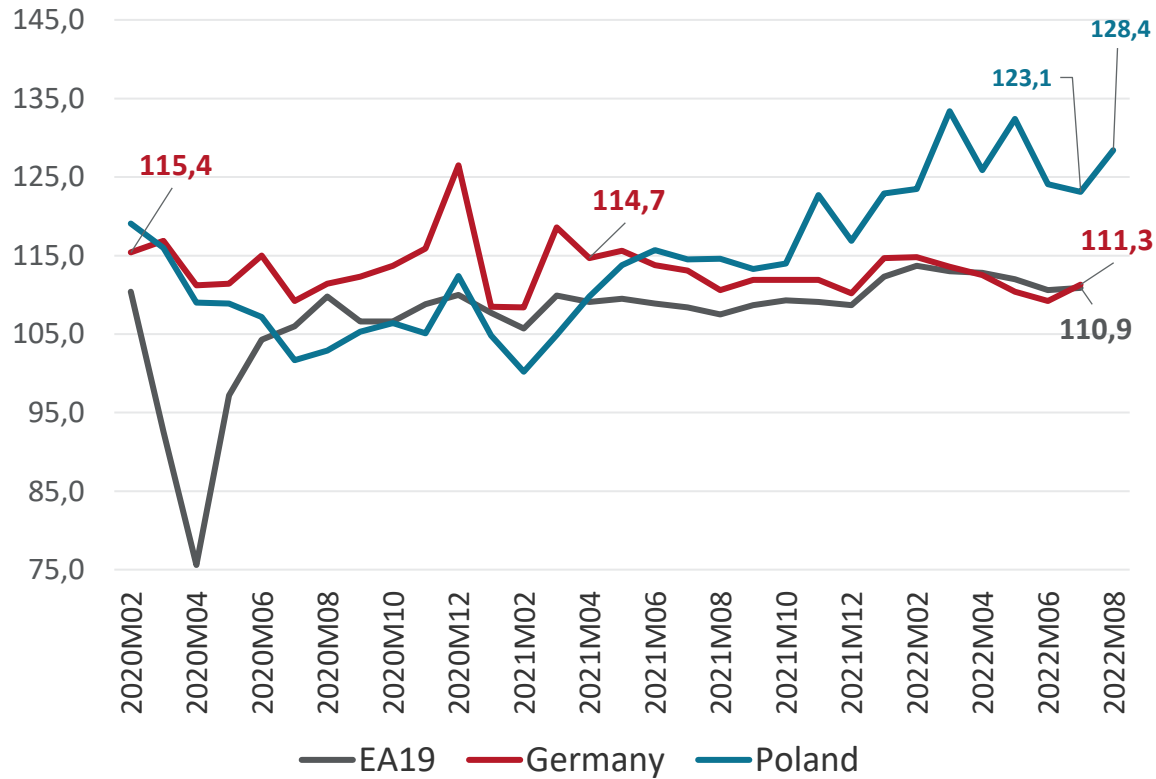

Źródło: ITC

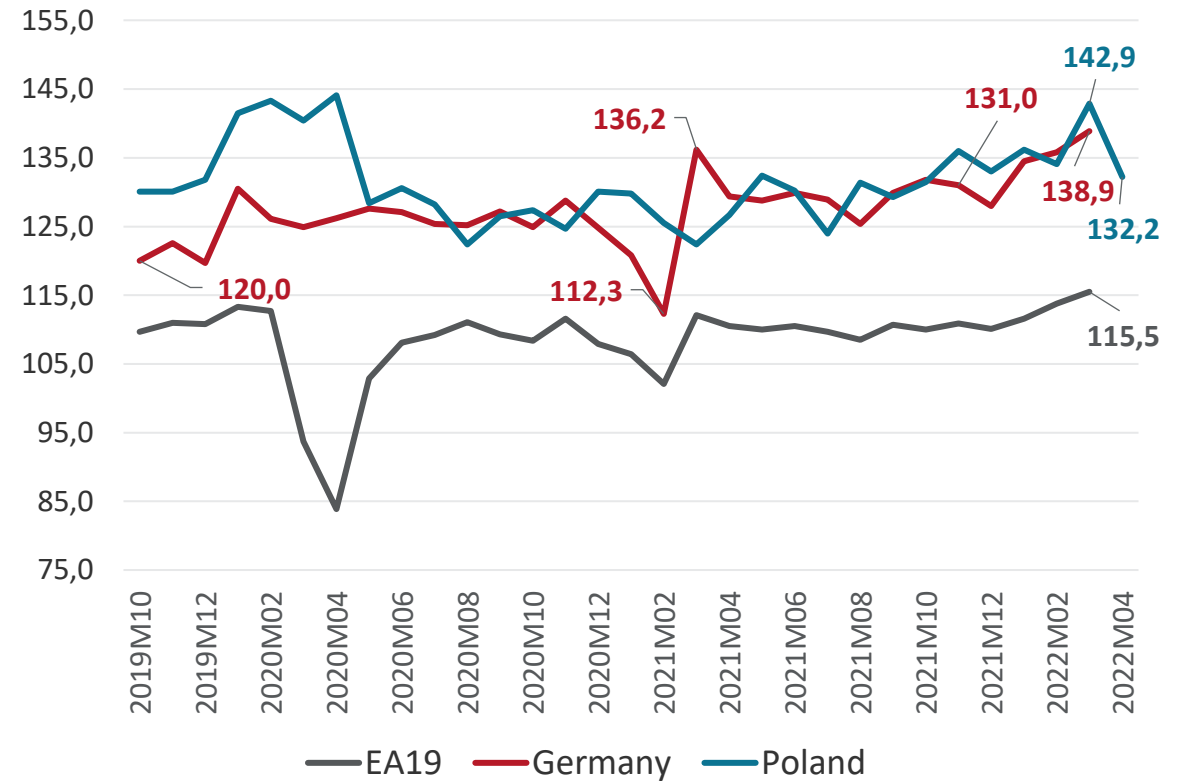
W Niemczech w danych nie widać spowolnienia w branży budowlanej.

Budownictwo

Mieszkińówka, indeks produkcji
dane odsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych,
2015=100

Budowlanka - infrastruktura, indeks produkcji
dane odsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych,
2015=100

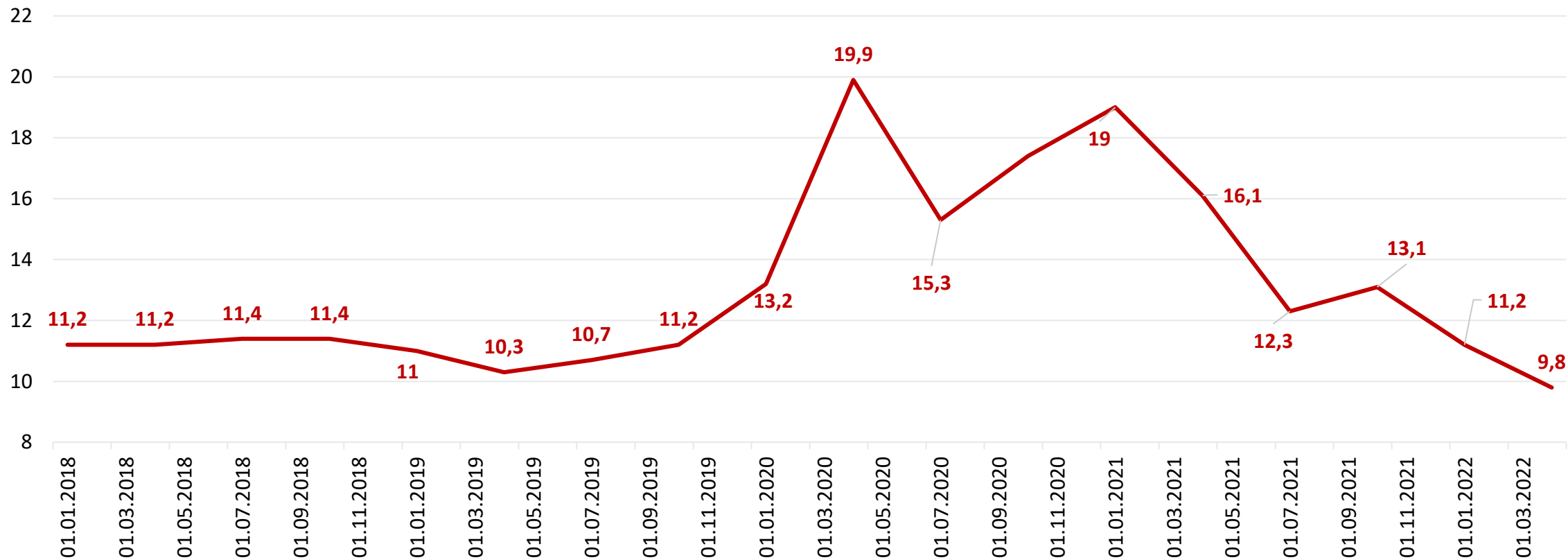

Źródło: Eurostat

Stopa oszczędności gospodarstw domowych uległa znaczącemu obniżeniu.

Konsumpcja

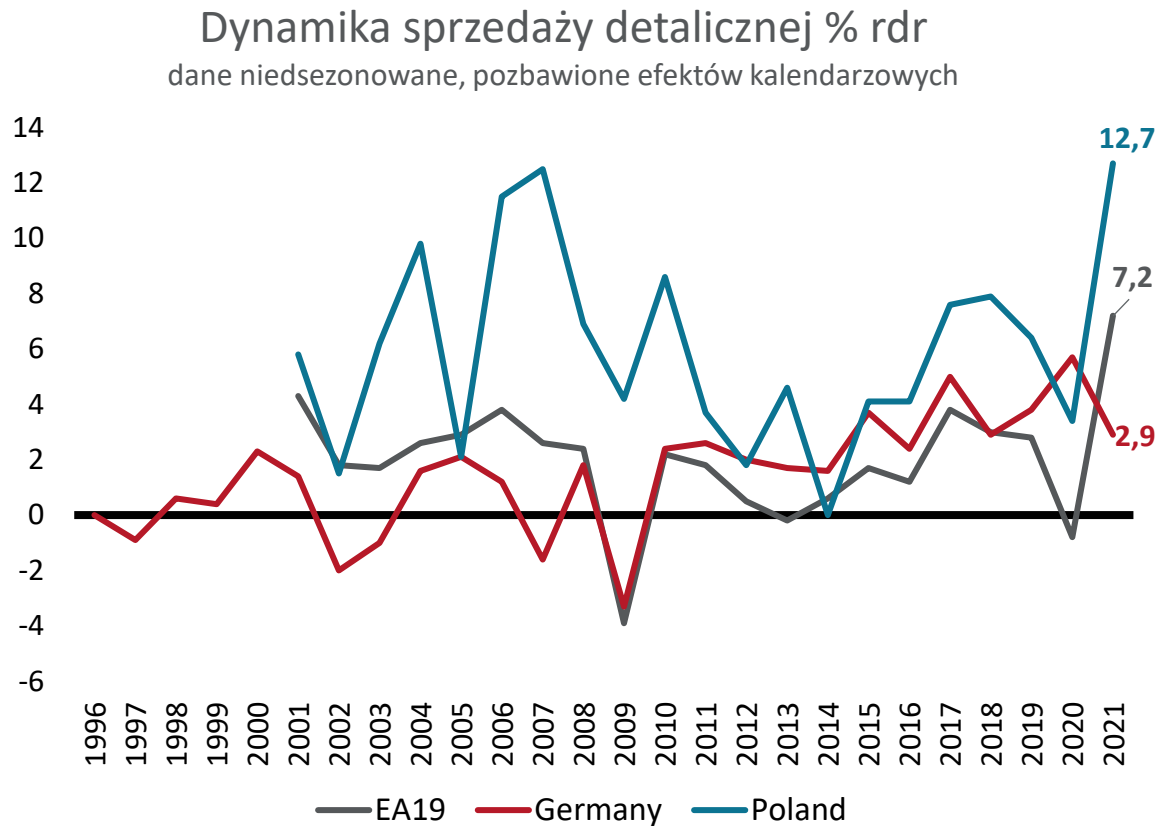
Stopa oszczędności gospodarstw domowych – ostatnie dane za 6.2022

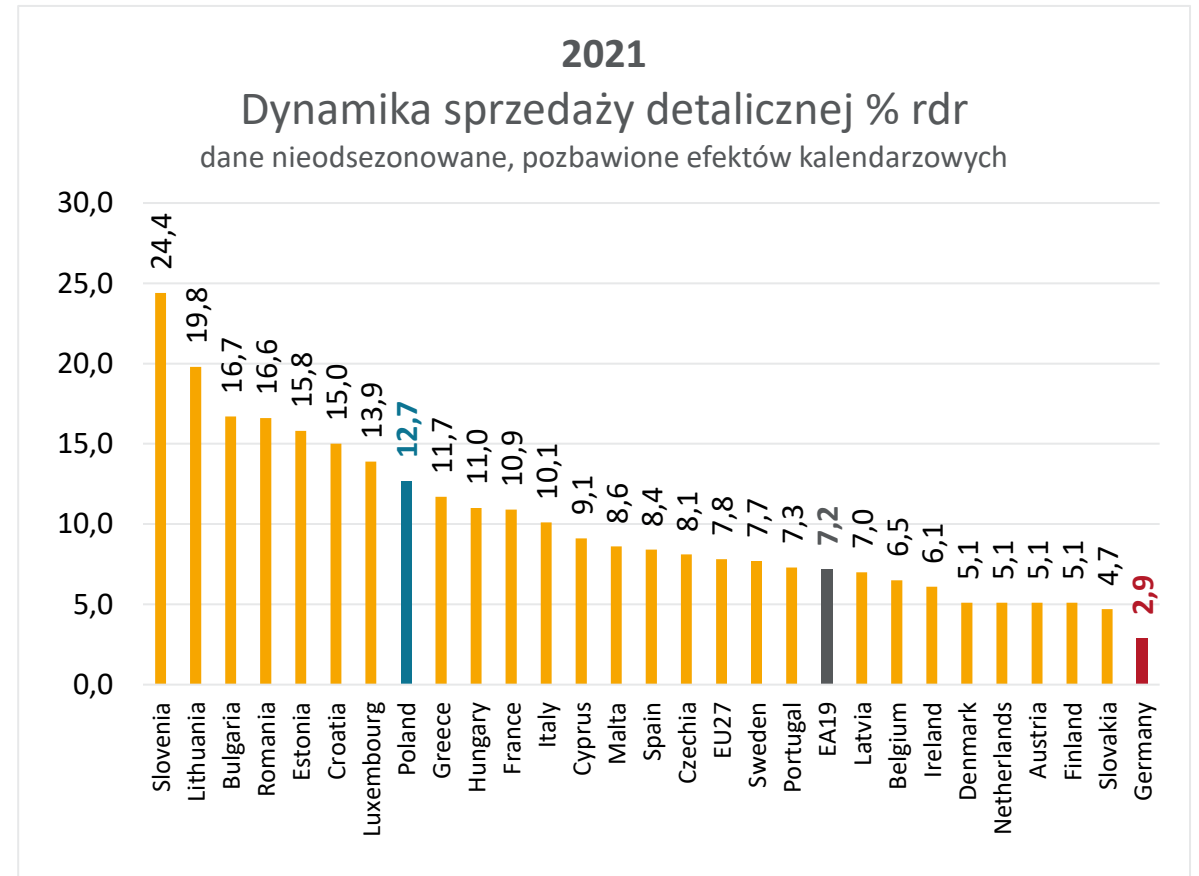
Źródło: Macrobond; Germany, Income Approach, Savings, Private Households, Rate, SA (BV4.1)

W 2021 r. dynamika handlu detalicznego uległa obniżeniu, jednakże w 2020 r. należała do najwyższych.

Konsumpcja

Źródło: Eurostat

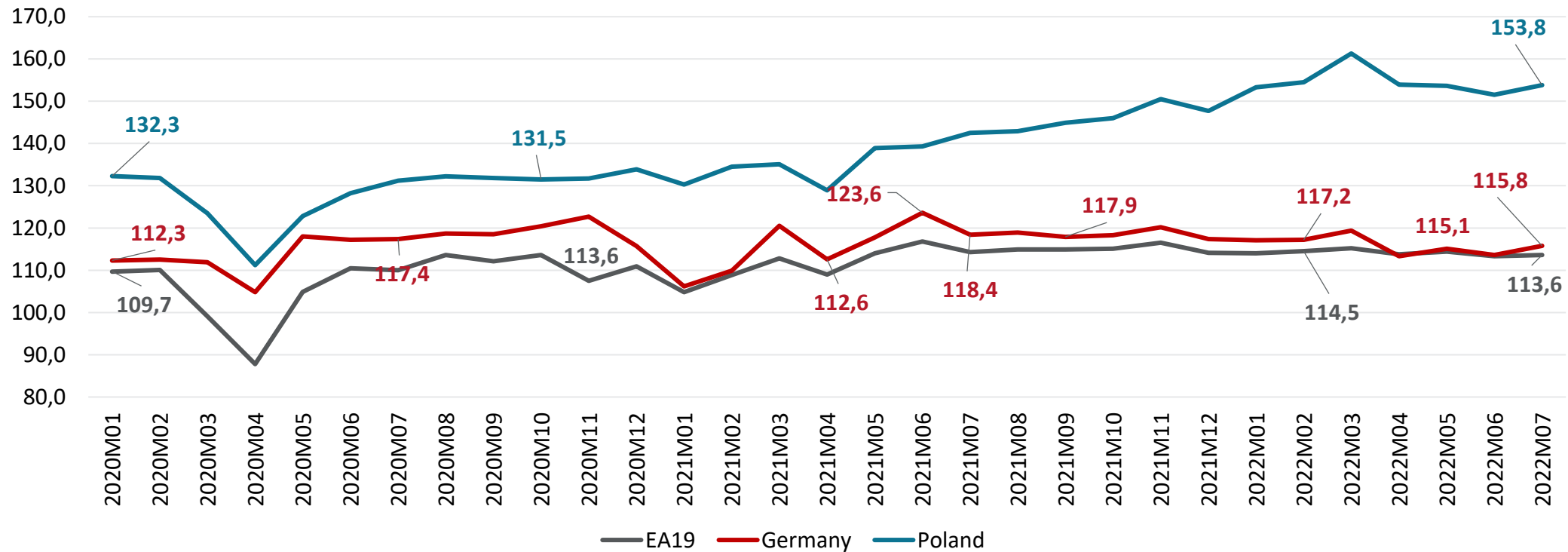

Źródło: Eurostat

Wskaźnik poziomu handlu detalicznego w Niemczech jest niewiele ponad średnią w strefie euro.

Konsumpcja

Handel detaliczny poza handlem pojazdami
dane odsezonowane i pozbawione efektów kalendarzowych
Indeks skorygowany cenowo, 2015=100

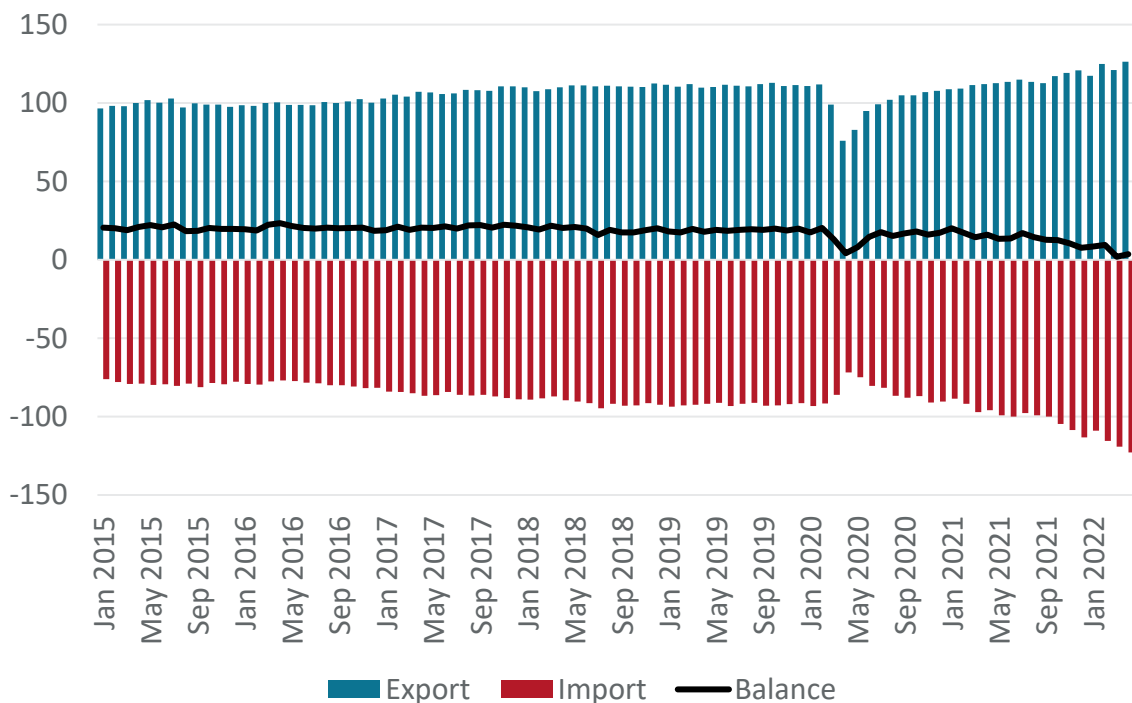
Źródło: Eurostat

Saldo niemieckiego HZ od września 2021 r. wyraźnie na niższym poziomie niż zwykle.

Handel zagraniczny

Handel zagraniczny Niemiec

miliardy Euro, miesięcznie, ostatnie dane za sierpień 2022

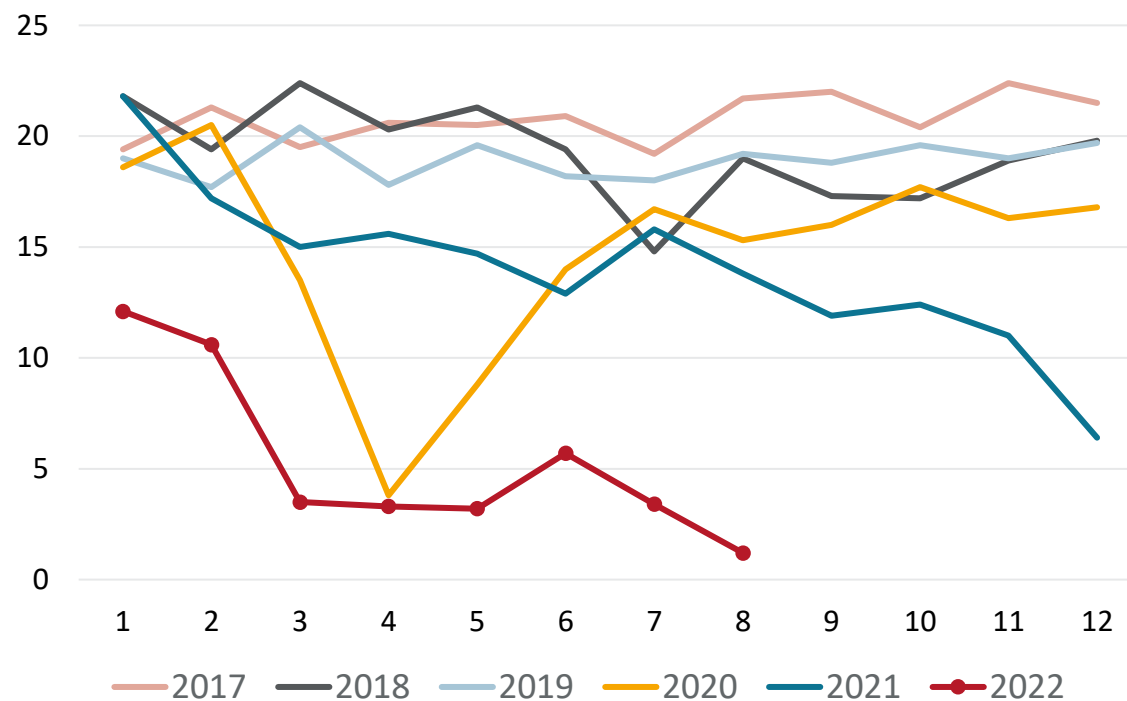

Źródło: Destatis; Economy, Short-term indicators, Exports, Imports & Balance, X13 Demetra, CA, SA

W porównaniu do grudnia 2019 eksport w kwietniu 2022 wzrósł o 19,5% a import o 43,8%.

Saldo handlu zagranicznego Niemiec

miliardy Euro, miesięcznie

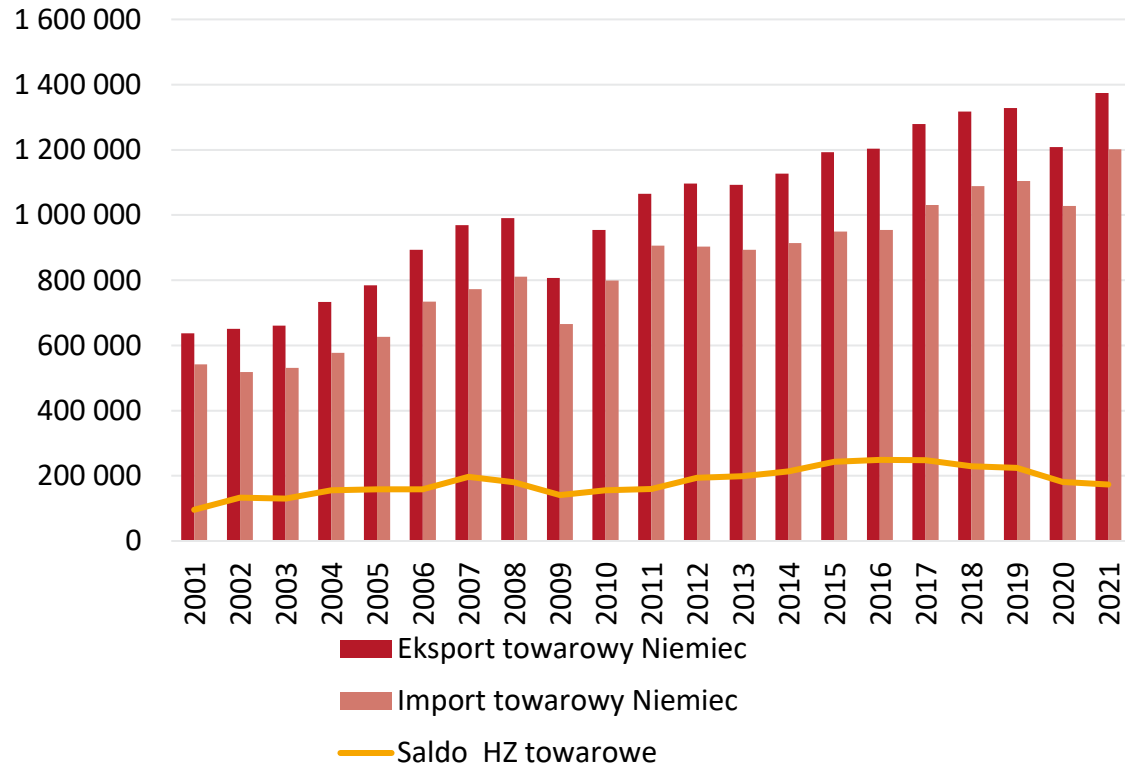

Źródło: Destatis; Economy, Short-term indicators, Exports, Imports & Balance, X13 Demetra CA, SA

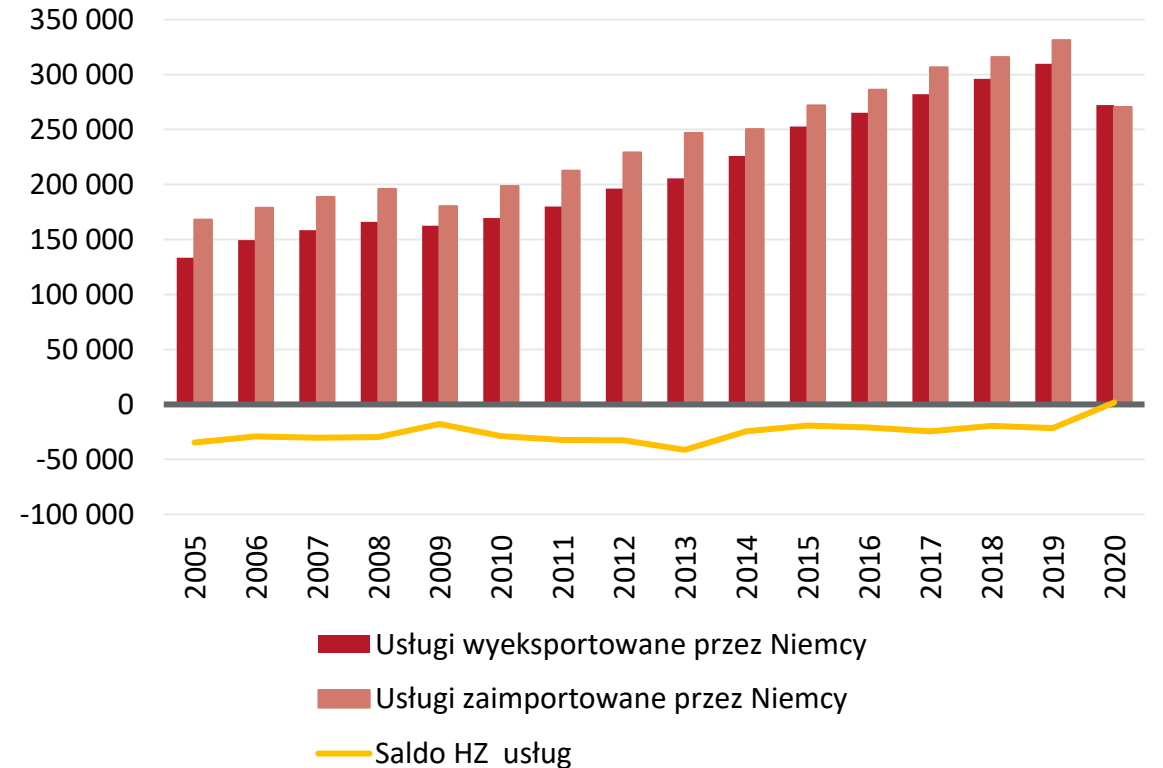
W 2021 r. eksport odbudował swoją wartość – jednocześnie saldo handlu zagranicznego uległo obniżeniu.

Handel zagraniczny

wymiana towarowa Niemiec w mln EUR

wymiana usług Niemiec w mln EUR

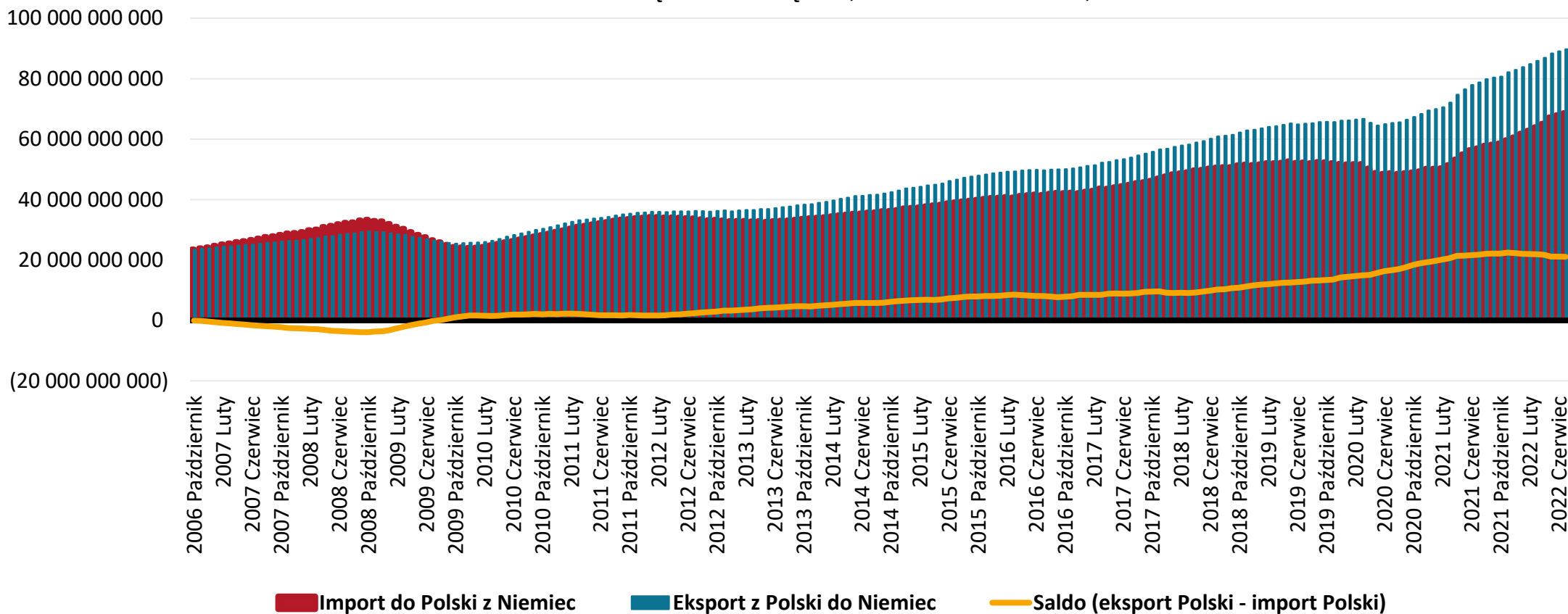
Źródło: ITC

Źródło: ITC

Od sierpnia 2009 Polska ma nadwyżkę w handlu towarami z Niemcami.

Handel zagraniczny

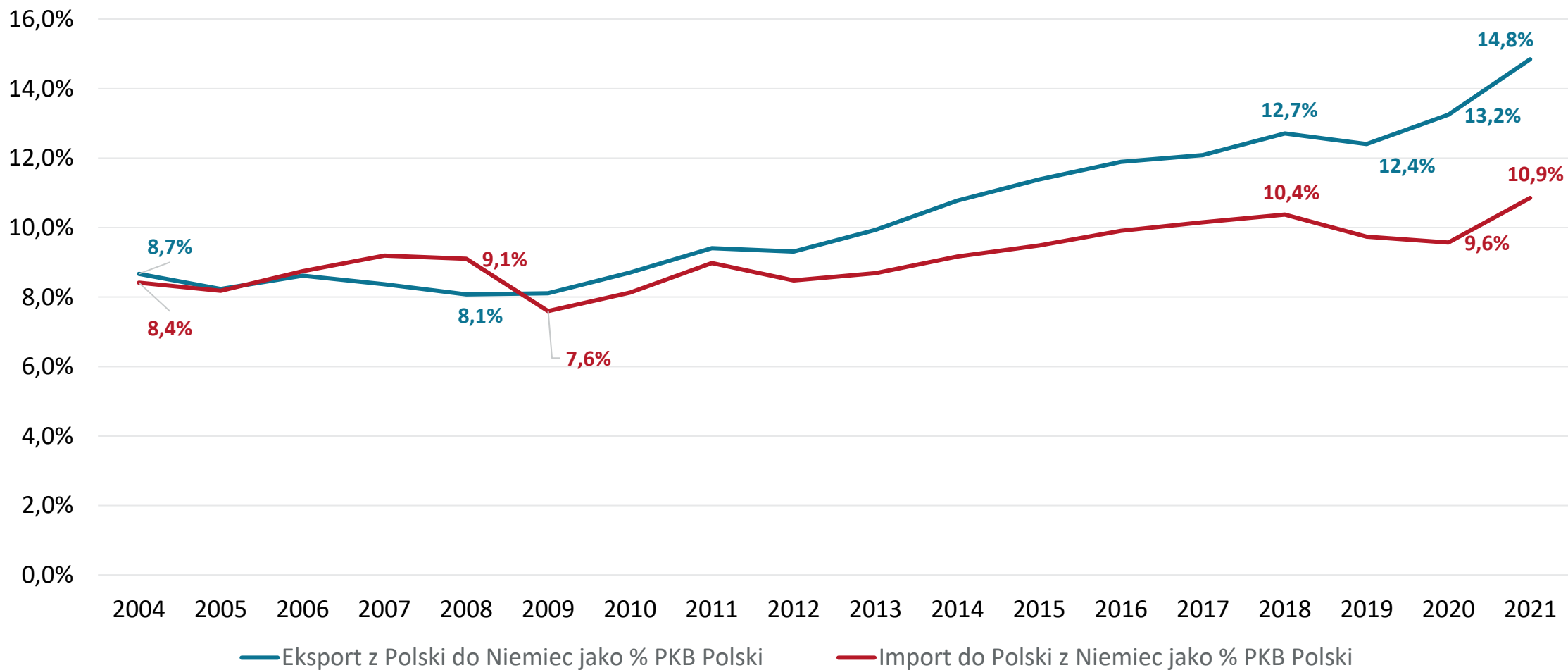
Wymiana towarowa pomiędzy Niemcami a Polską
roczna krocząca 12-miesięczna, ostatnie dane 7.2022, EUR

Źródło: GUS

Eksport do Niemiec stanowi dla Polski znaczący i wciąż rosnący wkład do PKB.

Handel zagraniczny

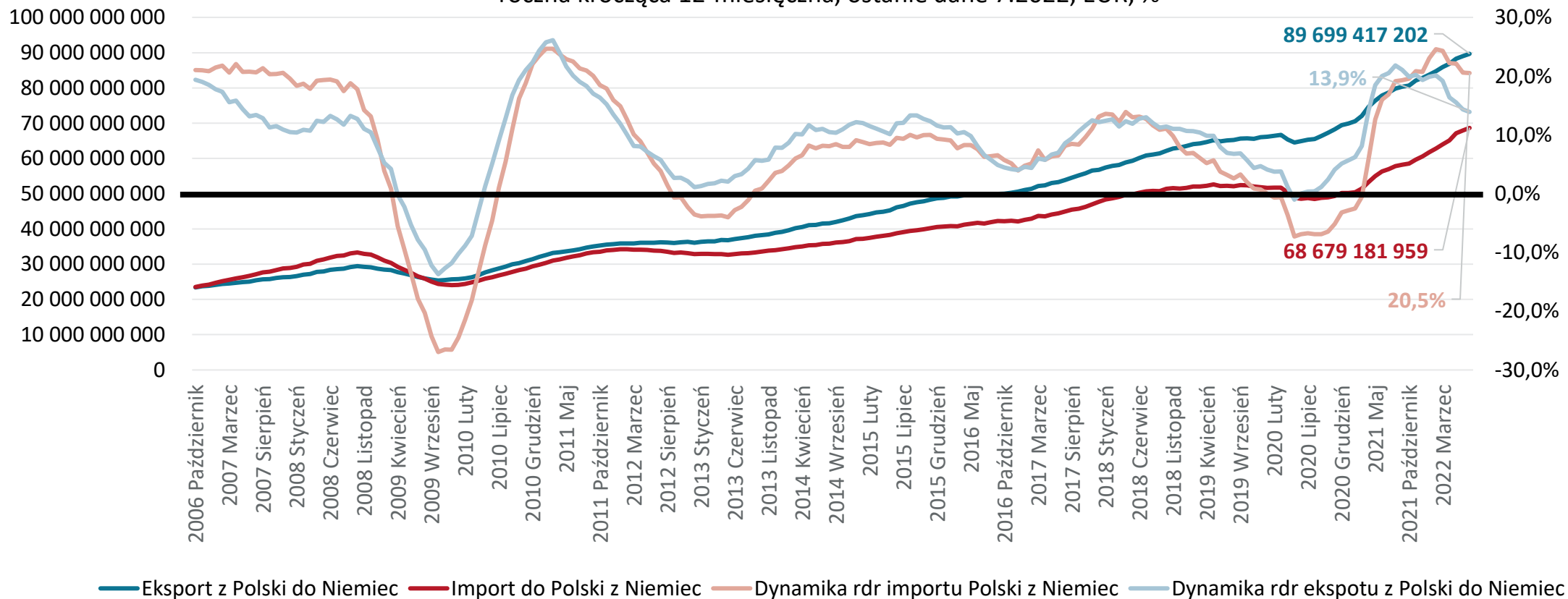

Źródło: GUS, IMF, statystyki w USD ceny bieżące

Dynamika wzrostu eksportu i importu przestała przyrastać.

Handel zagraniczny

Wymiana towarowa pomiędzy Niemcami a Polską
roczna krocząca 12-miesięczna, ostatnie dane 7.2022, EUR, %

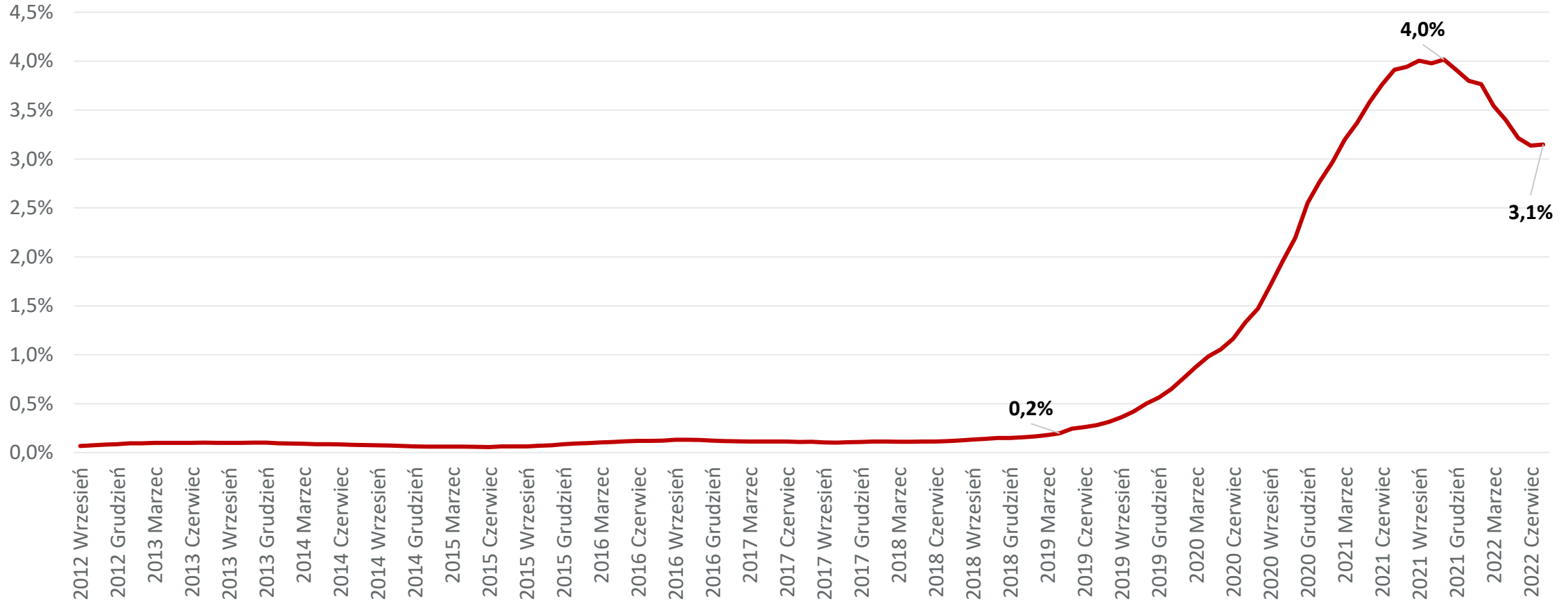

Źródło: GUS

Spadek dynamiki udziału akumulatorów litowo-jonowych w polskim eksporcie do Niemiec.

Handel zagraniczny

Udział w eksporcie z Polski do Niemiec akumulatorów litowo-jonowych

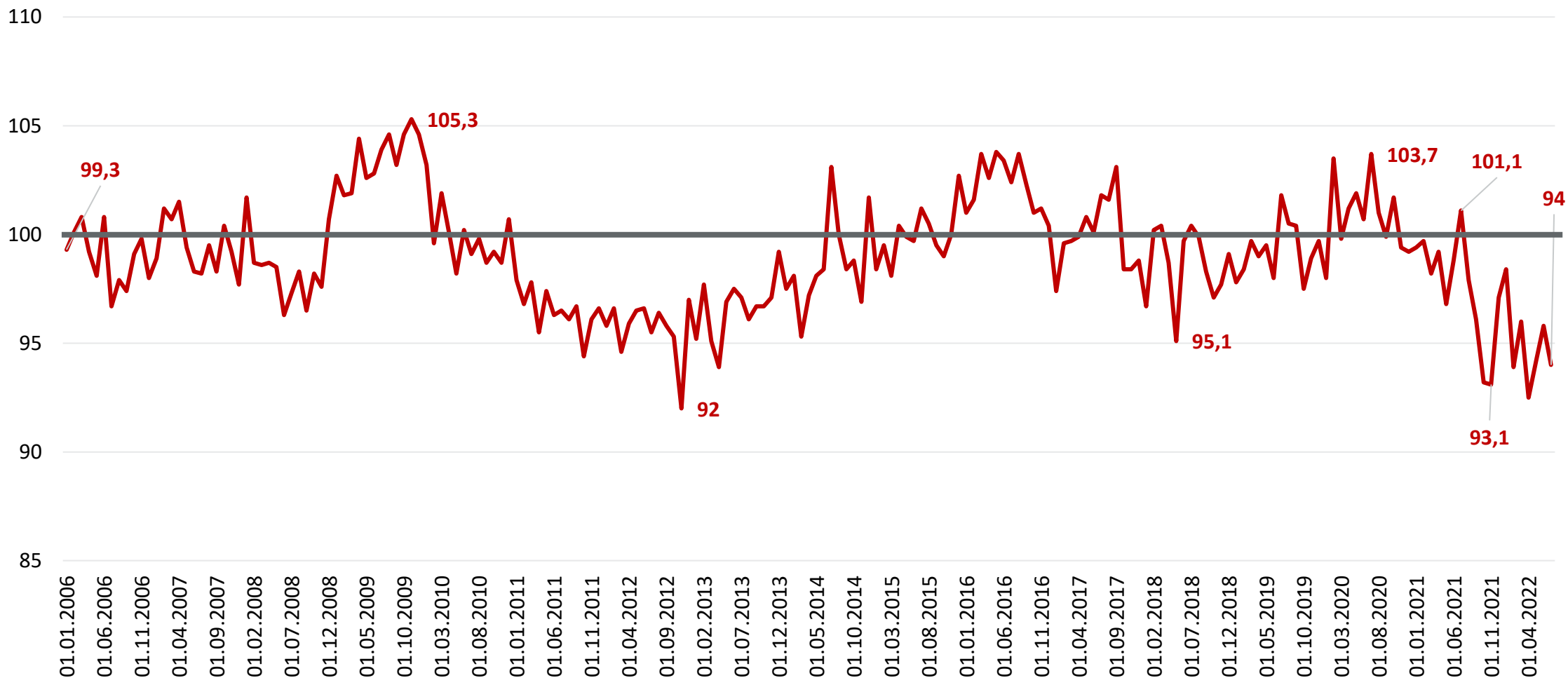

Źródło: GUS

Obecnie terms of trade Niemiec obniżyło się do poziomu 94.

Handel zagraniczny

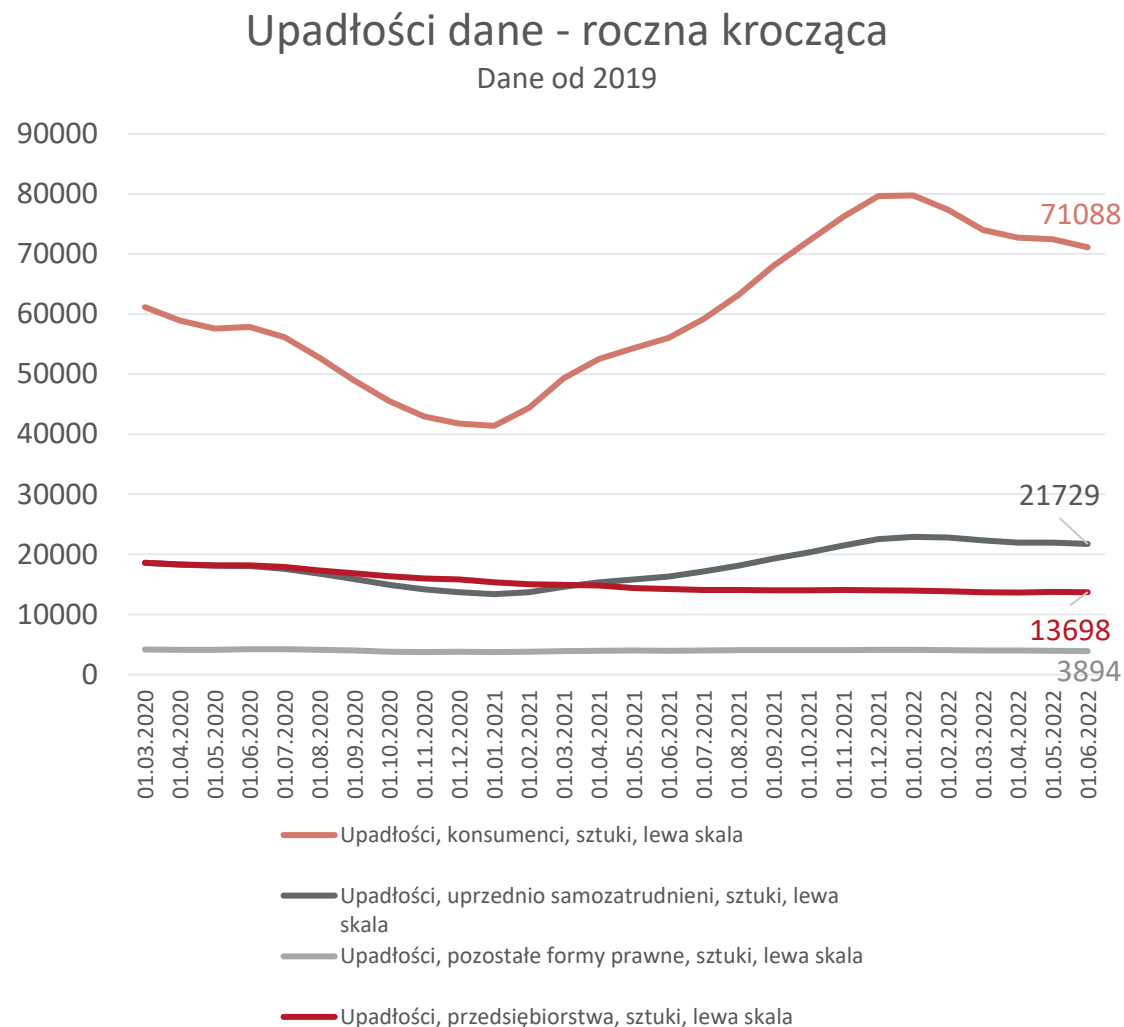
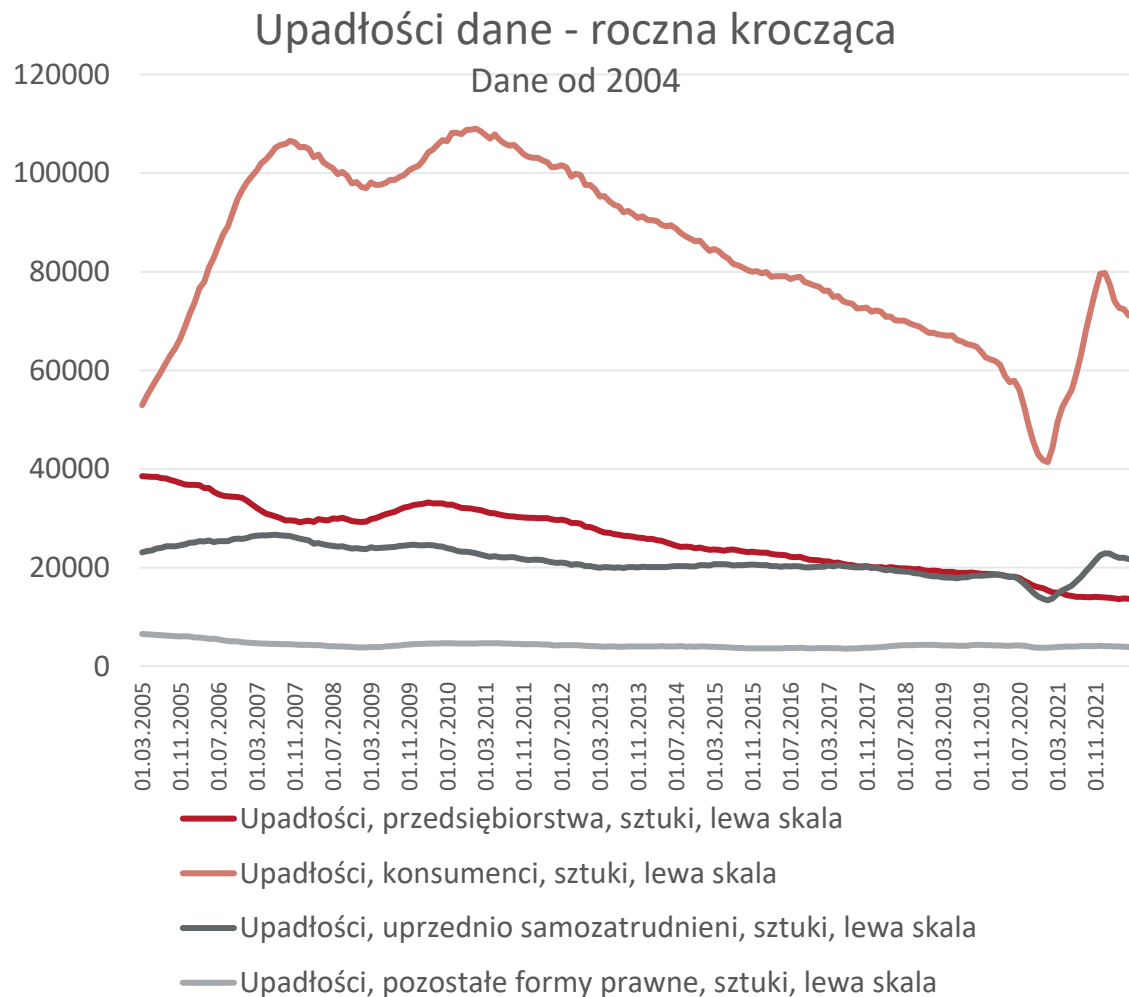
Germany, Export/Import Prices, Terms of Trade, Total, Index

Źródło: Macrobond

Upadłości firm wykazują w ostatnim roku trend malejący. Grupa konsumentów spadek.

Upadłości

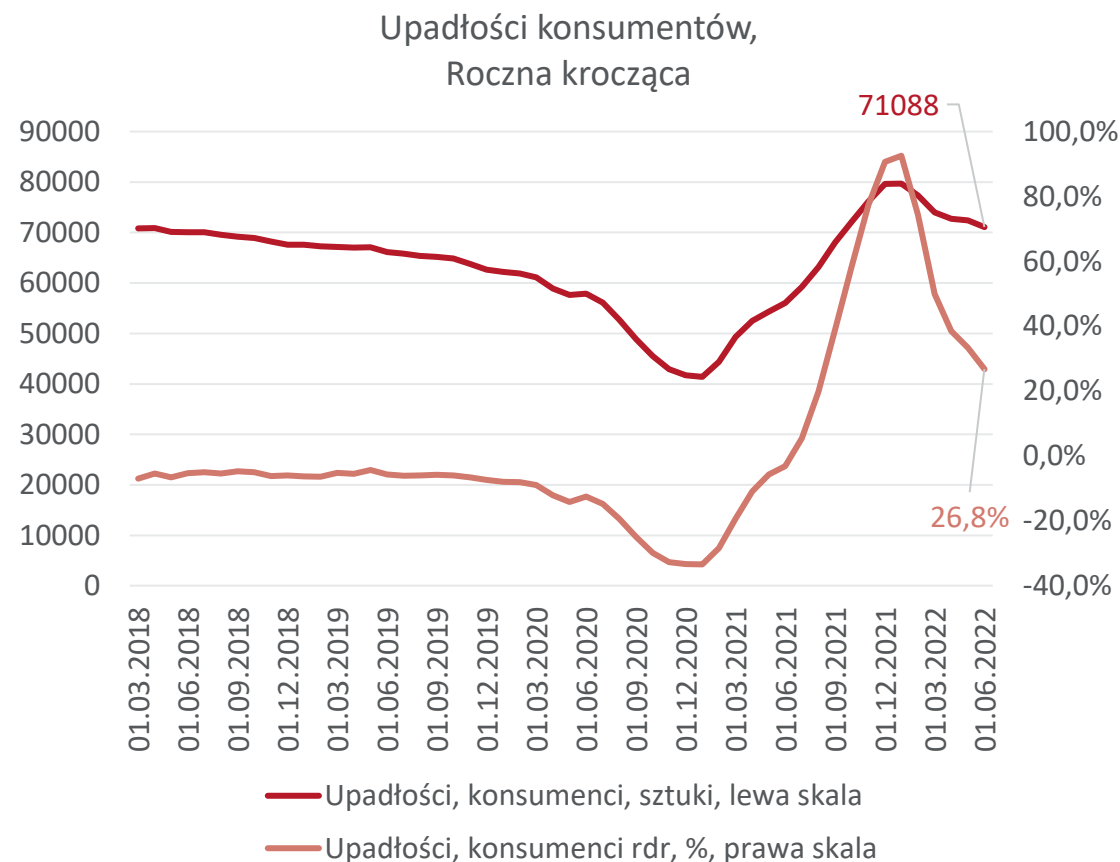
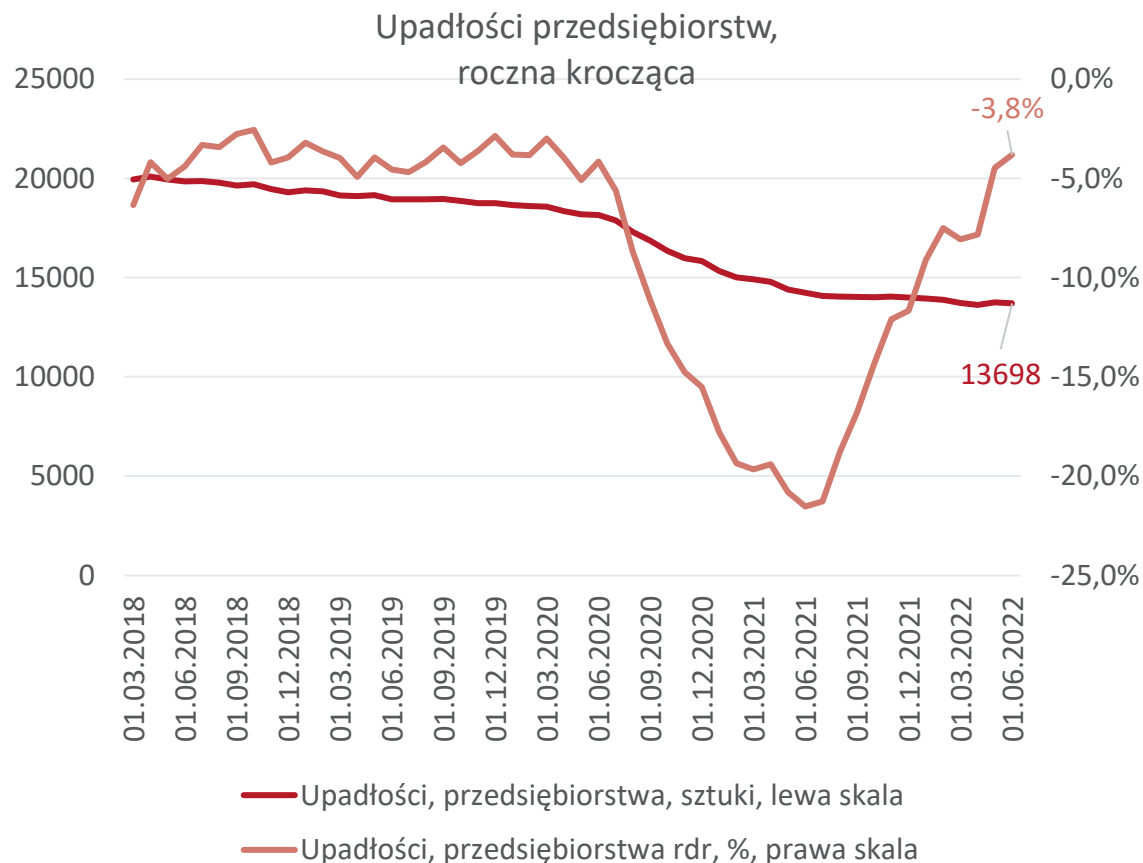

Źródło: Macrobond, Destatis

Stabilizacja poziomu upadłości wśród przedsiębiorstw na niższym poziomie. U konsumentów upadłości spadły.

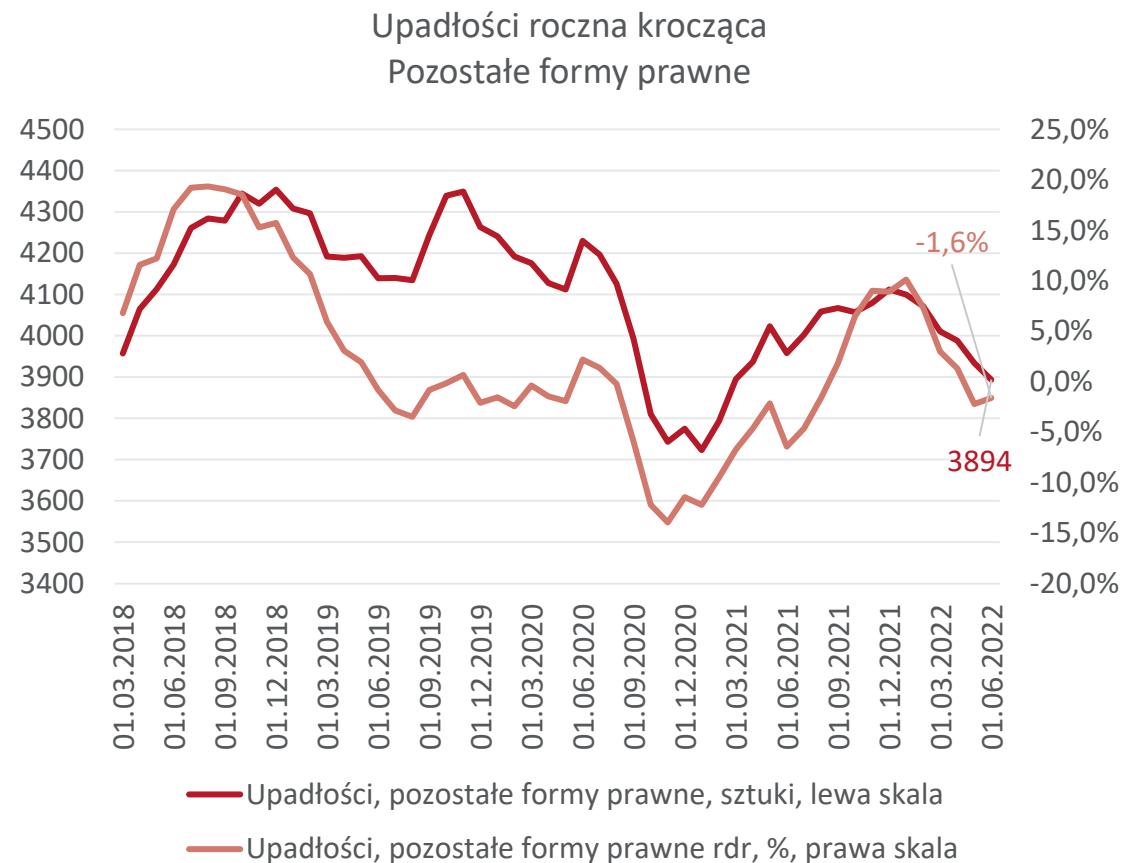
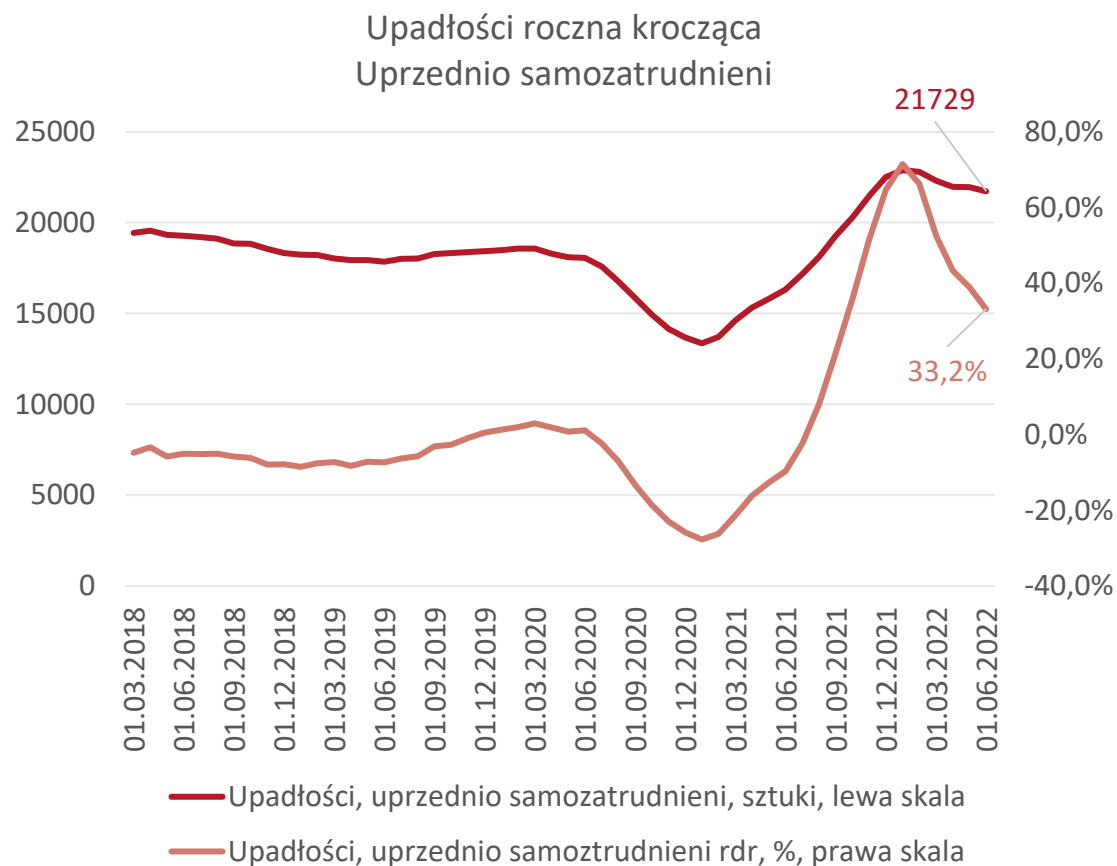
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Wśród uprzednio samozatrudnionych można zaobserwować stabilizację upadłości.

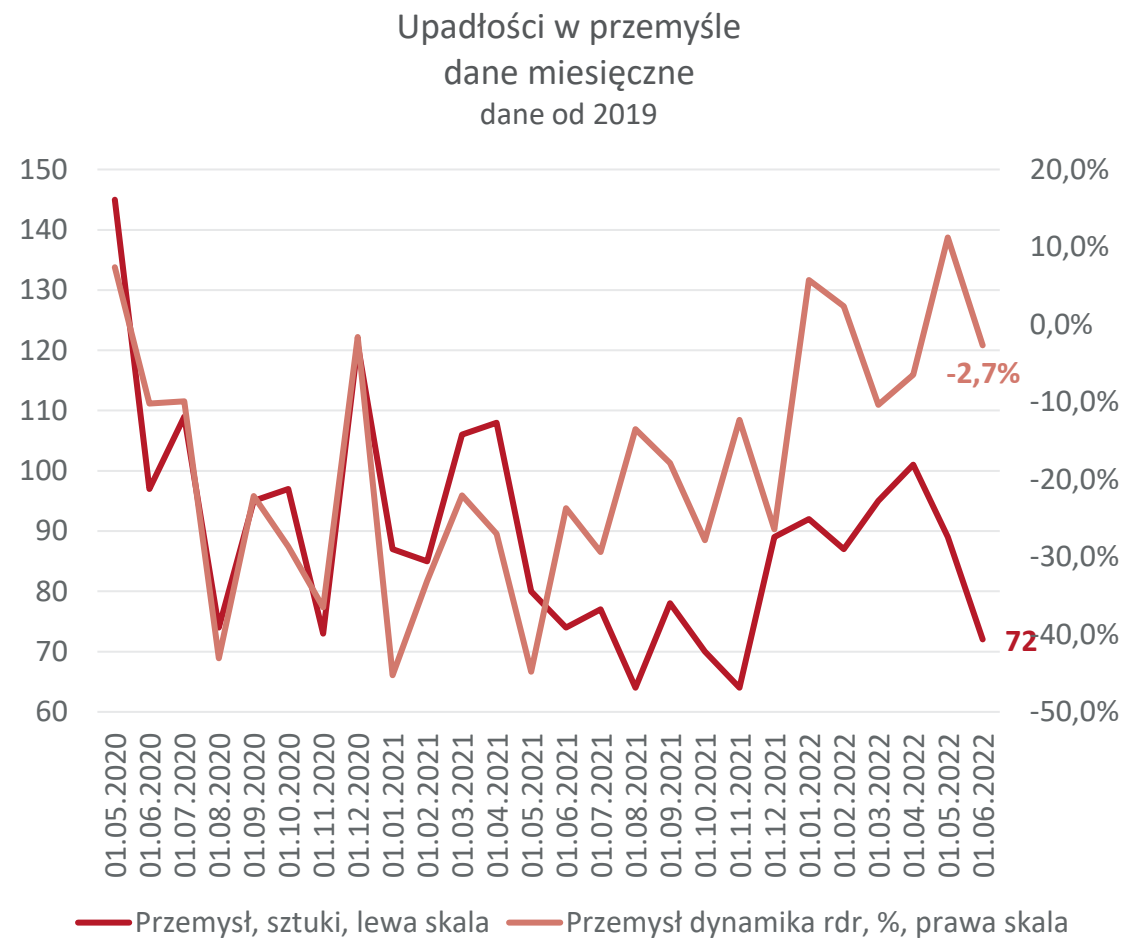
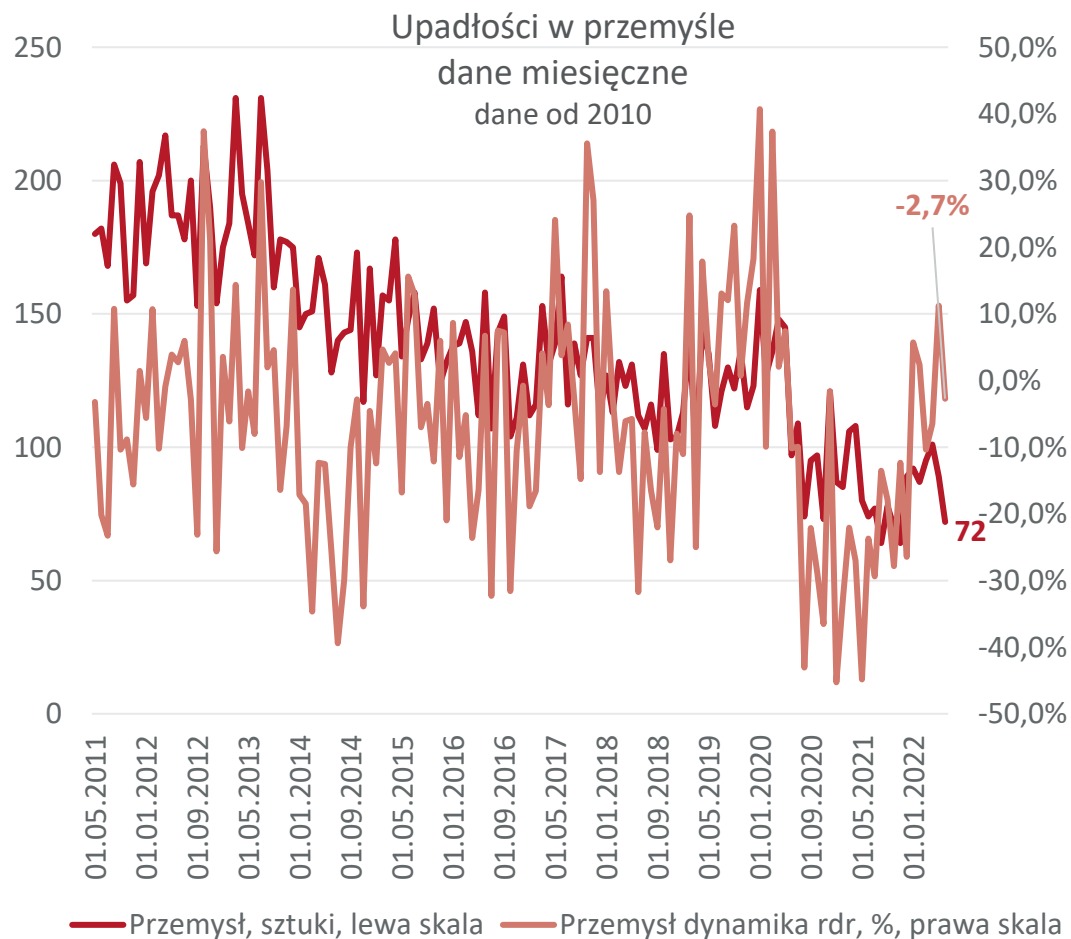
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

W przemyśle spadkowy długoterminowy trend w upadłościach.

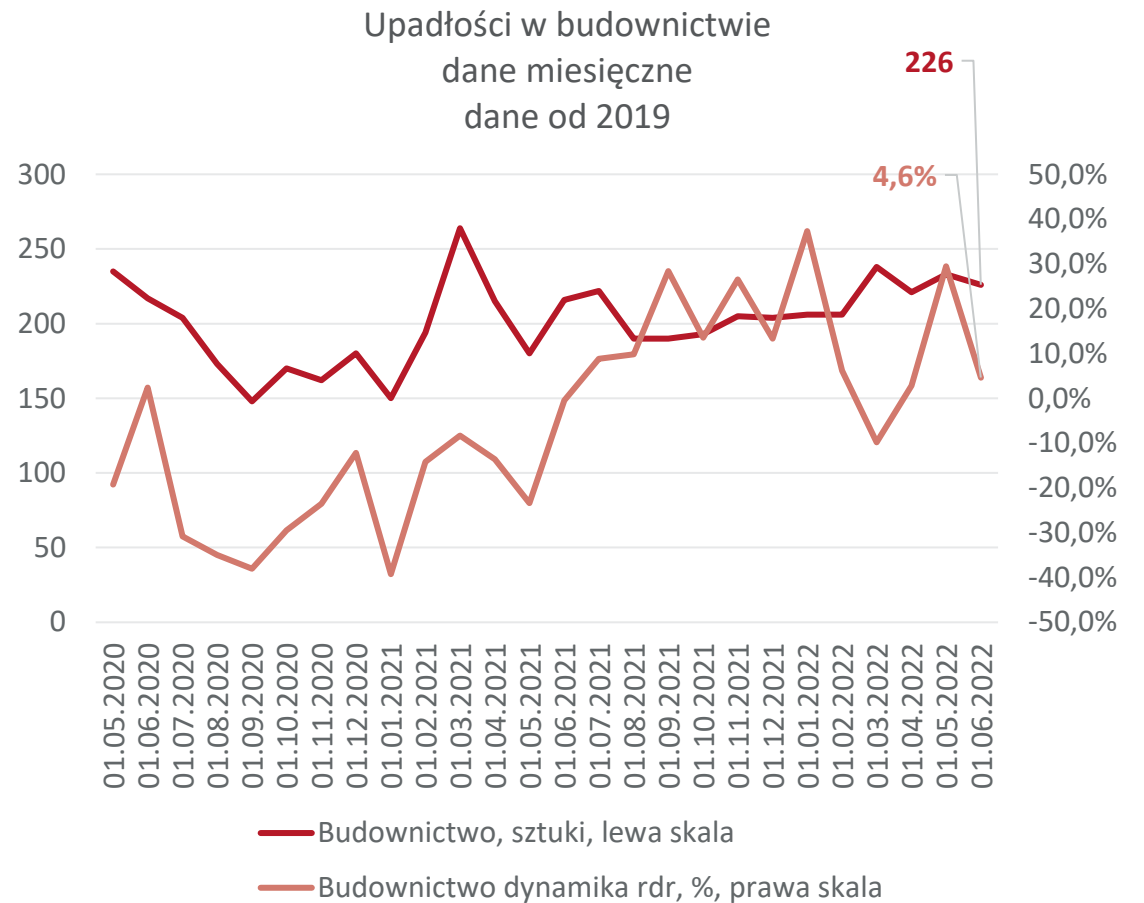
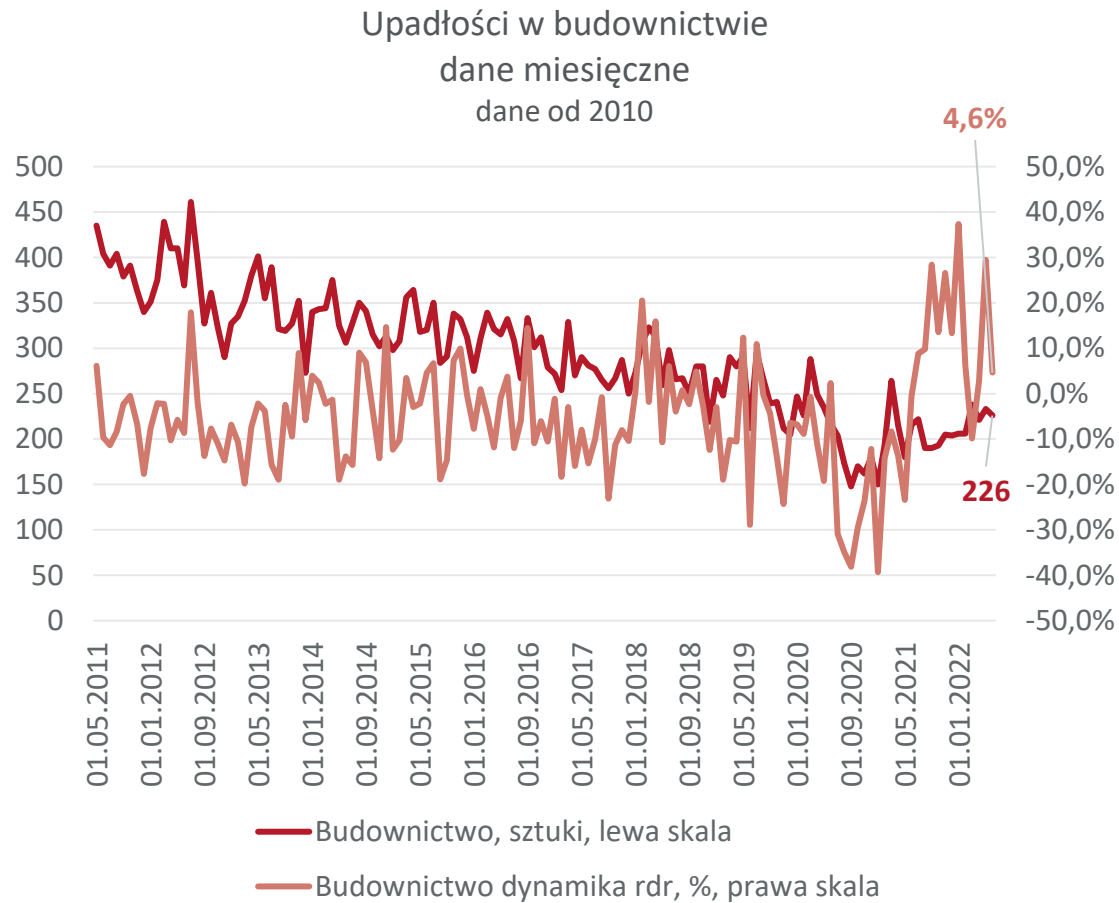
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Budowlanka po spadku poziomym upadłości wykazuje w ostatnim stabilny poziom.

Upadłości

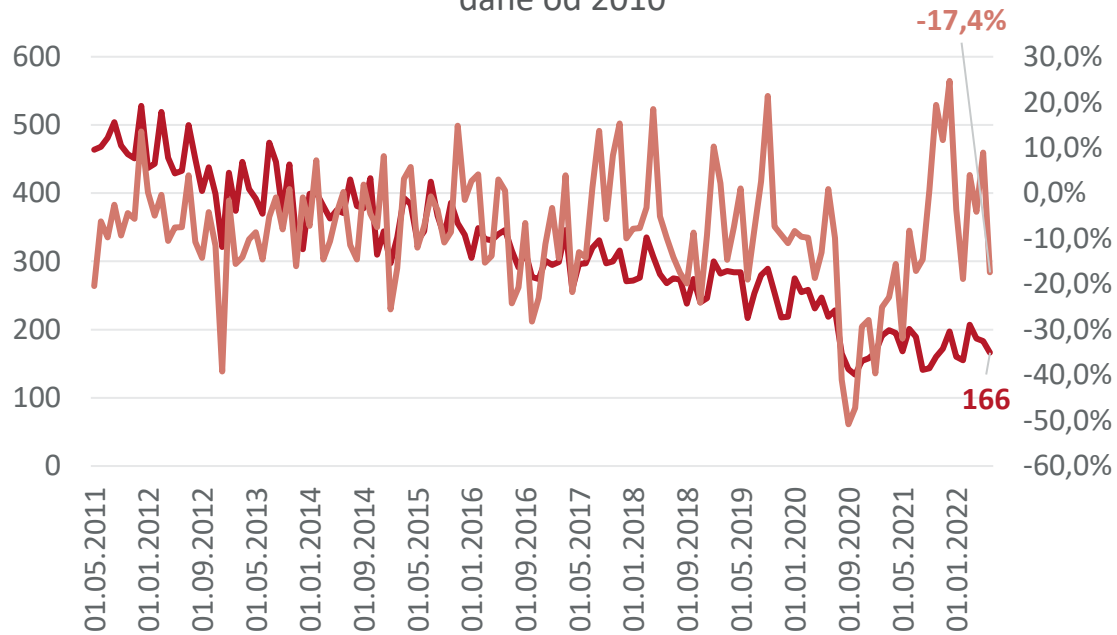

Źródło: Macrobond, Destatis

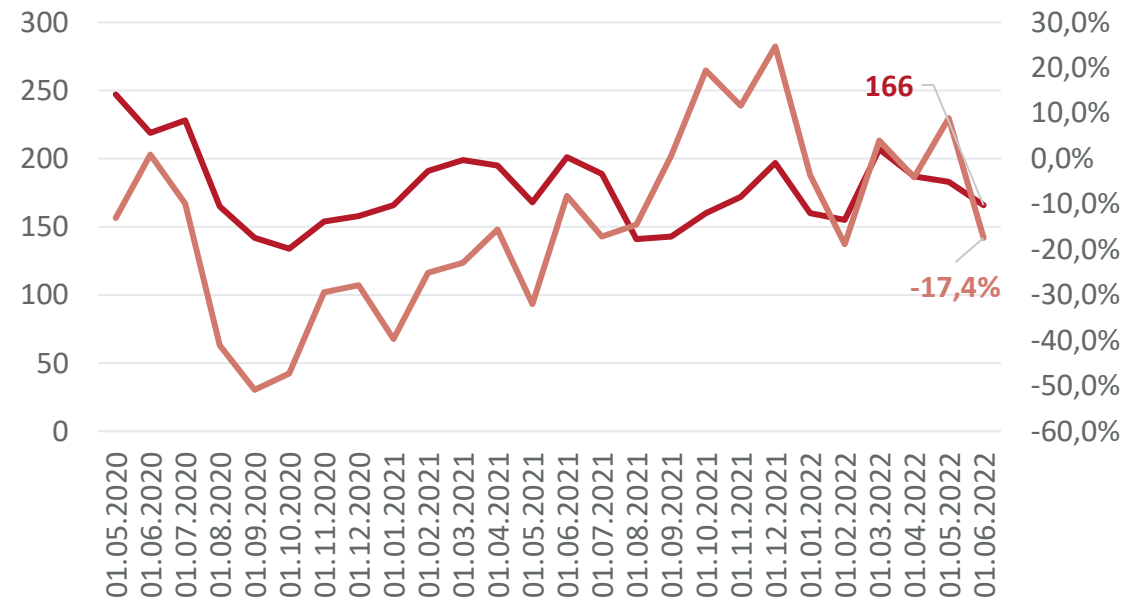
W handlu upadłości ostatnio spadły.

Upadłości

Upadłości handel
dane miesięczne
dane od 2010

Upadłości handel
dane miesięczne
dane od 2019

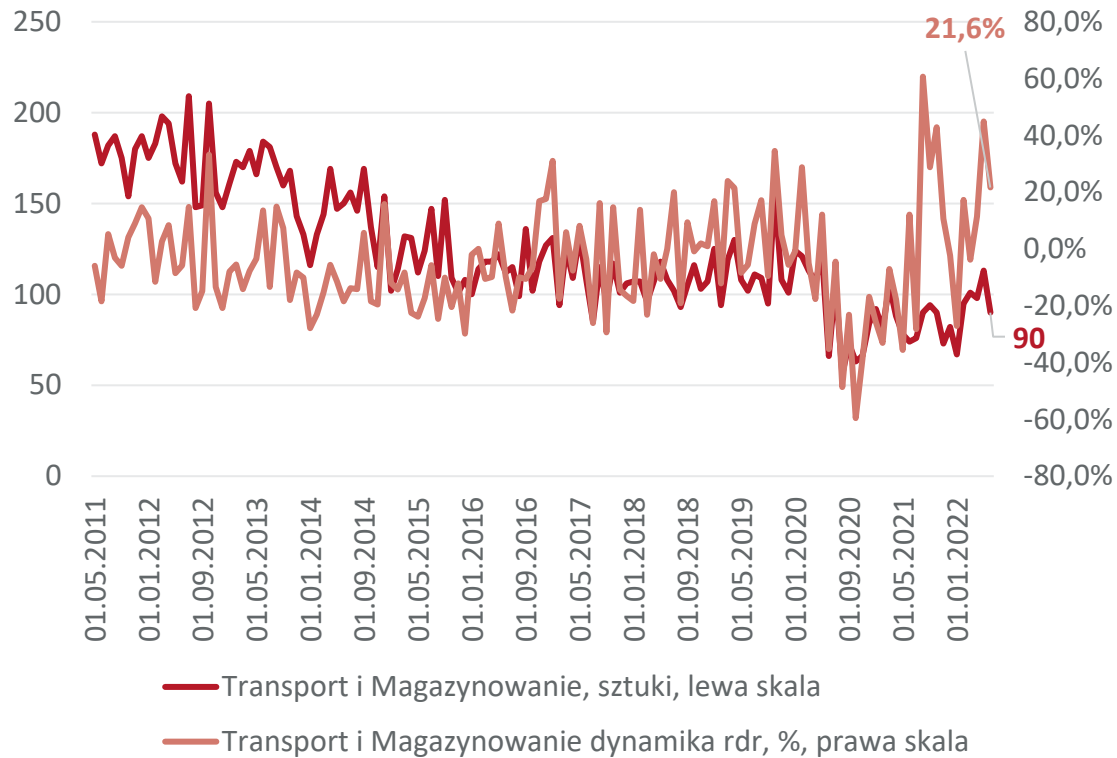

Źródło: Macrobond, Destatis

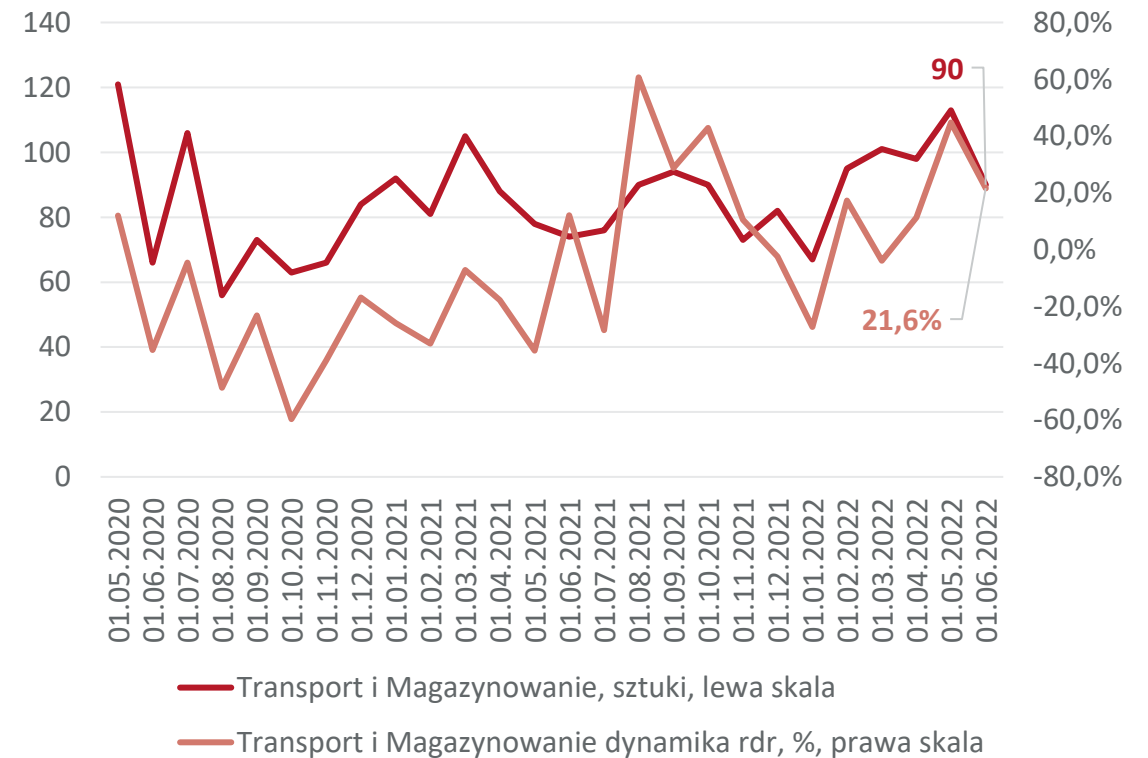
W transporcie i magazynowaniu poziom upadłości fluktuuje.

Upadłości

Upadłości Transport i Magazynowanie
dane miesięczne
dane od 2010

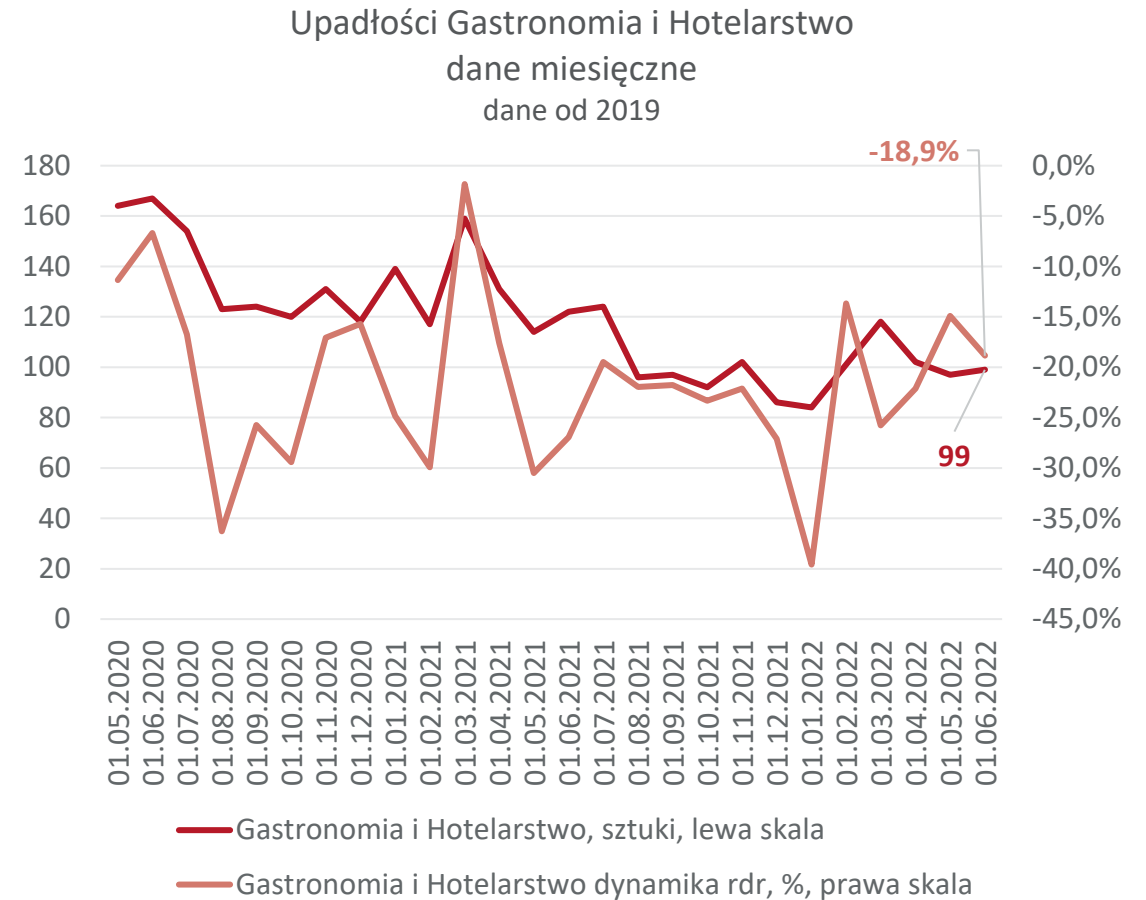
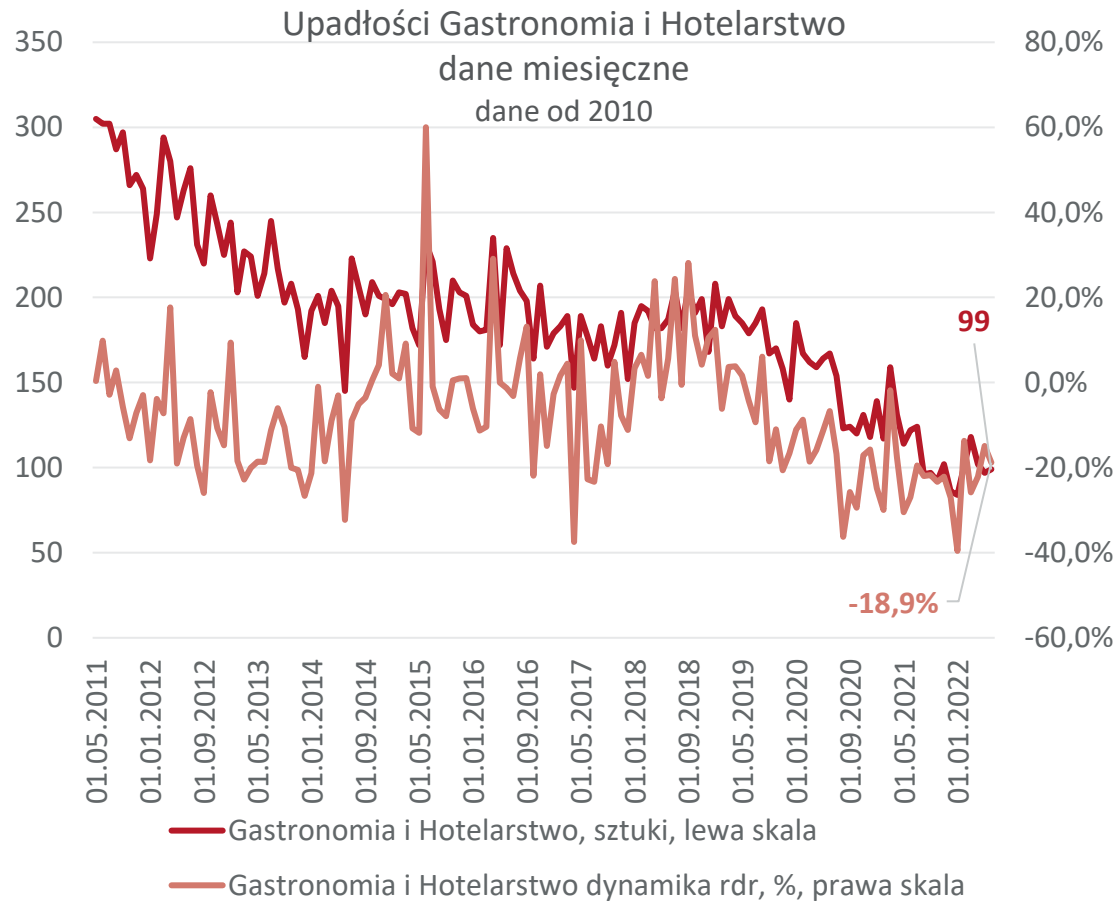
Upadłości Transport i Magazynowanie
dane miesięczne
dane od 2019

Źródło: Macrobond, Destatis

W gastronomii i hotelarstwie można zaobserwować długoterminowy trend spadkowy.

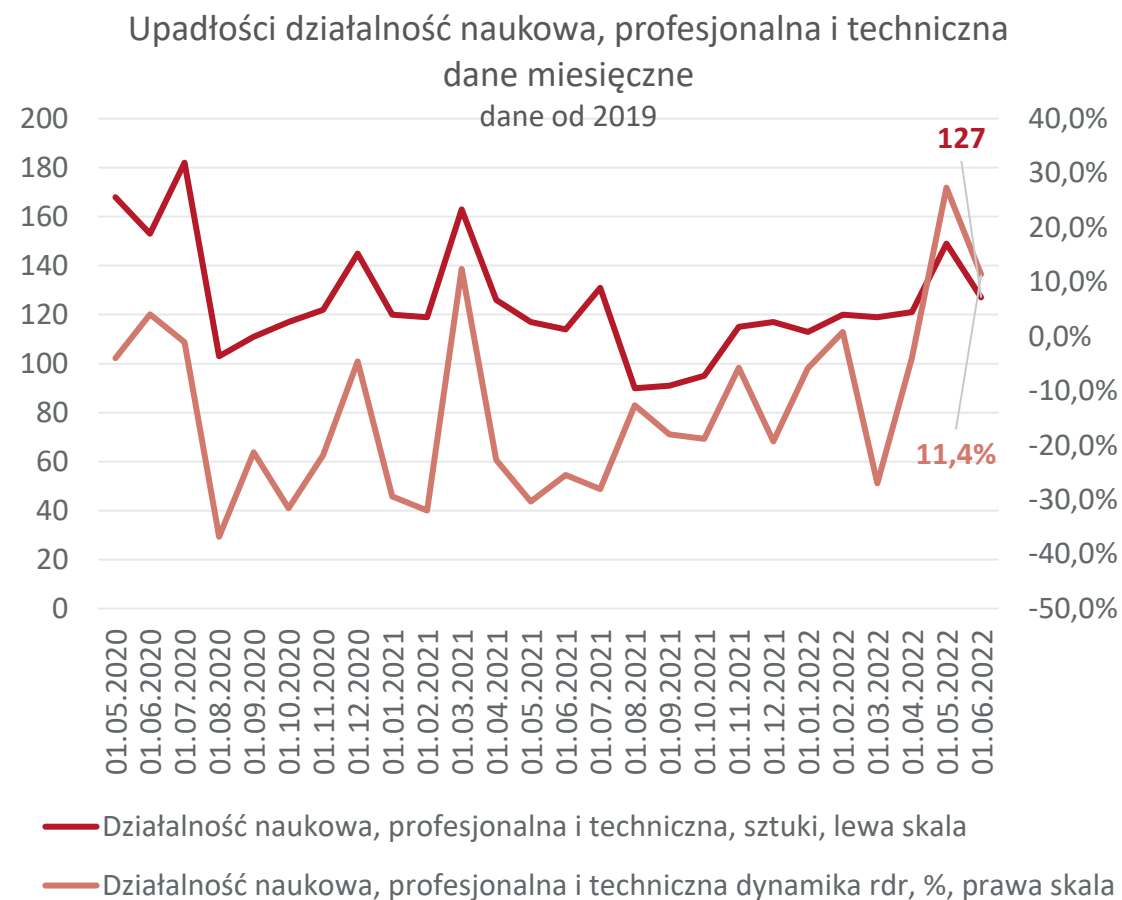
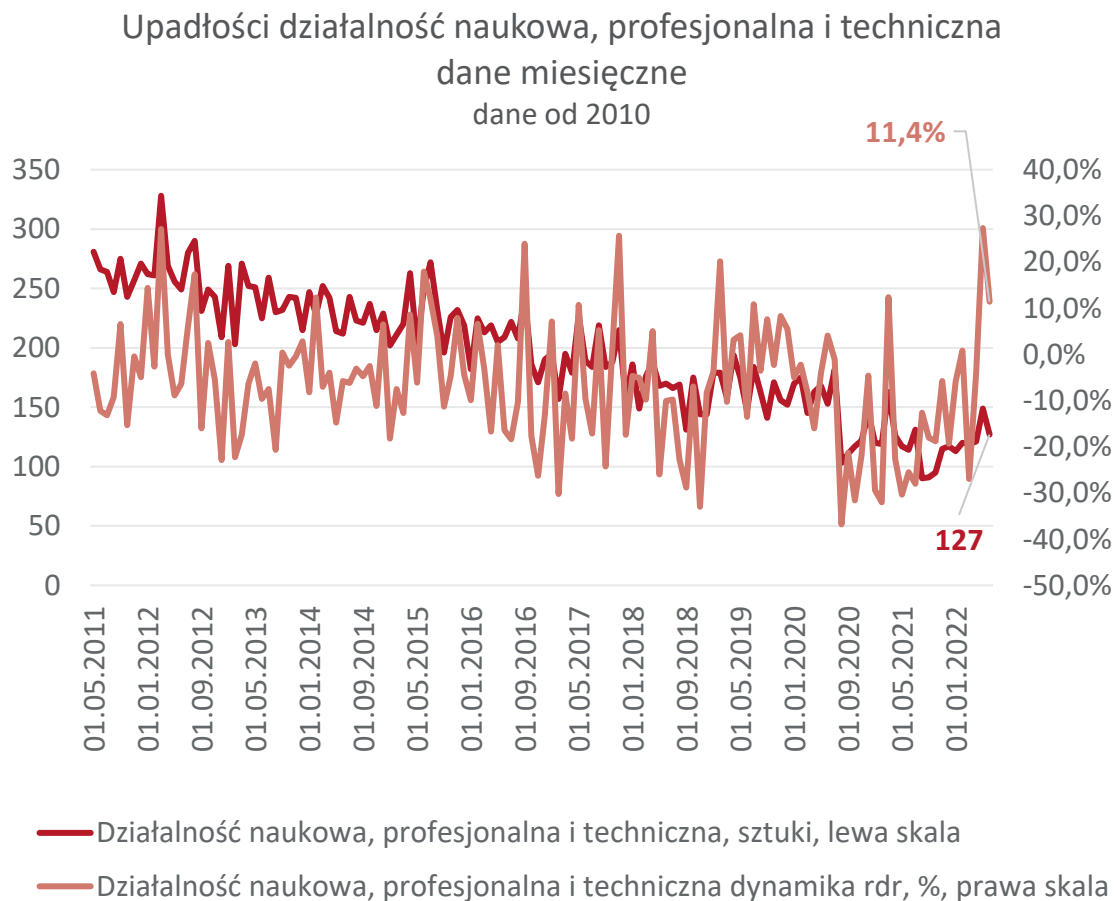
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Upadłości w działalności naukowej, profesjonalnej i technicznej aktualnie na niższym poziomie.

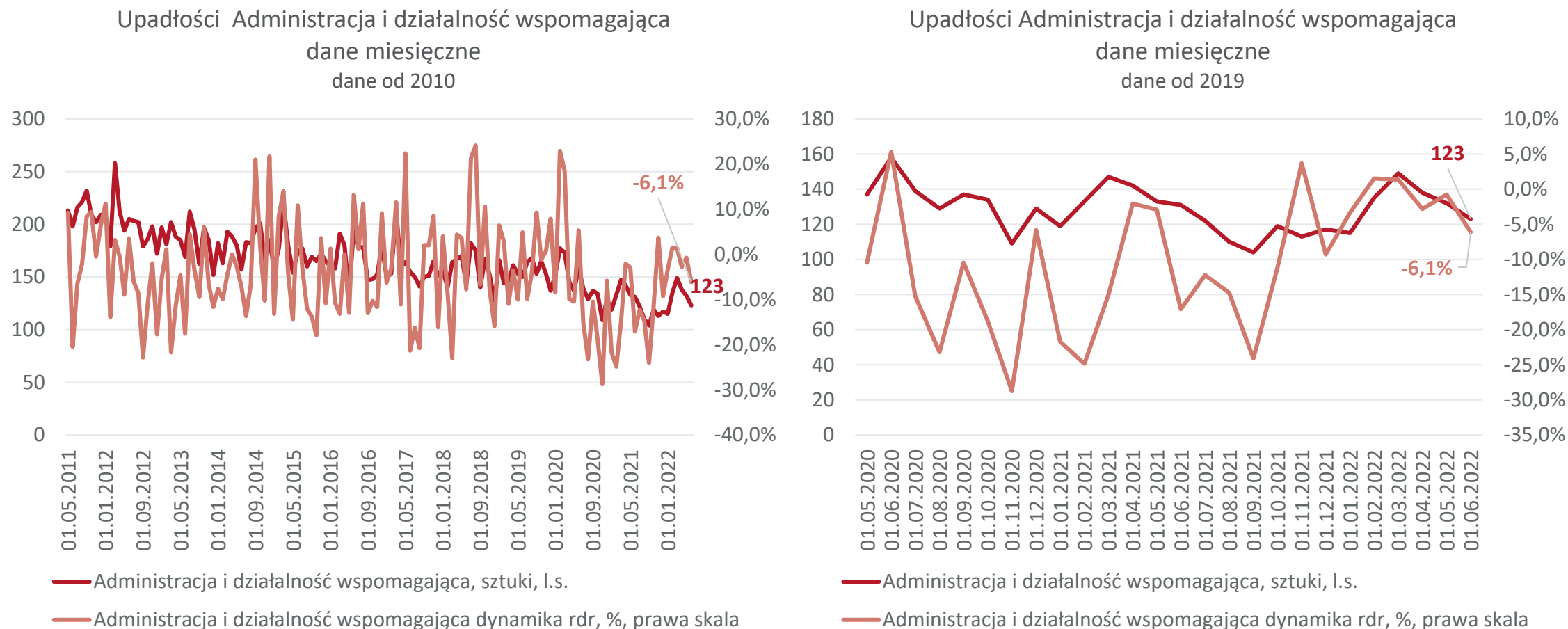
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Administracja i działalność wspomagająca od początku pandemii COVID-19 w trendzie malejącym.

Upadłości

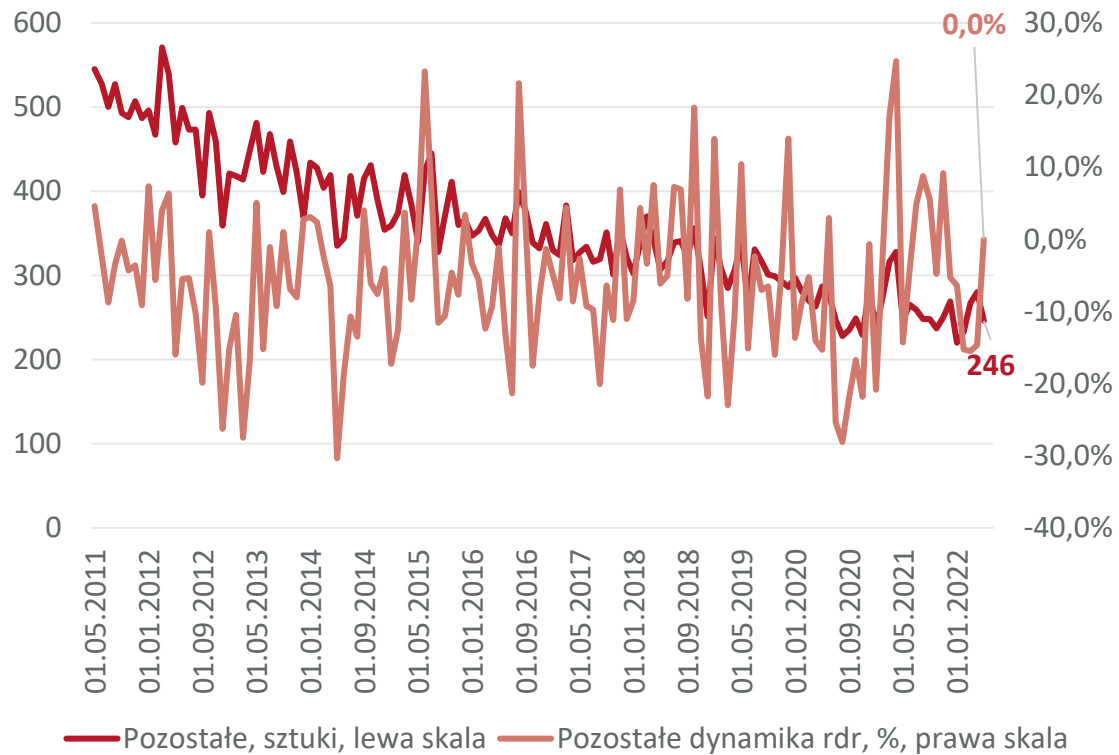

Źródło: Macrobond, Destatis

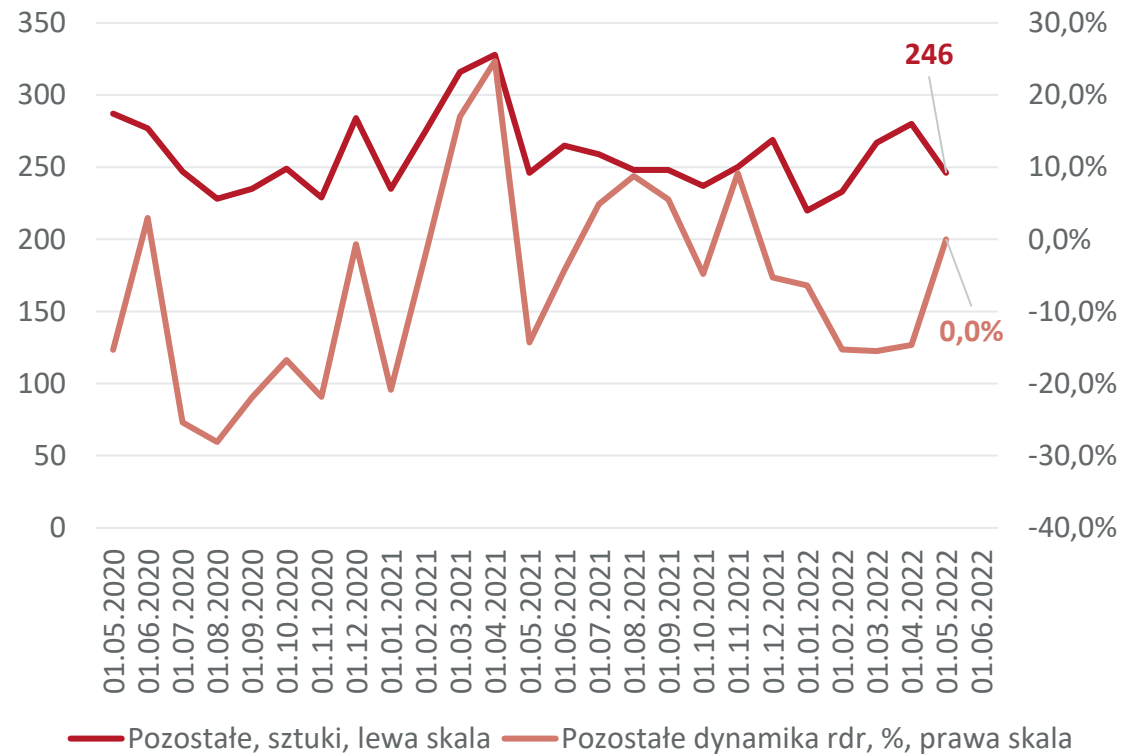
Pozostałe zbiorczo wykazują od początku pandemii COVID-19 stabilizację pod względem upadłości.

Upadłości

Upadłości pozostałe
dane miesięczne
dane od 2010

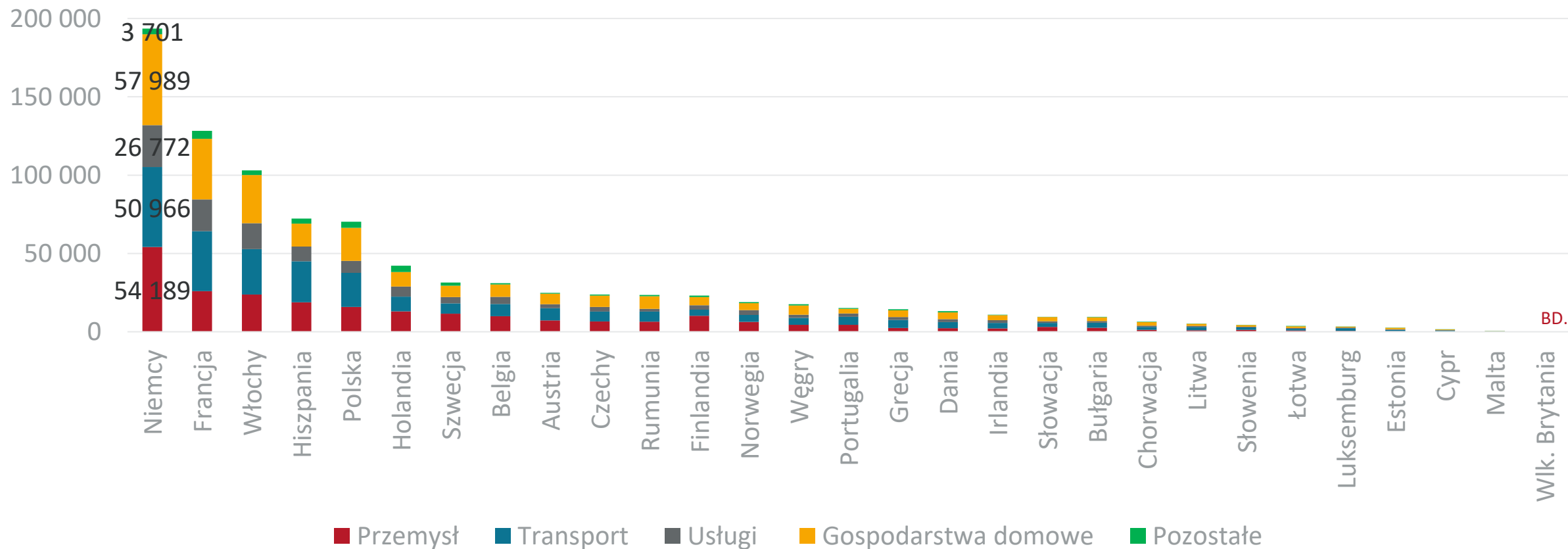
Upadłości pozostałe
dane miesięczne
dane od 2019

Źródło: Macrobond, Destatis

W Niemczech gospodarstwa domowe są głównym sektorem odpowiadającym za konsumpcję energii

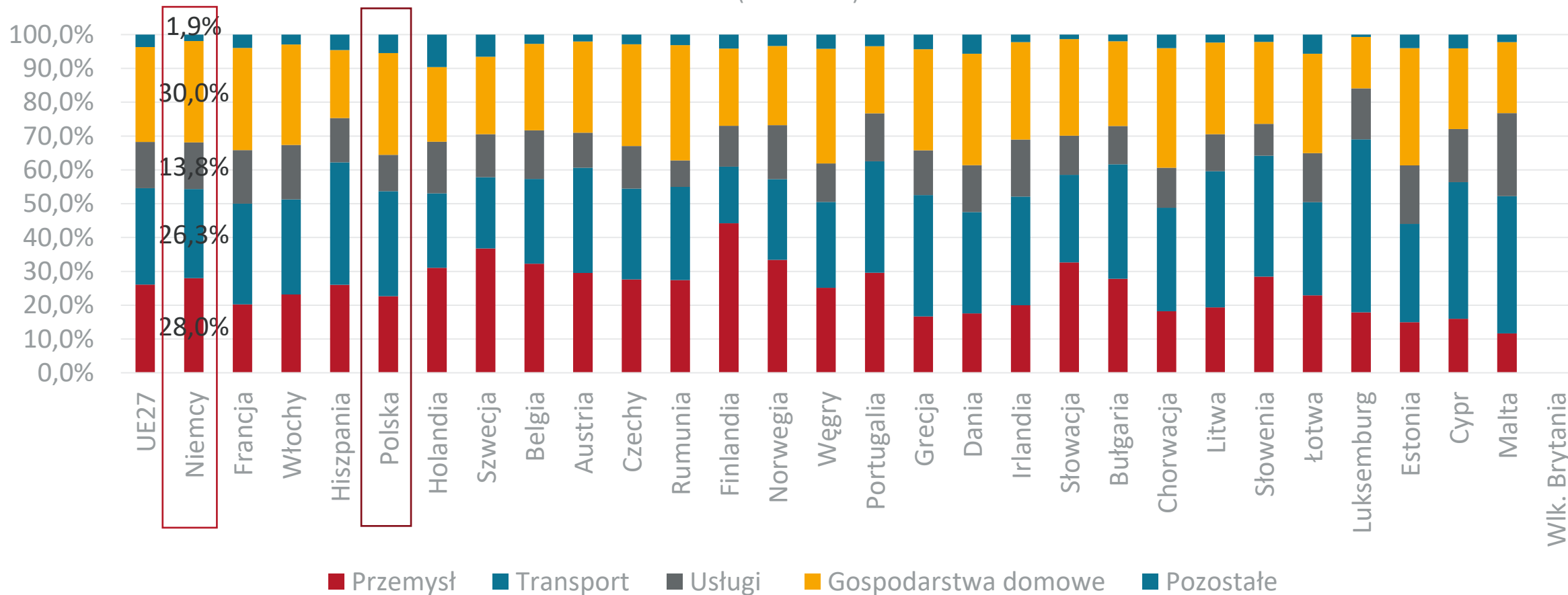
Konsumpcja energii wg sektorów w 2020 r.
(tys. ton oleju ekwiwalentnego)

Źródło: Eurostat [NRG_BAL_S]

W całej UE przemysł odpowiada za 26,1% konsumpcji energii, transport za 28,4%, usługi za 13,7% a gospodarstwa domowe za 28,0%.

Konsumpcja energii wg sektorów w 2020 r.
(udział w %)

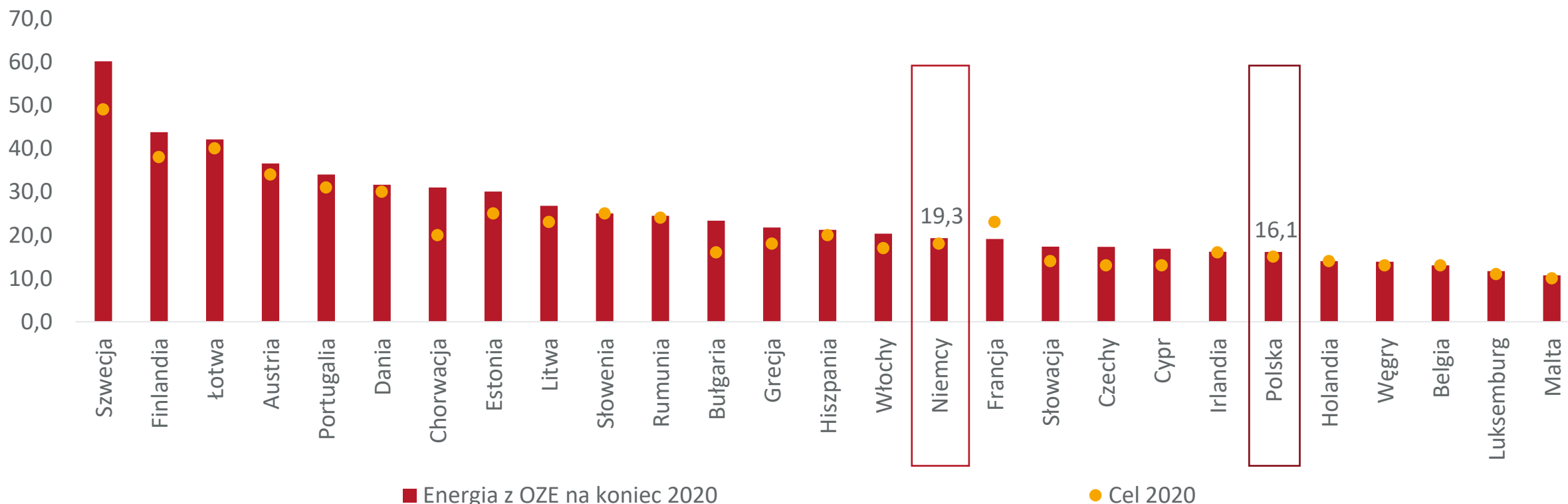

Źródło: Eurostat [NRG_BAL_S]

Zużycie energii z odnawialnych źródeł energii* stanowiło w Niemczech na koniec 2020 r. 19,3% całkowitej konsumpcji energii a w Polsce 16,1%.

Tylko jeden kraj – Francja - nie spełniła celu redukcji emisji gazów cieplarnianych zakładanych w strategii Europa 2020. Krajem o największym udziale OZE w zużyciu energii jest Szwecja, w której wskaźnik ten wynosi 60,1%. Na drugim miejscu jest Finlandia (43,8% udziału OZE), a na trzecim Łotwa (42,1%).

Zużycie energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii danego kraju i cel tego kraju na 2020 r.

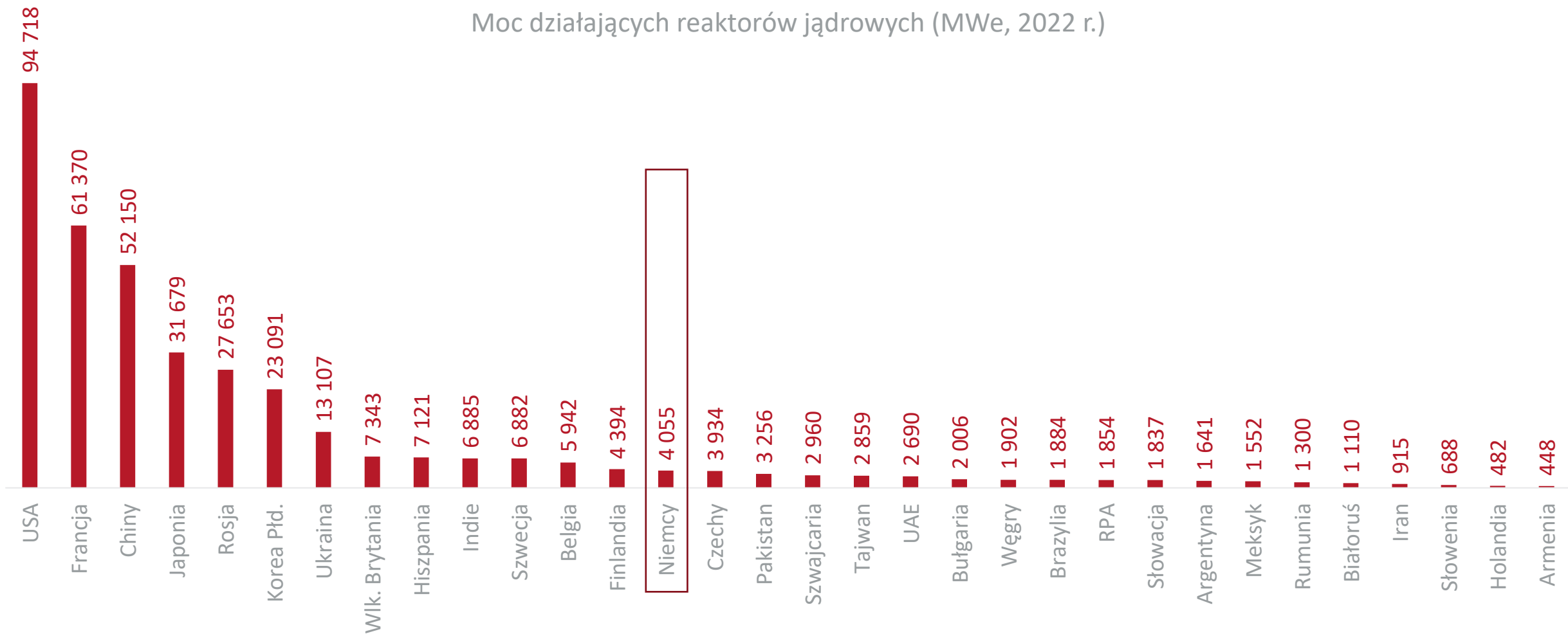

*Odnawialne źródła energii obejmują energię wiatrową, energię słoneczną (cieplną, fotowoltaiczną i skoncentrowaną), energię wodną, energię pływową, energię geotermalną, ciepło otoczenia wychwytywane przez pompy ciepła, biopaliwa i odnawialną część odpadów.

Źródło: Eurostat [NRG_IND_REN]

Moc działających reaktorów jądrowych na świecie

Moc działających reaktorów jądrowych (MWe, 2022 r.)

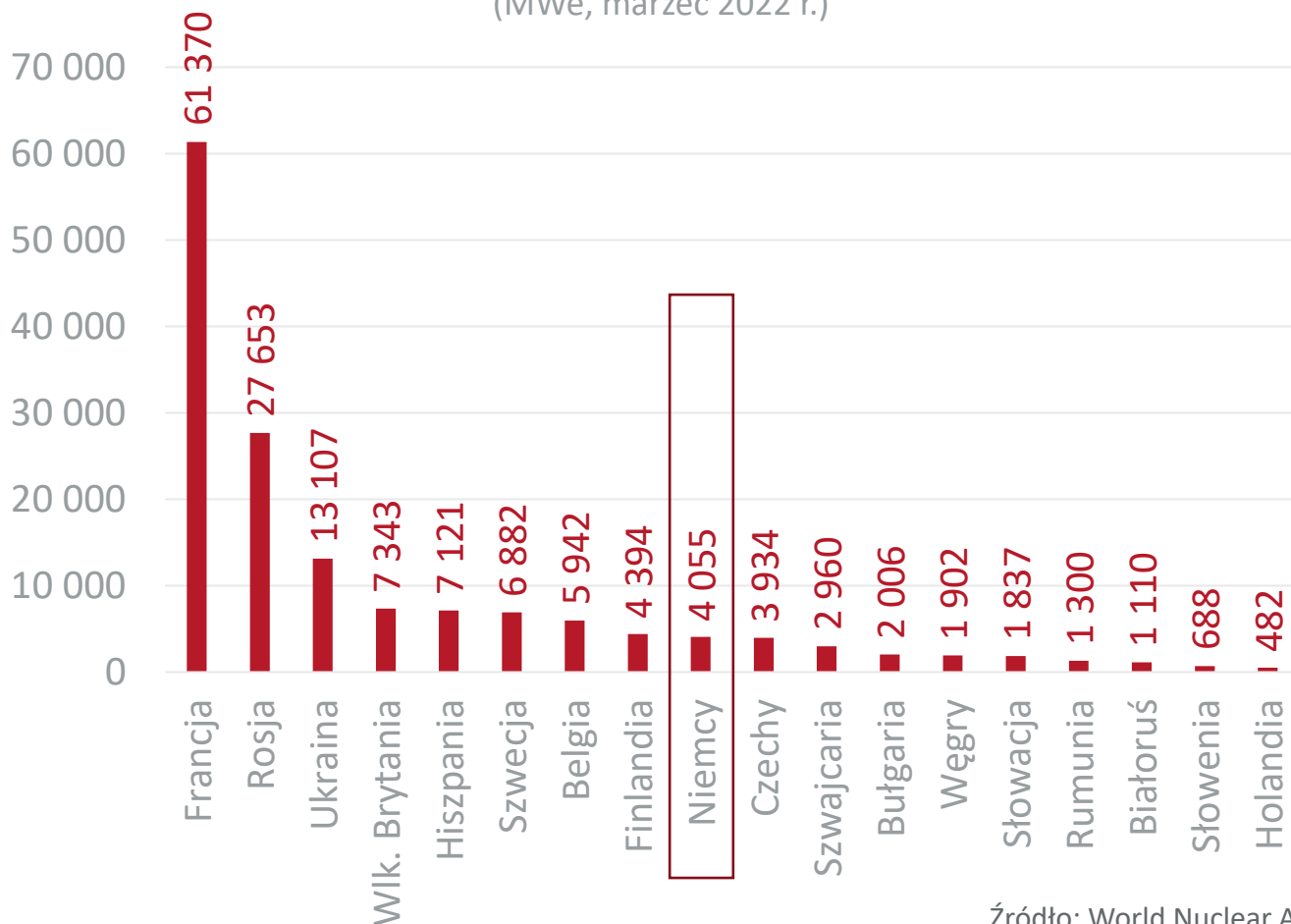

Źródło: World Nuclear Association

Moc i liczba działających reaktorów jądrowych w Unii Europejskiej i krajach sąsiednich

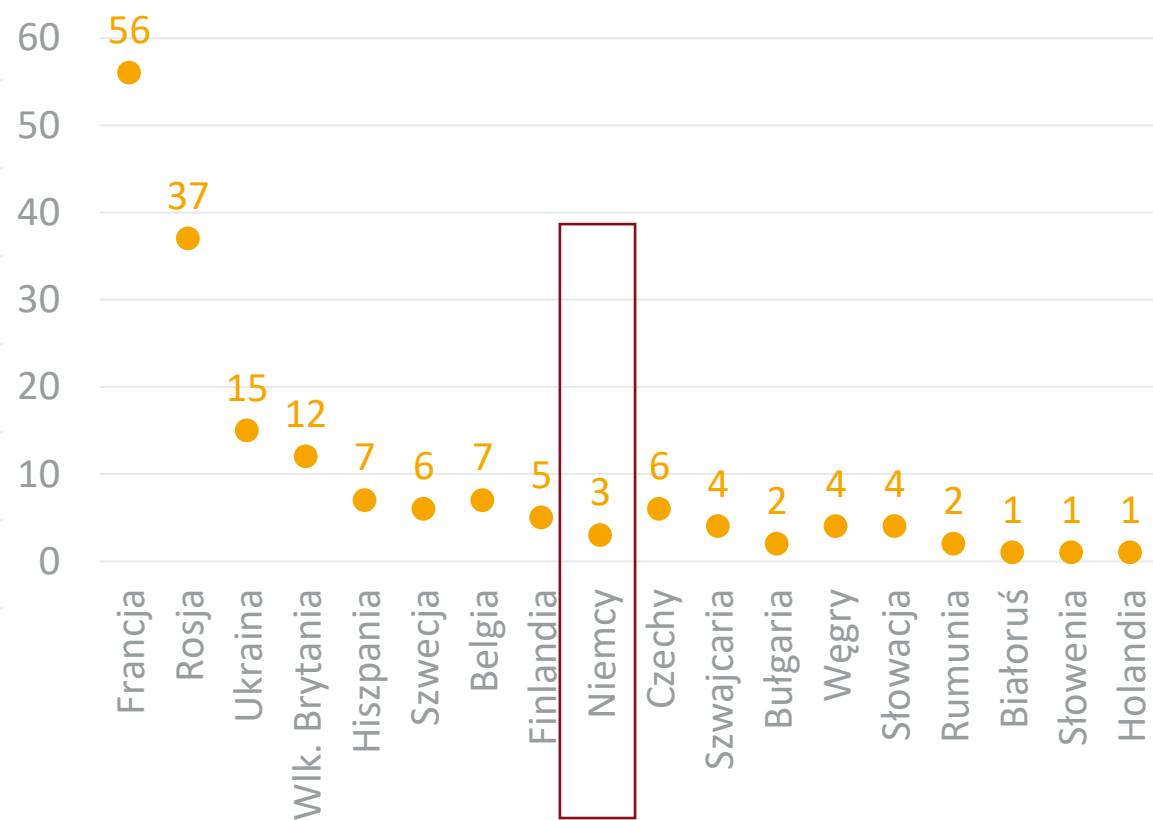
Moc działających reaktorów jądrowych w Europie

(MWe, marzec 2022 r.)

Liczba działających reaktorów jądrowych

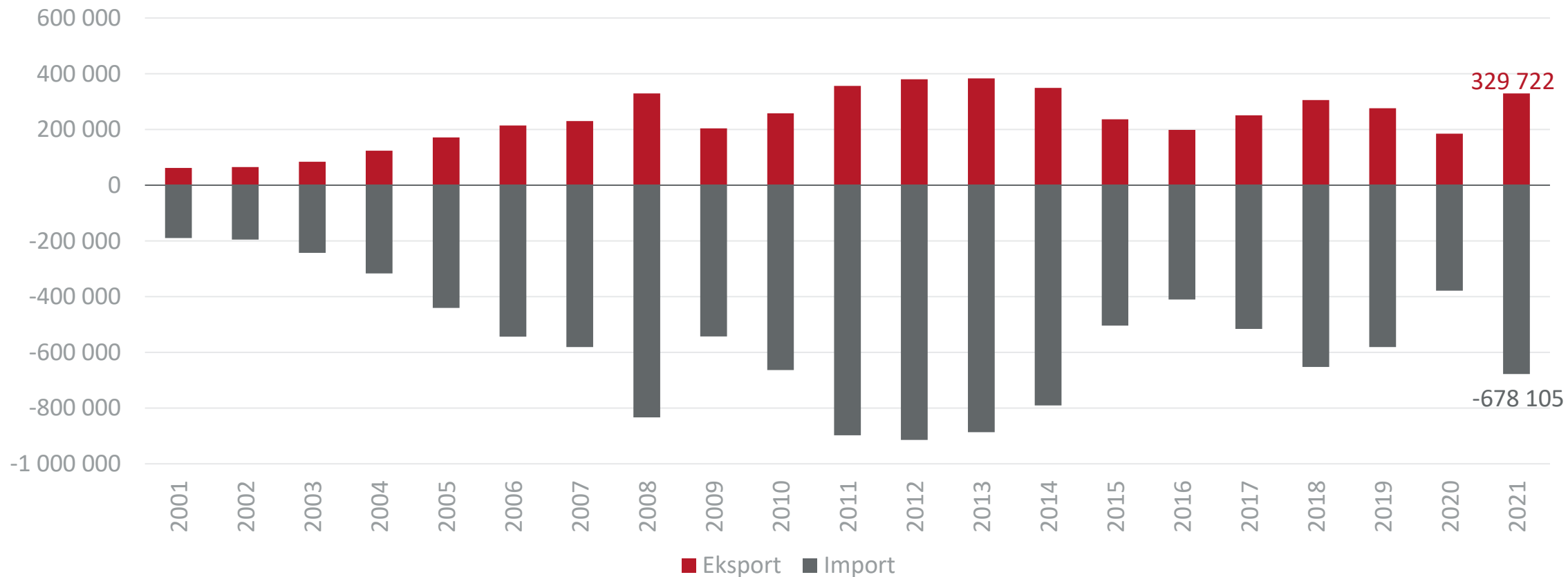
(kraje uszeregowane względem mocy reaktorów, marzec 2022 r.)

Źródło: World Nuclear Association

Handel surowcami energetycznymi w UE

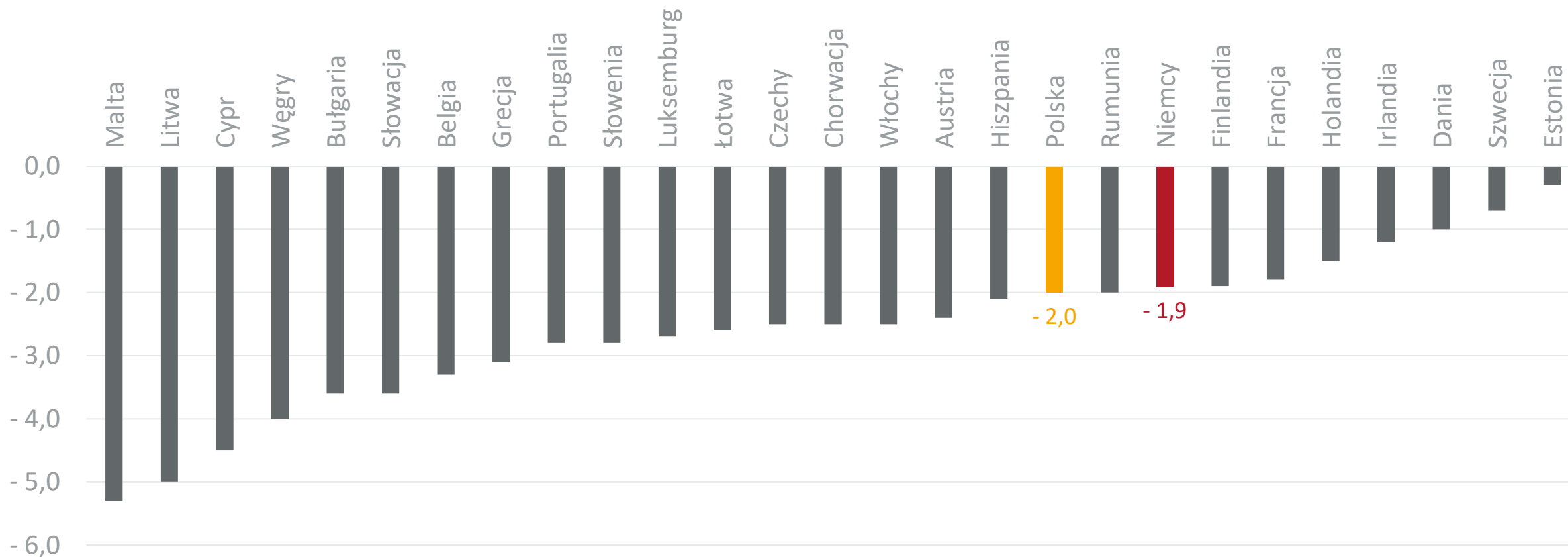
Obroty w dziale 27 - UE (mln USD)

*Dział 27 - paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji; substancje bitumiczne; woski mineralne; energia elektryczna
Źródło: International Trade Centre, dane mogą się nieznacznie różnić od danych Eurostatu

Żaden z krajów UE w 2021 r. nie odnotował dodatniego salda w obrocie surowcami energetycznymi

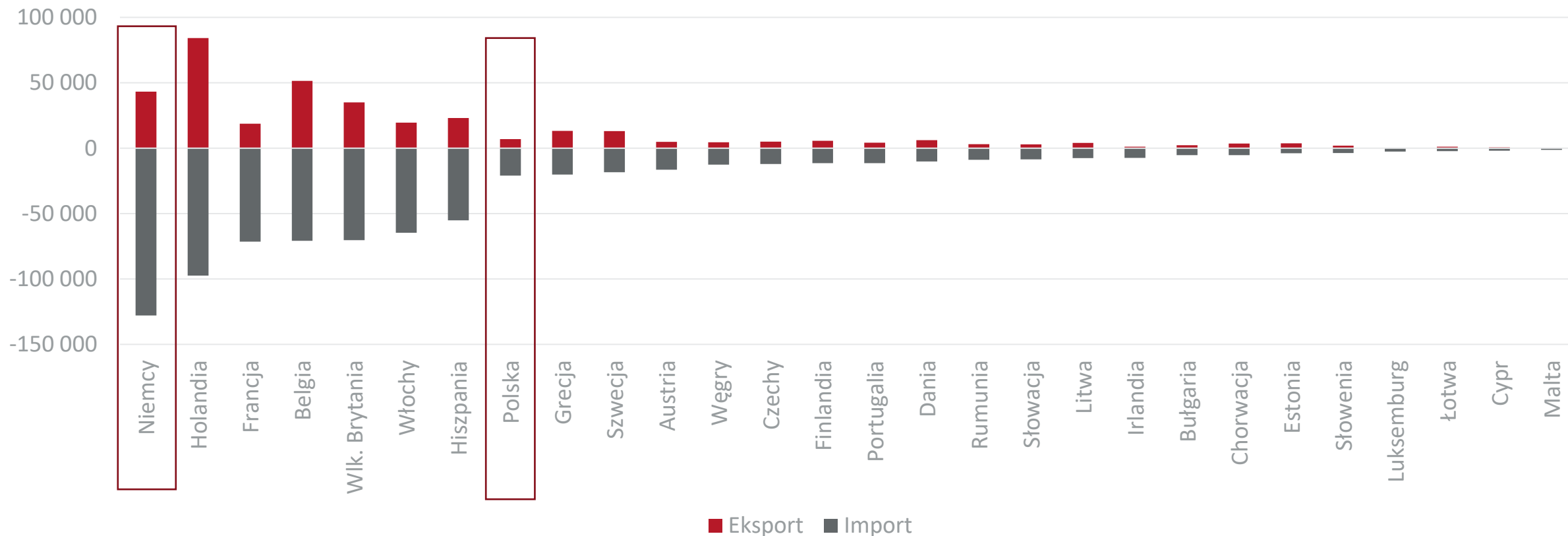
Saldo obrotów towarowych surowcami energetycznymi w 2021 r.
(jako % PKB)

Źródło: Eurostat [TIPSEN10]

Największym importerem energii i surowców energetycznych (w ujęciu nominalnym) spośród krajów UE były Niemcy, Holandia i Francja

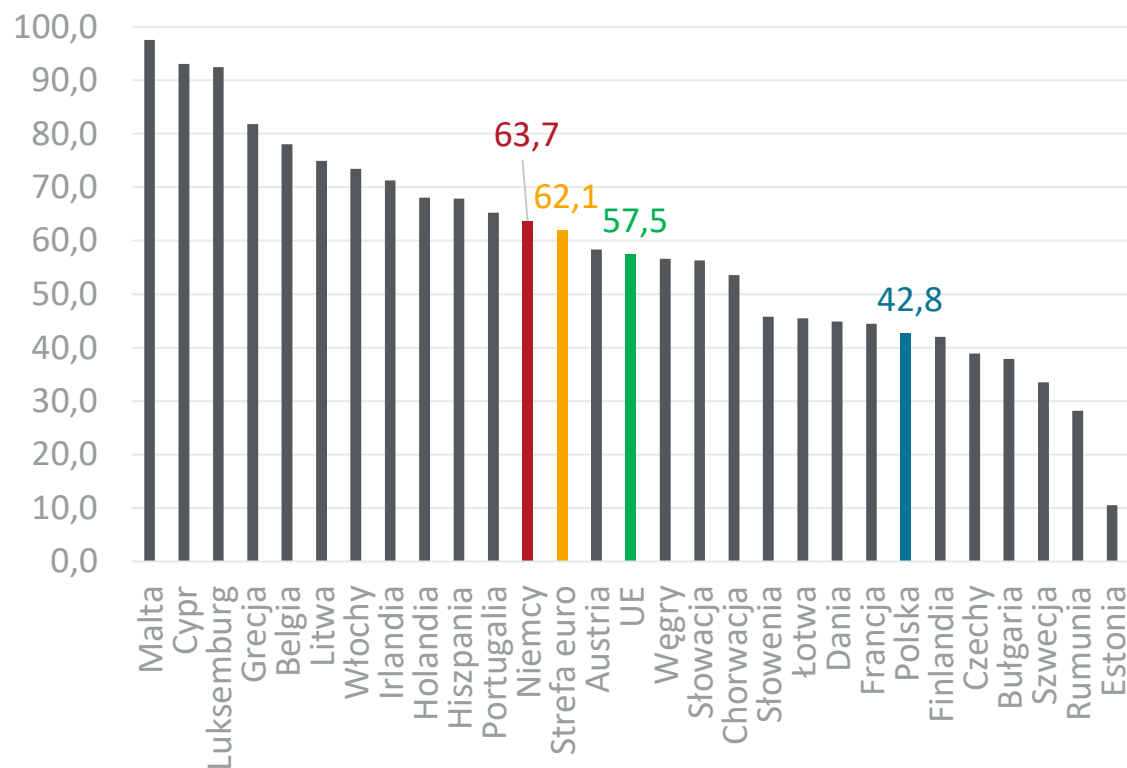
Saldo obrotów towarowych w dziale 27* na koniec 2021 r.
(mln USD, uszeregowane względem wielkości importu)

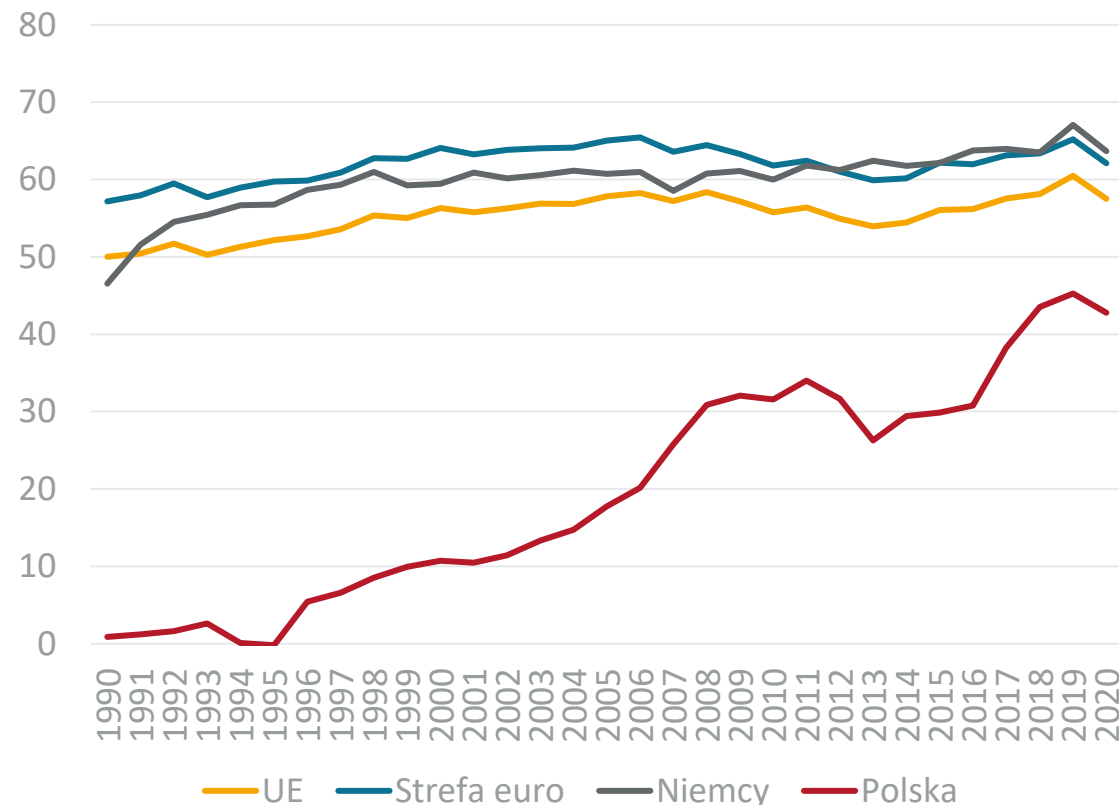
*Dział 27 - paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji; substancje bitumiczne; woski mineralne; energia elektryczna
Źródło: International Trade Centre, dane mogą się nieznacznie różnić od danych Eurostatu

Krajem najbardziej zależnym od importu energii w UE jest Malta, Cypr i Luksemburg;

Uzależnienie od importu energii (%)

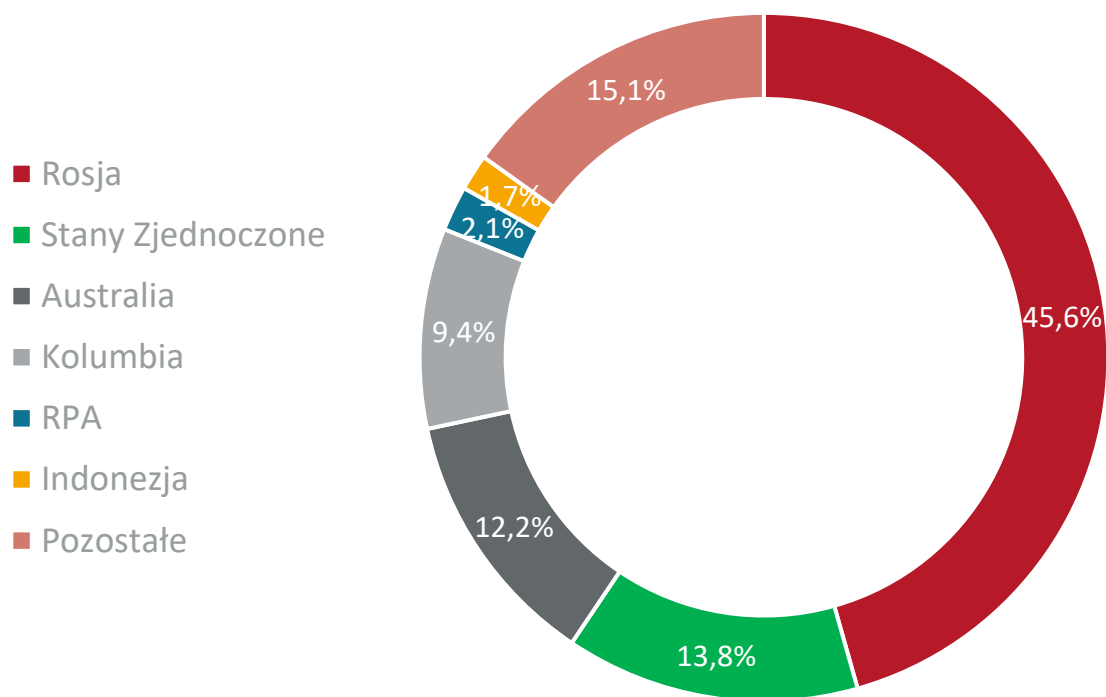
Uzależnienie od importu energii (%) - Polska na tle Niemiec, UE i strefy euro

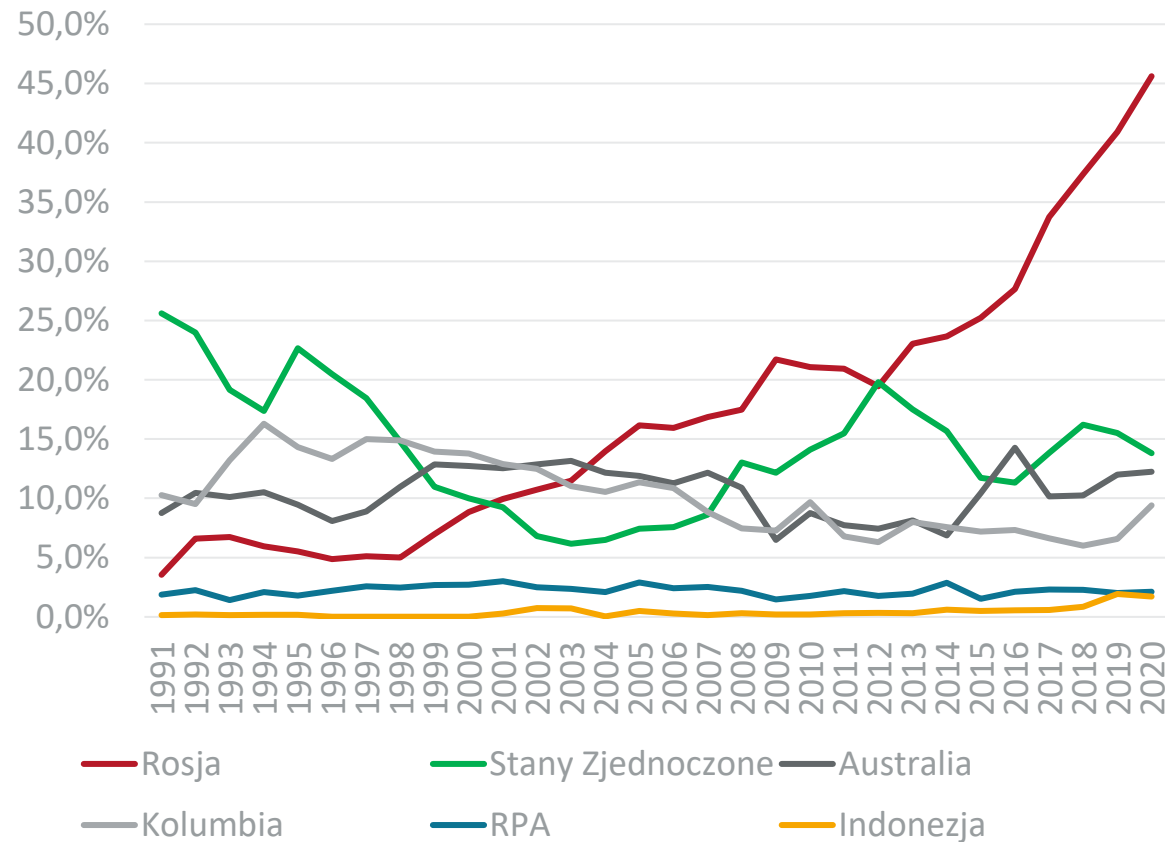
Wskaźnik pokazuje, jaki udział w całkowitych potrzebach energetycznych kraju pokrywa import z innych krajów. Oblicza się go na podstawie bilansów energii, jako import netto podzielony przez dostępną energię brutto. Wartość ujemna oznacza eksportera netto - kraj, który eksportuje więcej paliw niż zużywa. Źródło: Eurostat [T2020_RD320]

Głównym dostawcą paliw stałych do Unii Europejskiej była Rosja, której udział w imporcie wyniósł na koniec 2020 r. około 46%. Od 2012 r. udział Rosji nieprzerwanie rósł.

Najwięksi dostawcy paliw stałych do UE w 2020 r.
(udział w %)

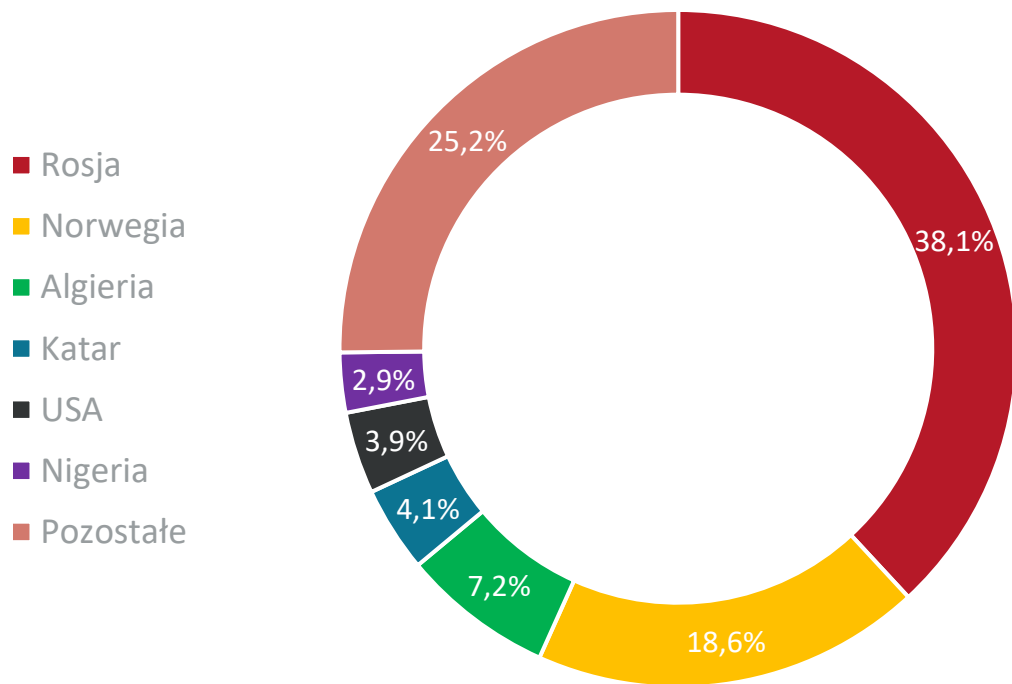
Najwięksi dostawcy paliw stałych do UE w 2020 r.
(udział w %)

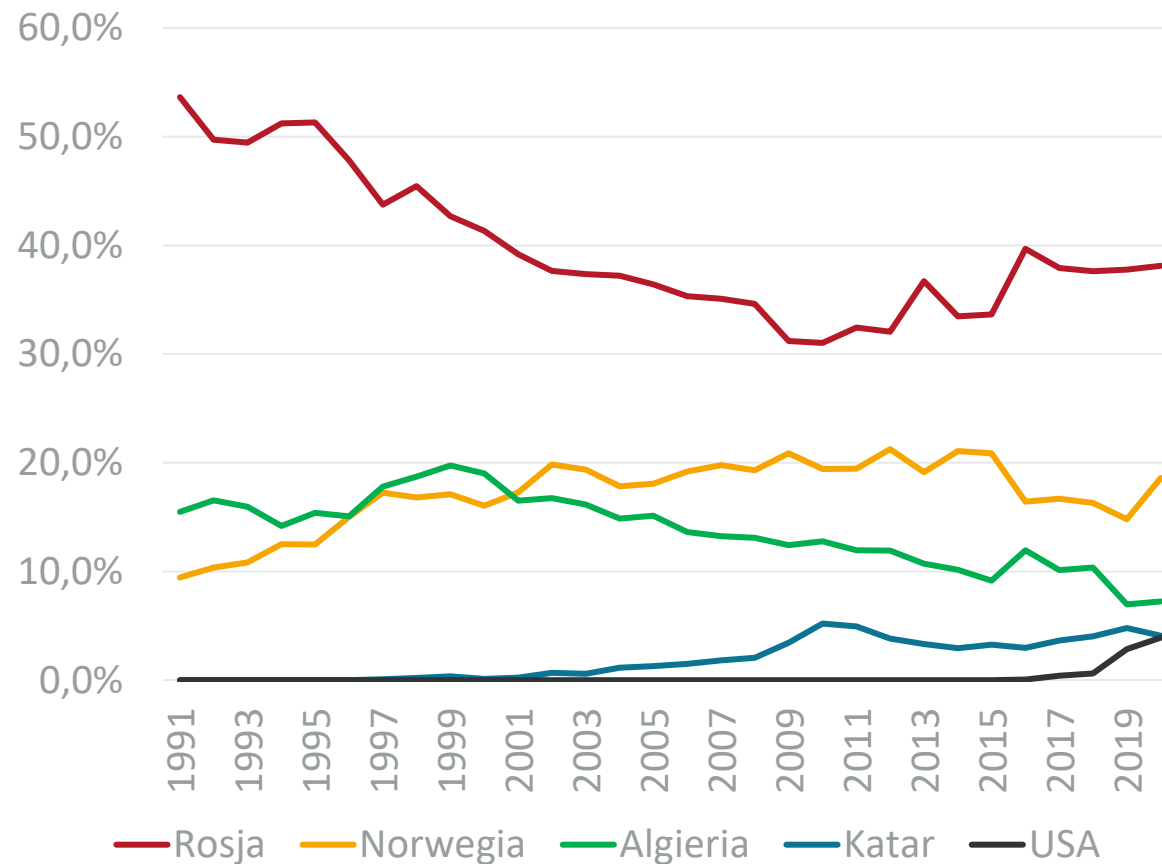
Źródło: Eurostat [NRG_TI_SFF]

Głównym dostawcą gazu do Unii Europejskiej była Rosja, której udział w imporcie wyniósł na koniec 2020 r. około 38%. W porównaniu do 1990 r. udział Rosji znacznie zmalał, jednakże kraj ten nadal dominował w imporcie UE.

Najwięksi dostawcy gazu do UE w 2020 r.
(udział w %)

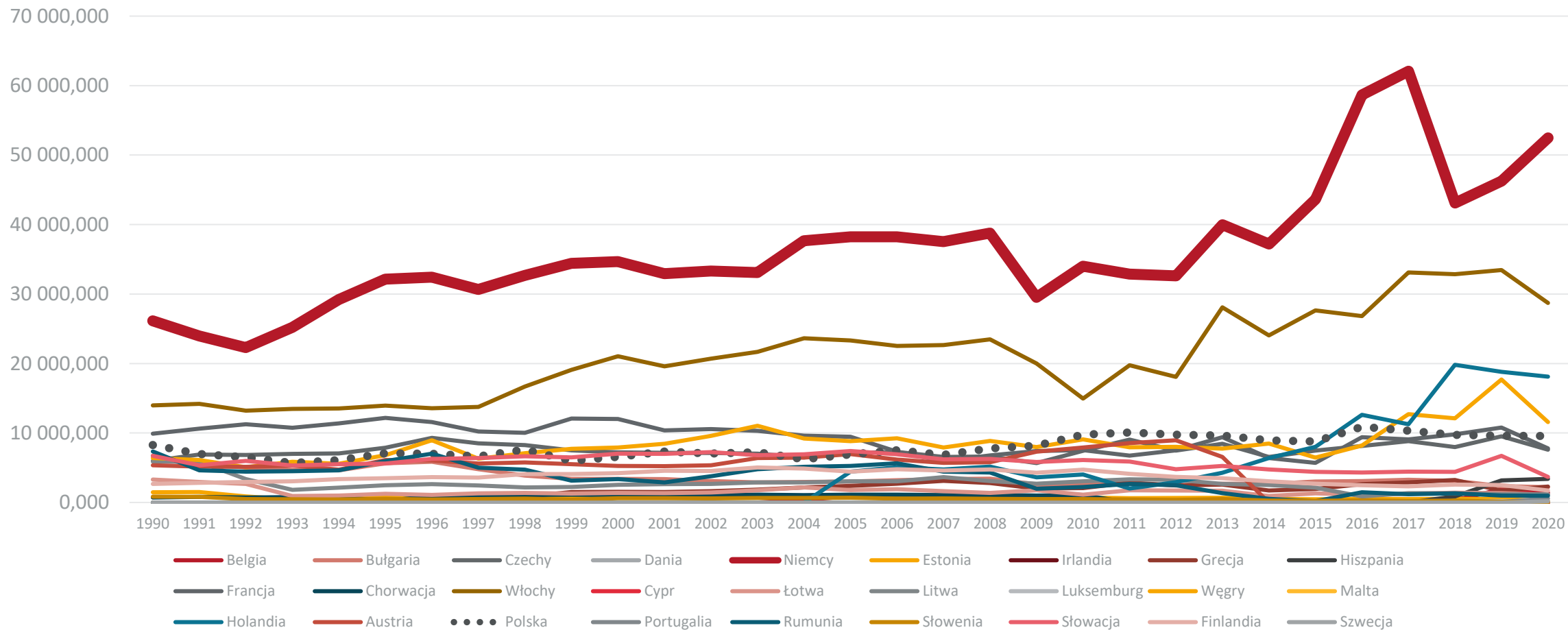
Najwięksi dostawcy gazu do UE w 2020 r.
(udział w %)

Źródło: Eurostat [NRG_TI_GAS]

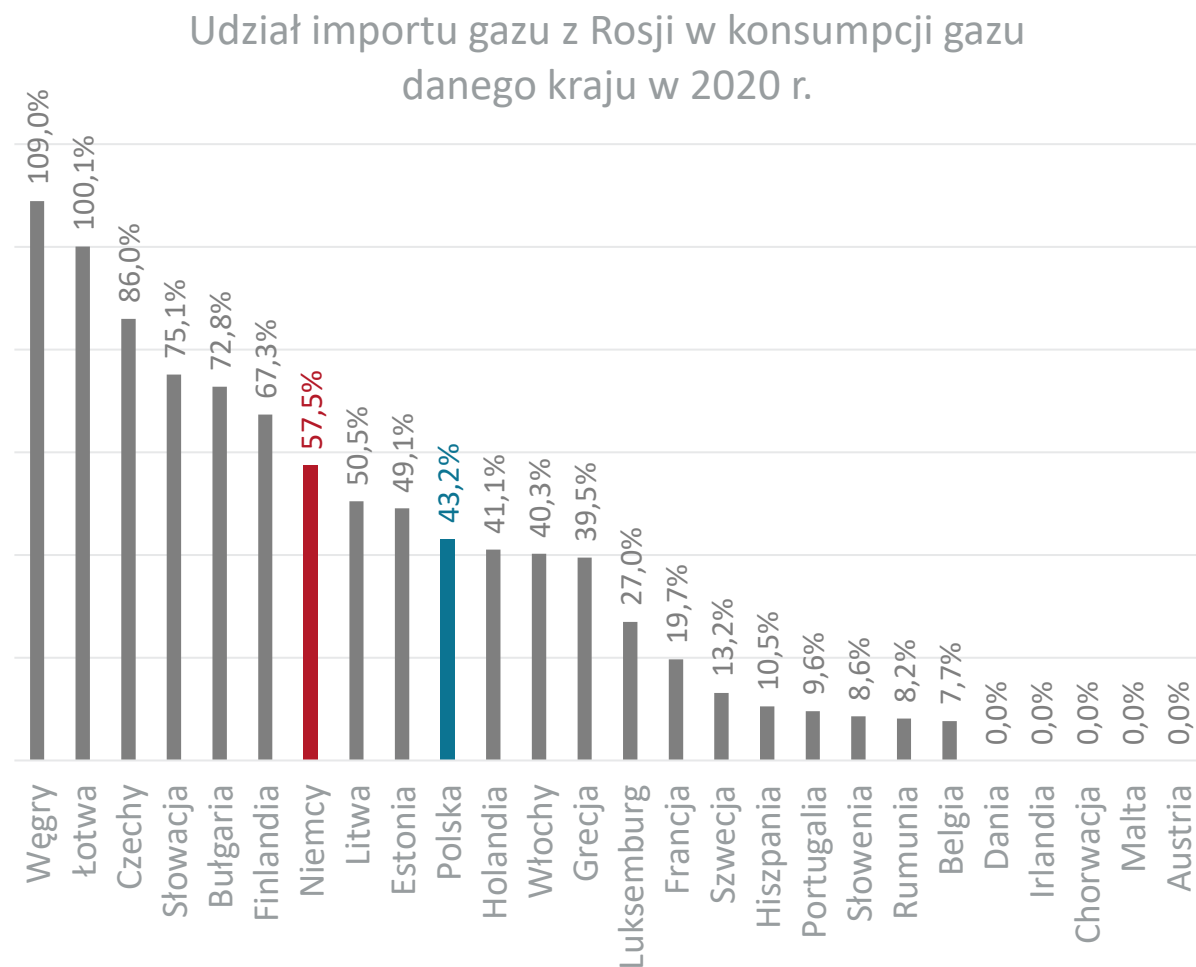
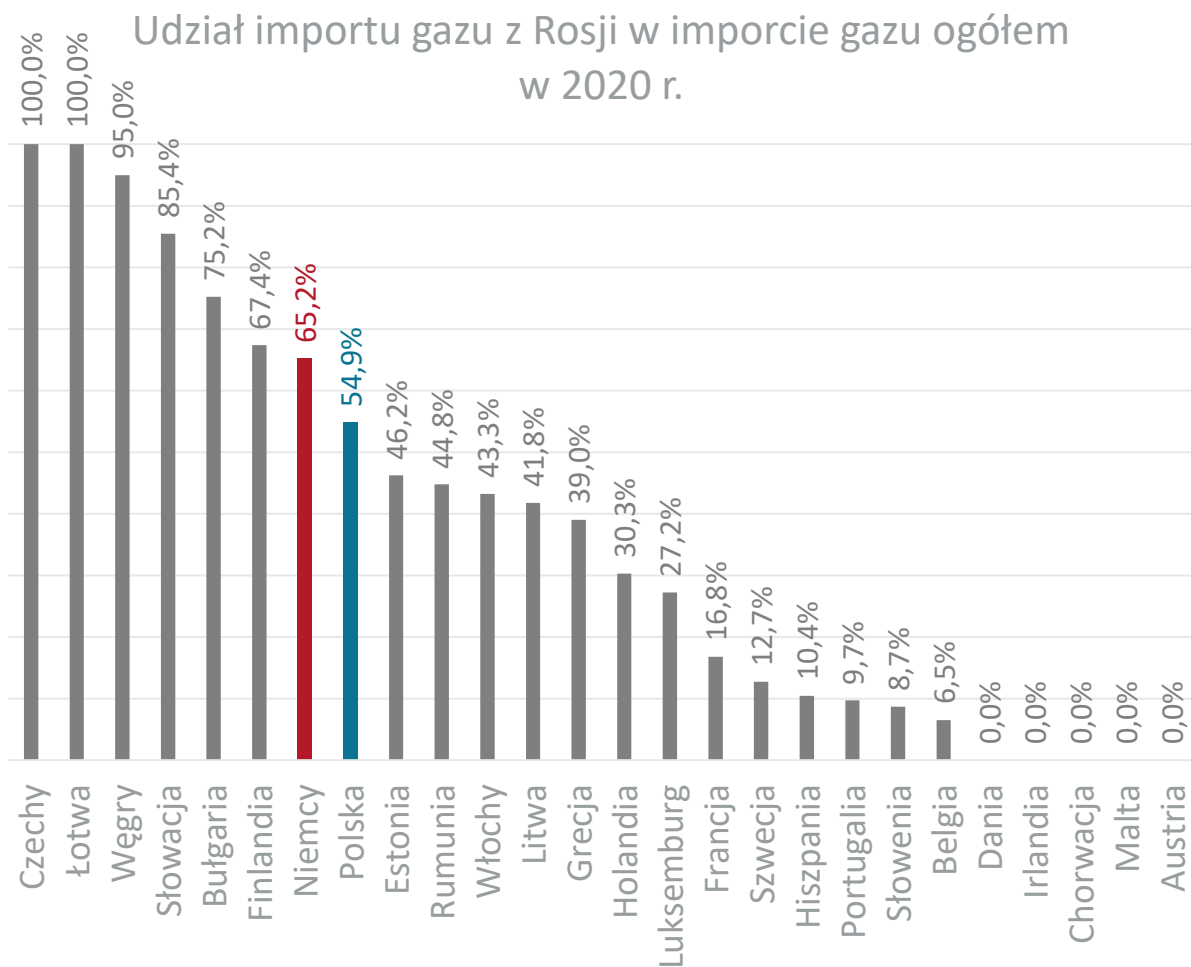
Największym odbiorcą gazu z Rosji w 2020 r. (w ujęciu ilościowym) były Niemcy, Włochy oraz Holandia.

Import gazu z Rosji poszczególnych państwa UE

Źródło: Eurostat [NRG_TI_GAS]

Największym odbiorcą gazu z Rosji w 2020 r. – pod względem udziału Rosji w imporcie gazu danego kraju – były Czechy, Łotwa i Węgry

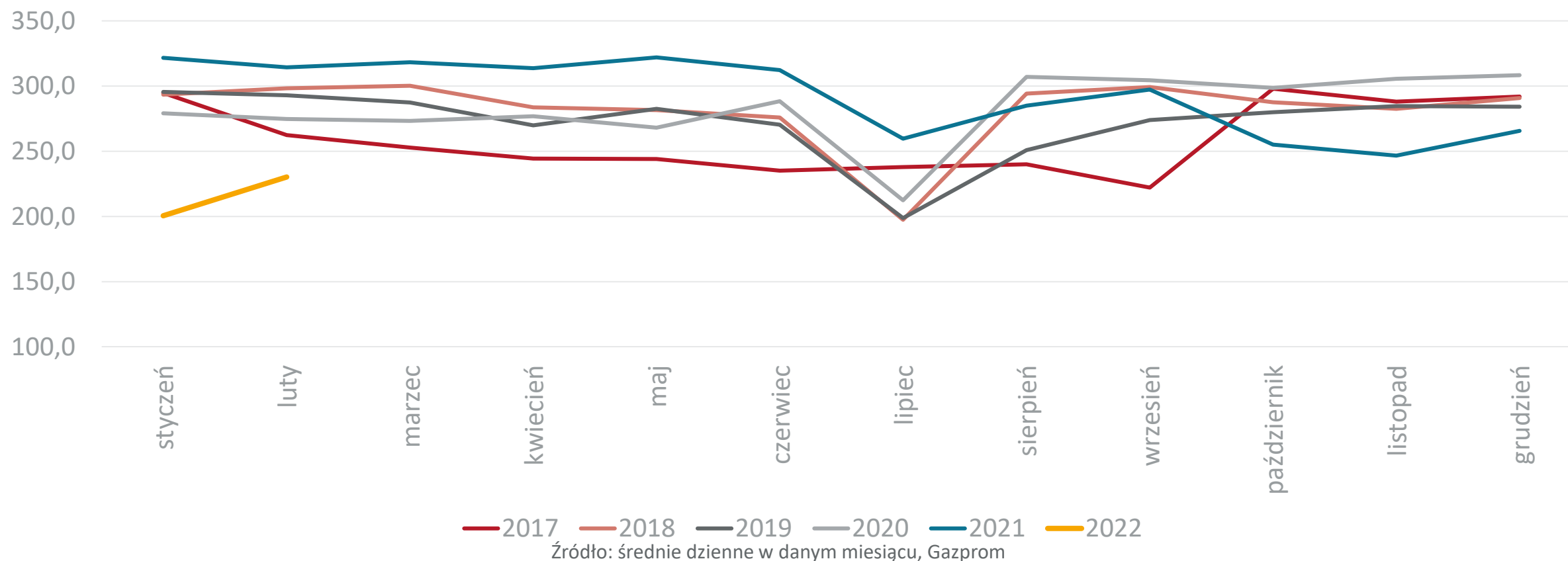

Źródło: obliczenia własne na podstawie Eurostat [NRG_TI_GAS] / [NRG_CB_GAS]

Średnie dzienne dostawy w lutym br. były o 26,8% mniejsze niż rok temu.

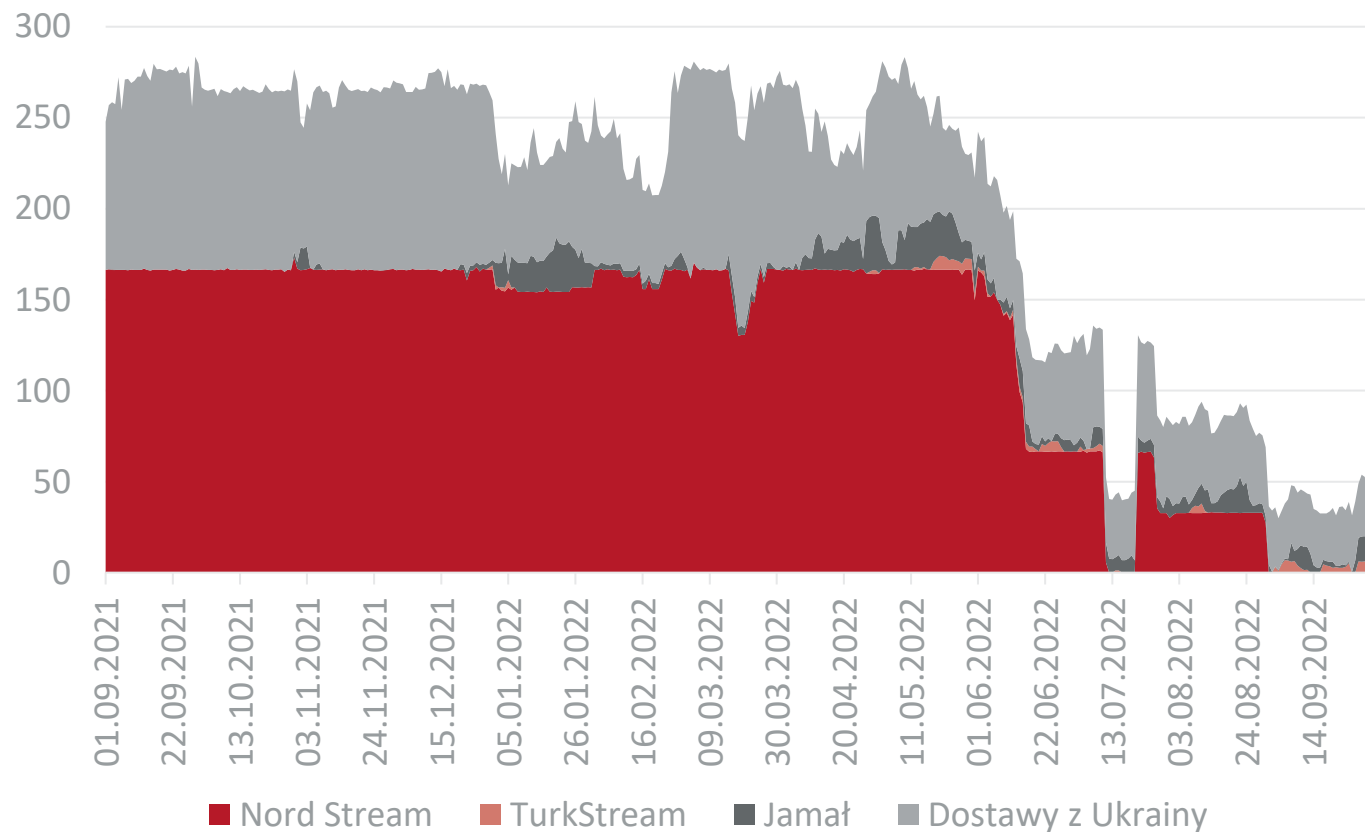
Ostatni dzień, w którym Gazprom udostępnił dane o dostawach gazu do Europy to 23 luty 2022 r.

Dostawy gazu z Rosji i Białorusi do Europy (Gazprom, mln m³)

Dynamicznie zmniejszanie dostaw gazu z Rosji rozpoczęło się w czerwcu

Dostawy gazu do Europy z wybranych gazociągów
(mln m³, od września 2021 r.)

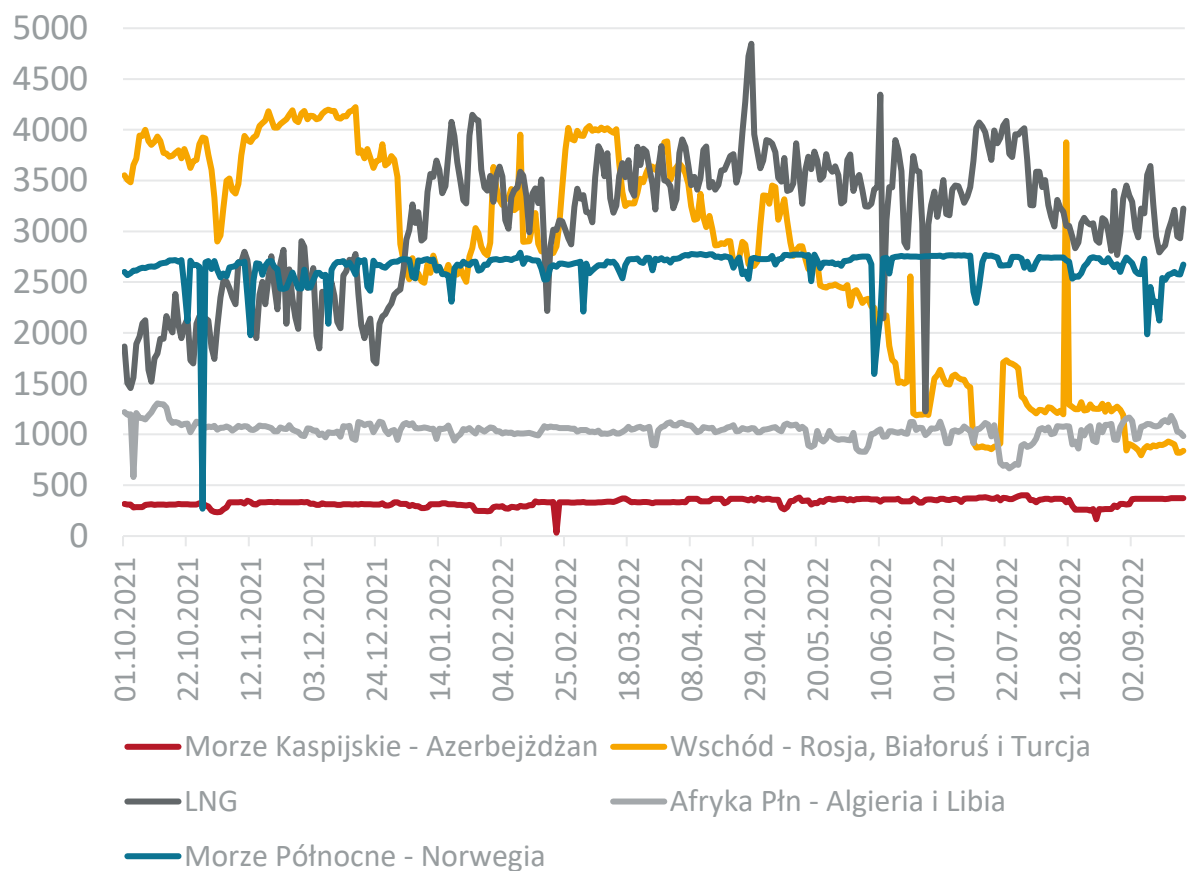
Suma dostaw z gazociągów Nord Stream,
Turkstream, Jamał i dostaw z Ukrainy
(mln m³, od września 2021 r.)

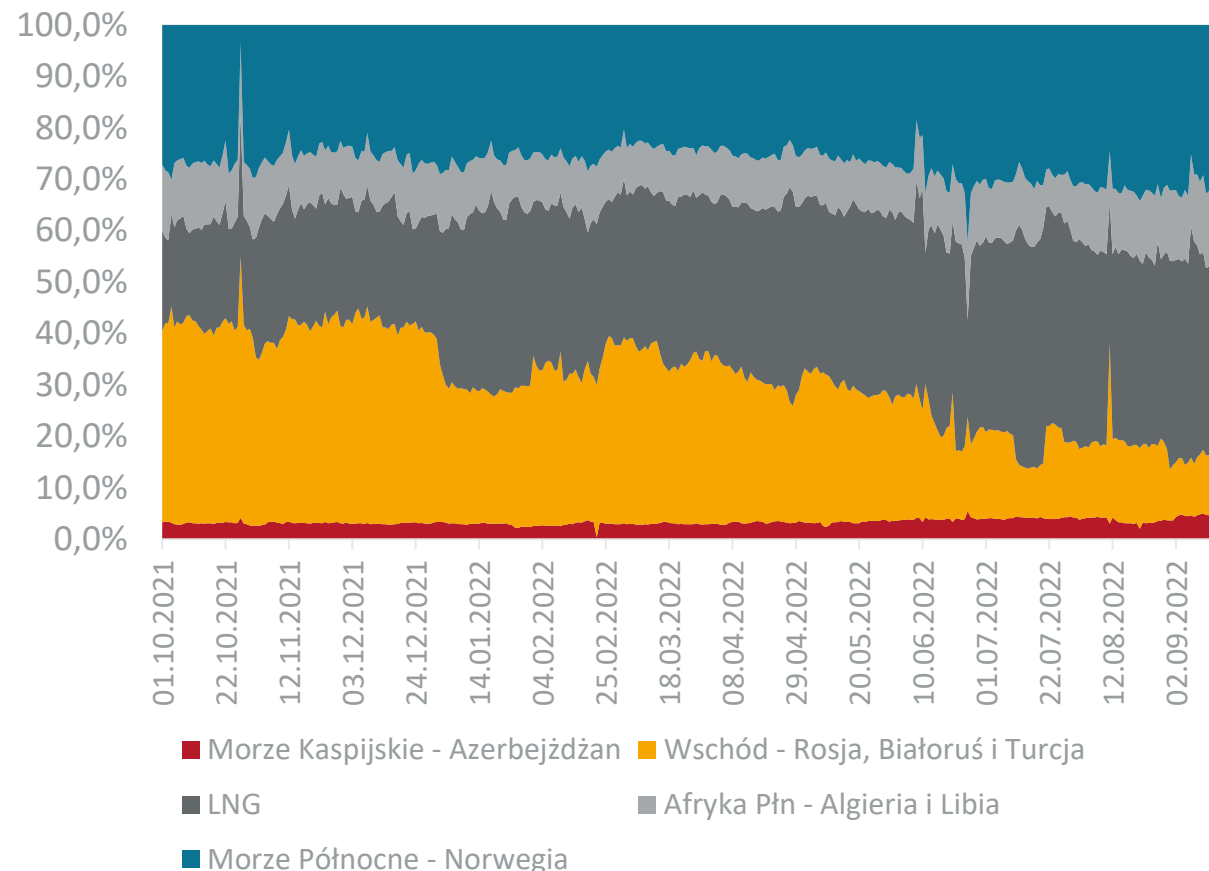
Źródło: Macrobond – ENTSO-G

Spadkowi dostaw z Rosji towarzyszył wzrost dostaw LNG oraz stabilny poziom dostaw z Norwegii, Azerbejdżanu i Afryki Północnej

Dostawy gazu do Europy z poszczególnych regionów świata (GWh/dzień)

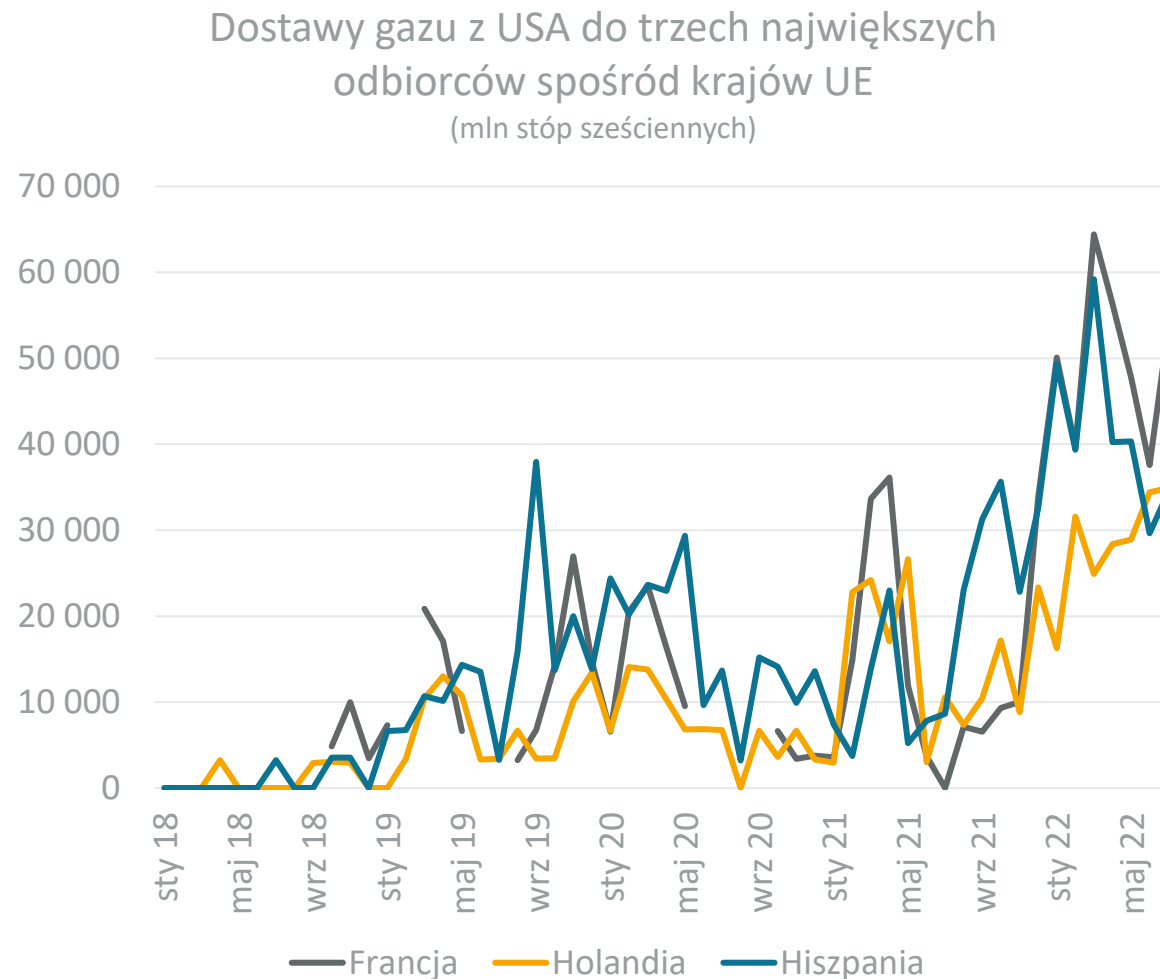
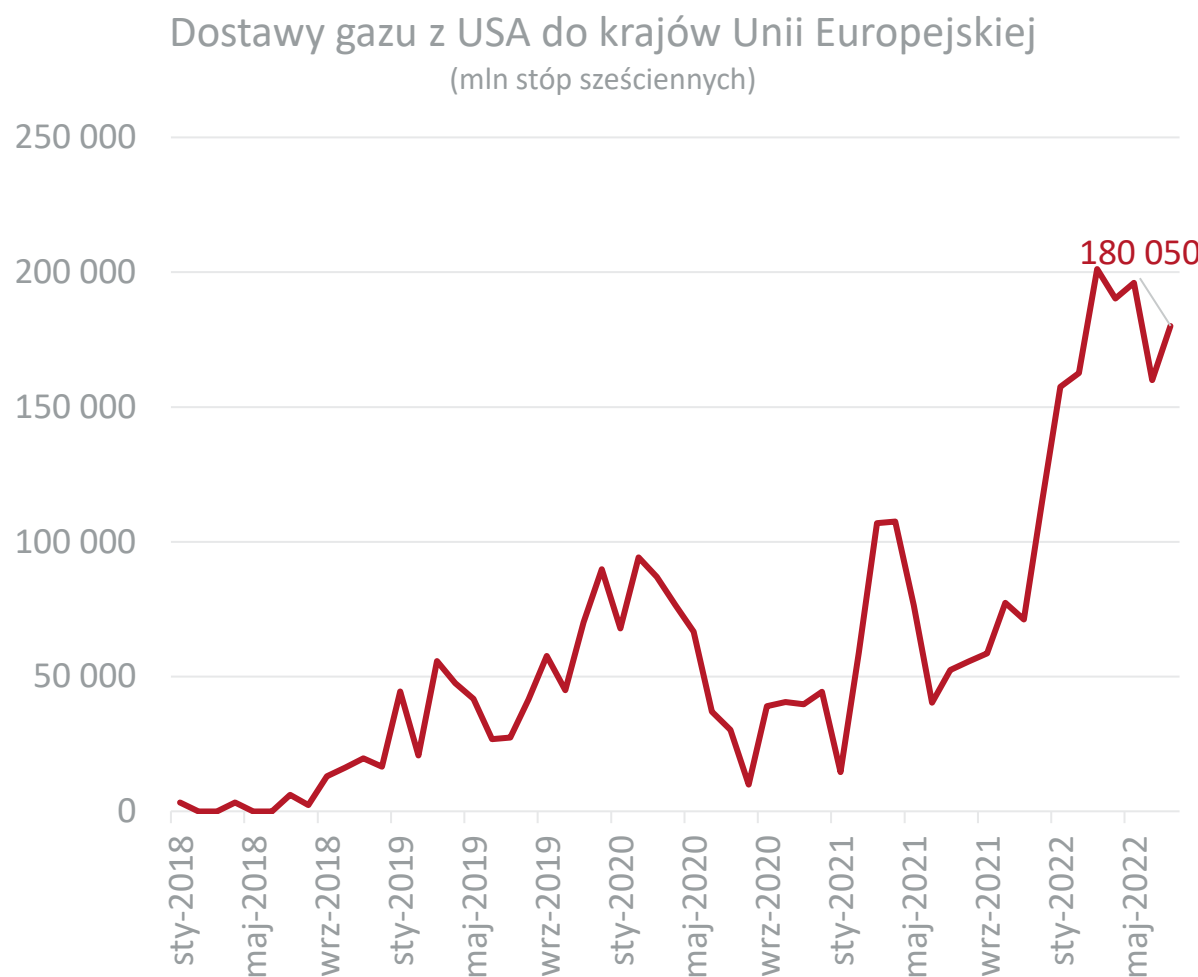

Udział poszczególnych kierunków w całości dostaw gazu do Europy

Źródło: Macrobond – ENTSO-G

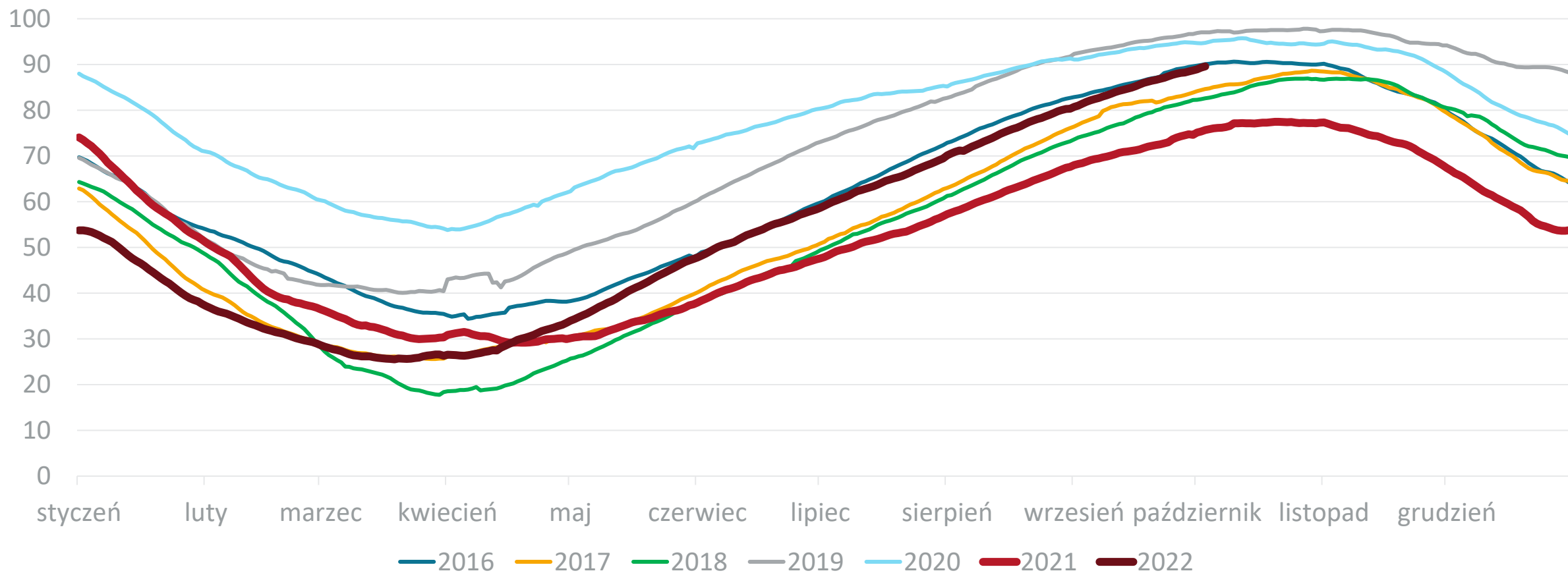
Dostawy gazu z USA do UE były w lipcu o 12,6% większe niż w czerwcu br. i o 343,7% większe niż w lipcu 2021 r.

Źródło: US Energy Information Administration

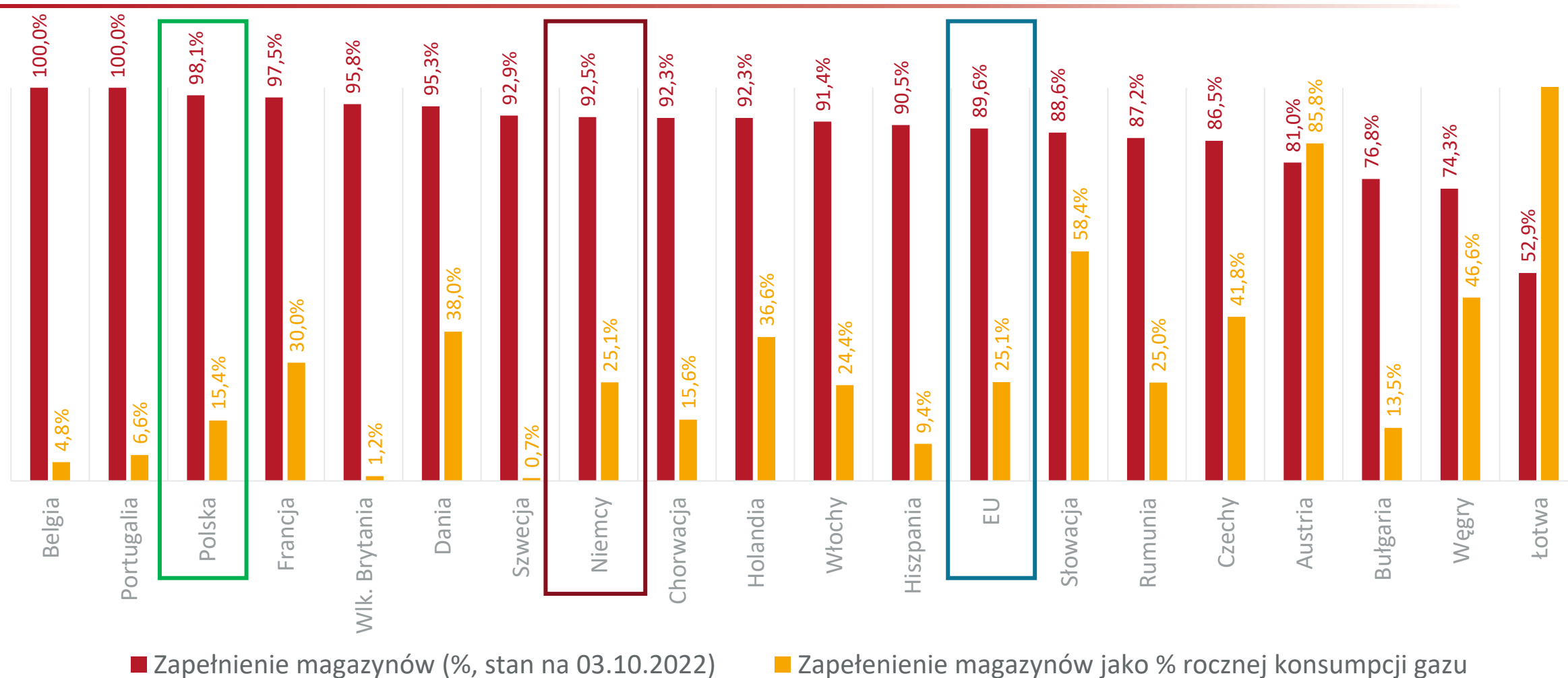
Zapełnienie magazynów gazu w Europie od kwietnia rośnie i sięga obecnie prawie 90%

Zapełnienie magazynów gazu w Europie (%)

Źródło: GIE AGSI

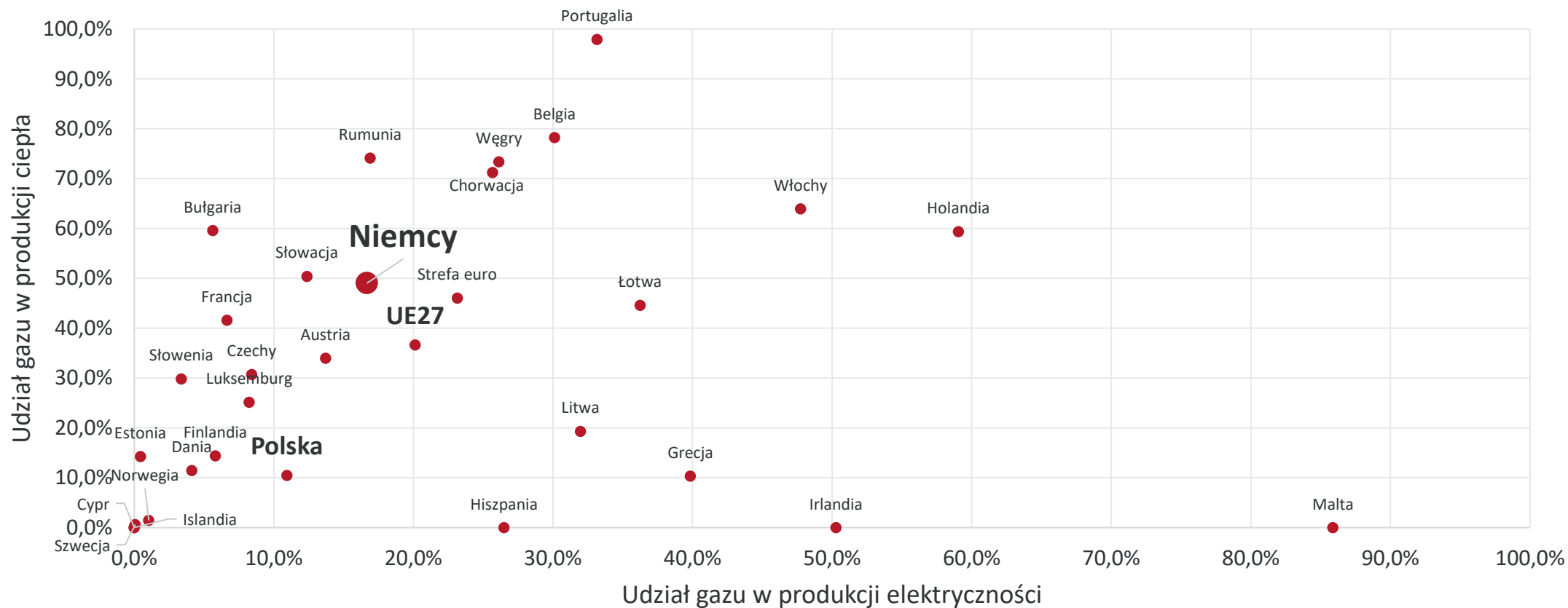
Obecny poziom zapełnienia magazynów w Niemczech odpowiada około 25% rocznej konsumpcji gazu w tym kraju.

Źródło: GIE AGSI (zapełnienie magazynów) / BP Statistical Review of World Energy 2022 (konsumpcja gazu w 2021 r.)

Udział gazu w produkcji elektryczności i ciepła w krajach UE i EFTA

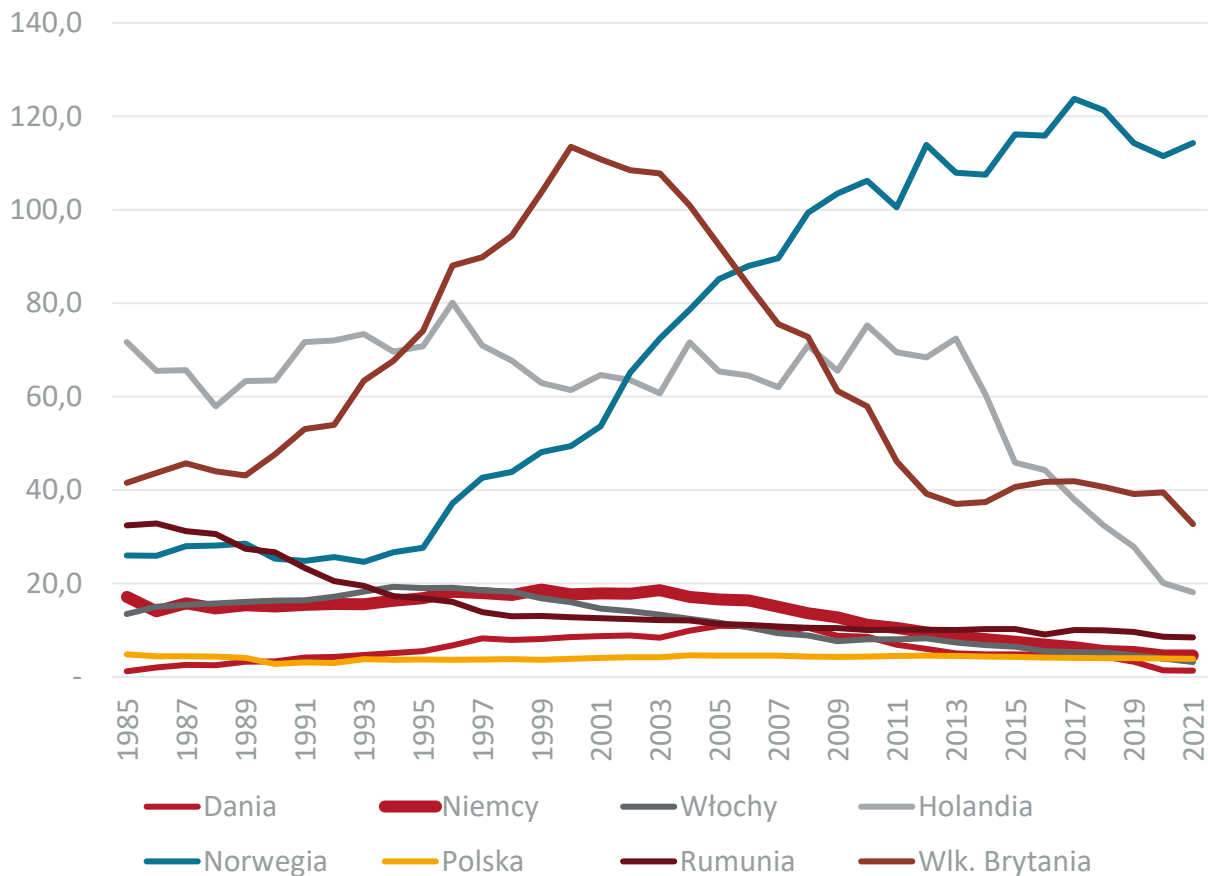
Udział gazu w produkcji elektryczności i ciepła w krajach UE i EFTA
(udział w %, 2020 r.)

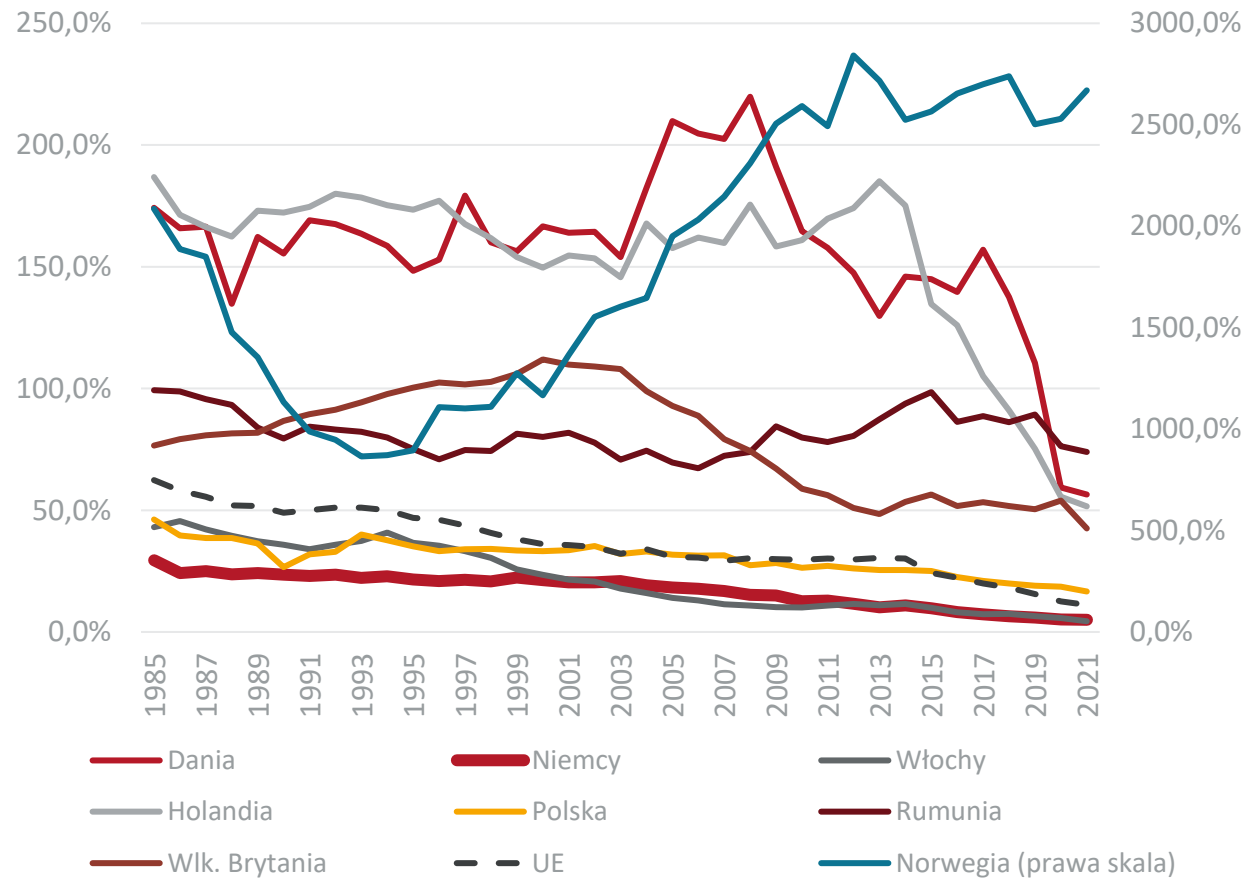
Źródło: Eurostat [NRG_BAL_PEH]

W 2021 r. Norwegia była 9. największym producentem gazu na świecie

Produkcja gazu w krajach UE, Wlk. Brytanii i Norwegii
(mld m3)

Produkcja gazu w krajach UE, Wlk. Brytanii i Norwegii
(jako % konsumpcji w danym roku, Norwegia na prawej skali wykresu)

Źródło: BP Statistical Review of World Energy 2022

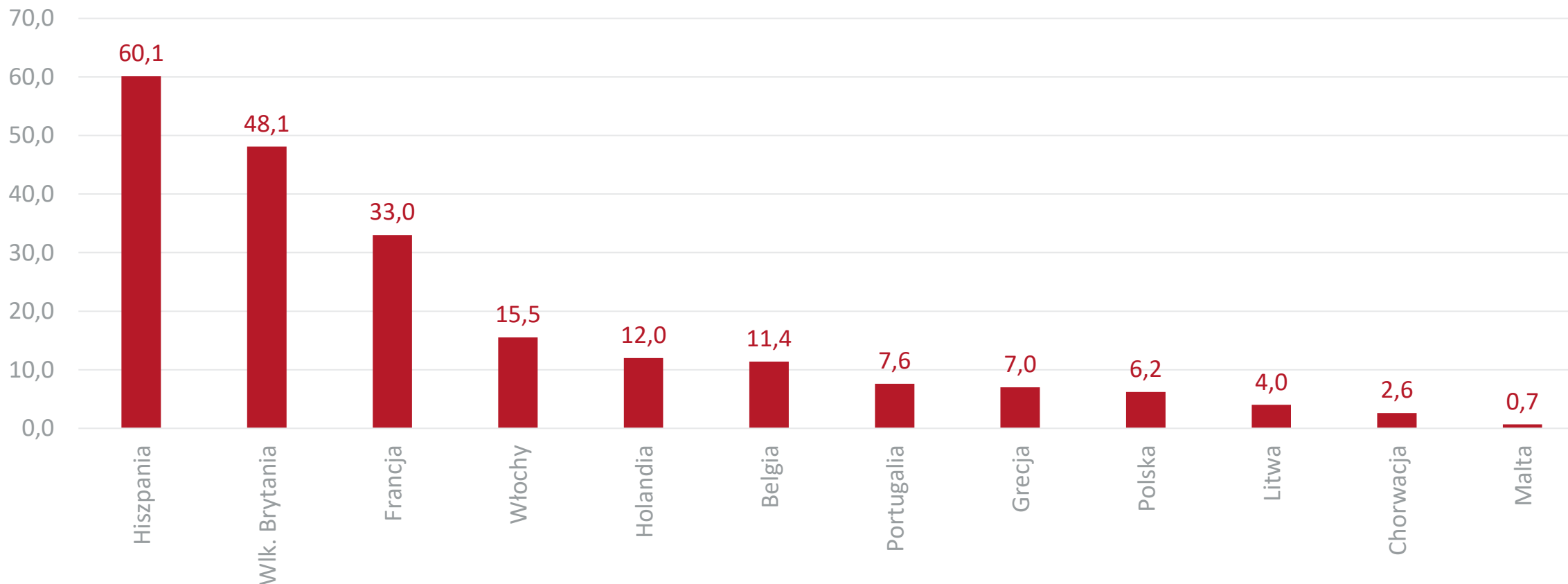
Terminale LNG w Unii Europejskiej i Wielkiej Brytanii (przepustowość w mld m³/rok)

	Działające	Zbudowane (nie działające)	W trakcie budowy	Zaplanowane	Zawieszone
Belgia	11		6		
Chorwacja	3			3	
Cypr			2		
Estonia				7	
Finlandia				*	
Francja	33			4	
Niemcy				32	
Grecja	7		6	13	
Irlandia				10	
Włochy	16			19	
Łotwa				2	
Litwa	4				
Malta	1				
Holandia	12		2	11	
Polska	6		2	6	
Portugalia	8				
Hiszpania	60	7			
EU27	160	7	17	105	
Wielka Brytania	48		5		4

* - terminal zaplanowany, przepustowość nieznana, Źródło: GIE AGSI

Większość terminali LNG w Unii Europejskiej (w tym te największe) zlokalizowanych jest na zachodzie kontynentu

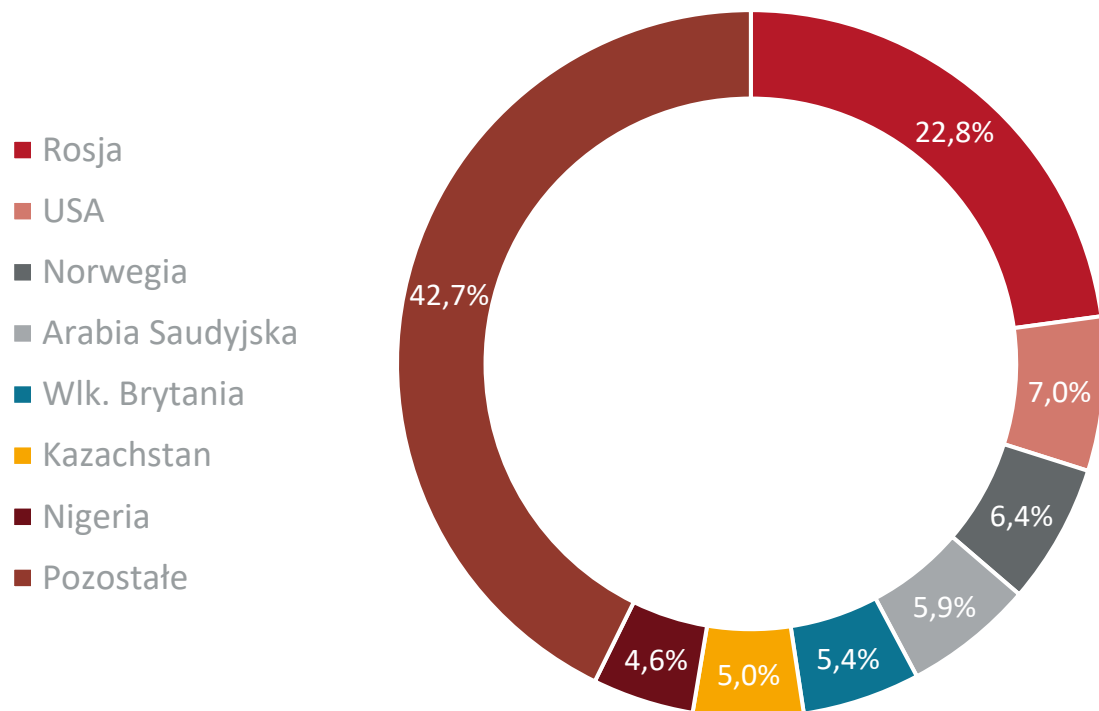
Przepustowość terminali LNG w krajach UE i Wielkiej Brytanii
(terminale importowe, mld m³/rok)

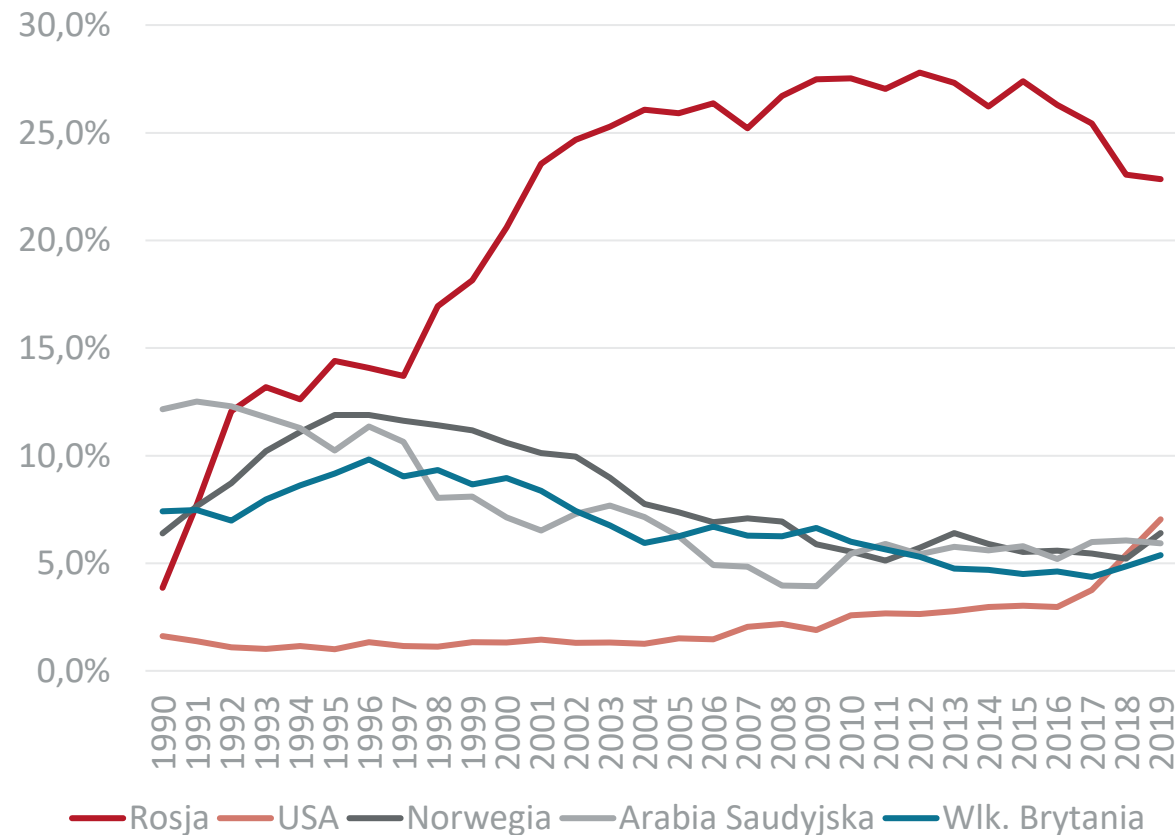
Źródło: GIE AGSI (terminale LNG) / BP Statistical Review of World Energy 2022 (konsumpcja gazu w 2021 r.)

Import ropy jest bardziej zdywersyfikowany niż gazu i paliw stałych, nadal jednak głównym dostawcą ropy naftowej do Unii Europejskiej była Rosja, której udział w imporcie wyniósł na koniec 2020 r. około 23%.

Najwięksi dostawcy ropy do UE w 2020 r.
(udział w %)

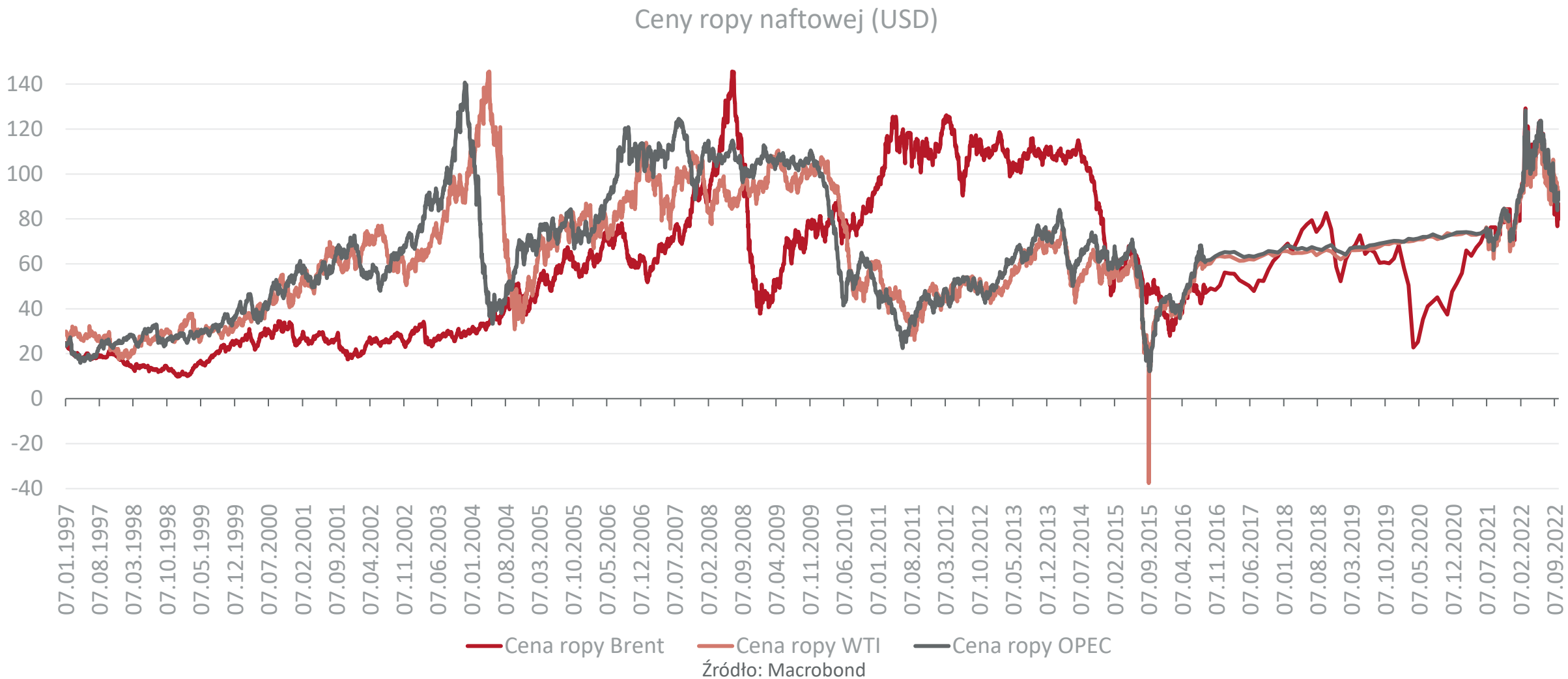

Najwięksi dostawcy ropy do UE w 2020 r.
(udział w %)

Źródło: Eurostat [NRG_TI_OIL]

We wrześniu 2022 r. ceny ropy były przeciętnie o 23% wyższe w ujęciu rocznym, jednocześnie – trzeci miesiąc z rzędu - spadły w ujęciu miesięcznym, odpowiednio o 10,9% (Brent), 10,0% (OPEC) i o 0,6% (WTI)

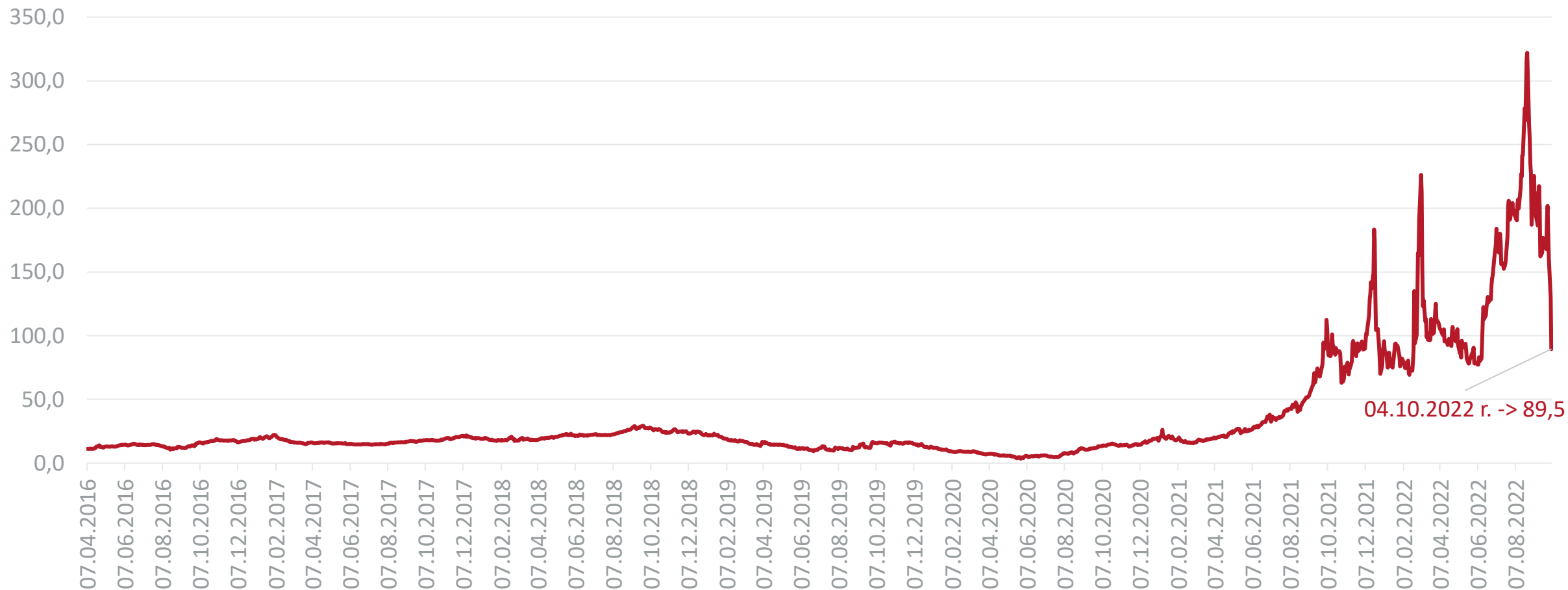
Średnia miesięczna cena ropy

	wrz.21	paź.21	lis.21	gru.21	sty.22	lut.22	mar.22	kwi.22	maj.22	cze.22	lip.22	sie.22	wrz.22
Brent	74,8	83,6	80,7	74,9	85,3	93,8	112,2	105,9	111,4	117,1	104,8	94,3	84,0
WTI	71,4	81,2	78,4	71,8	83,0	91,7	108,3	101,9	109,6	114,1	99,9	96,1	95,6
Opec	73,9	82,1	80,4	74,4	85,2	94,0	113,5	105,8	113,9	117,7	108,6	100,3	90,3

Źródło: Macrobond

We wrześniu 2022 r. ceny gazu w Europie były o 18,2% niższe niż w sierpniu 2022 r.; ceny pozostają zdecydowanie wyższe w ujęciu rocznym – we wrześniu +192,1% rdr.

Ceny gazu w punkcie przeladunkowym Dutch Title Transfer Facility (EUR)

Źródło: Macrobond

We wrześniu 2022 r. ceny gazu w punkcie przeładunkowym Henry Hub (USA) zmniejszyły się o 7,2% mdm., w ujęciu rocznym ceny były o 59,2% wyższe.

Ceny gazu w punkcie przeładunkowym Henry Hub (USD/mln btu)

Źródło: Macrobond

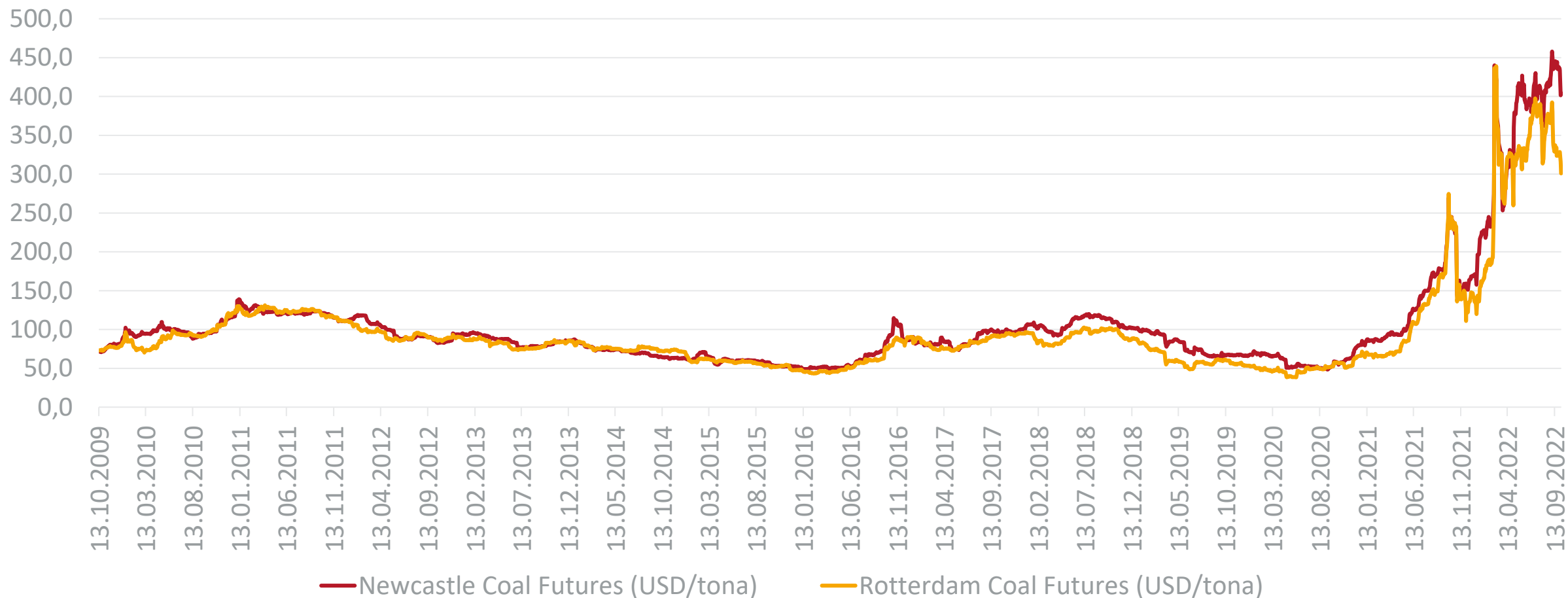
Średnia miesięczna cena gazu w USA i Europie

	wrz.21	paź.21	lis.21	gru.21	sty.22	lut.22	mar.22	kwi.22	maj.22	cze.22	lip.22	sie.22	wrz.22
Dutch TTF (EUR)	5,13	5,52	5,08	3,78	4,30	4,74	4,85	6,56	8,15	7,69	7,21	8,80	8,16
	wrz.21	paź.21	lis.21	gru.21	sty.22	lut.22	mar.22	kwi.22	maj.22	cze.22	lip.22	sie.22	wrz.22
Henry Hub Natural Gas (USD)	65,41	90,12	84,89	112,83	84,29	88,72	126,61	100,96	89,66	105,40	171,64	233,51	191,07

Źródło: Macrobond

Średnie ceny węgla we wrześniu br. w Europie zmniejszyły się w porównaniu do sierpnia, o 4,3%. W Australii ceny wzrosły o 8,5% mdm.

Ceny węgla w terminach węglowych w Newcastle (Australia) i Rotterdamie (Holandia)

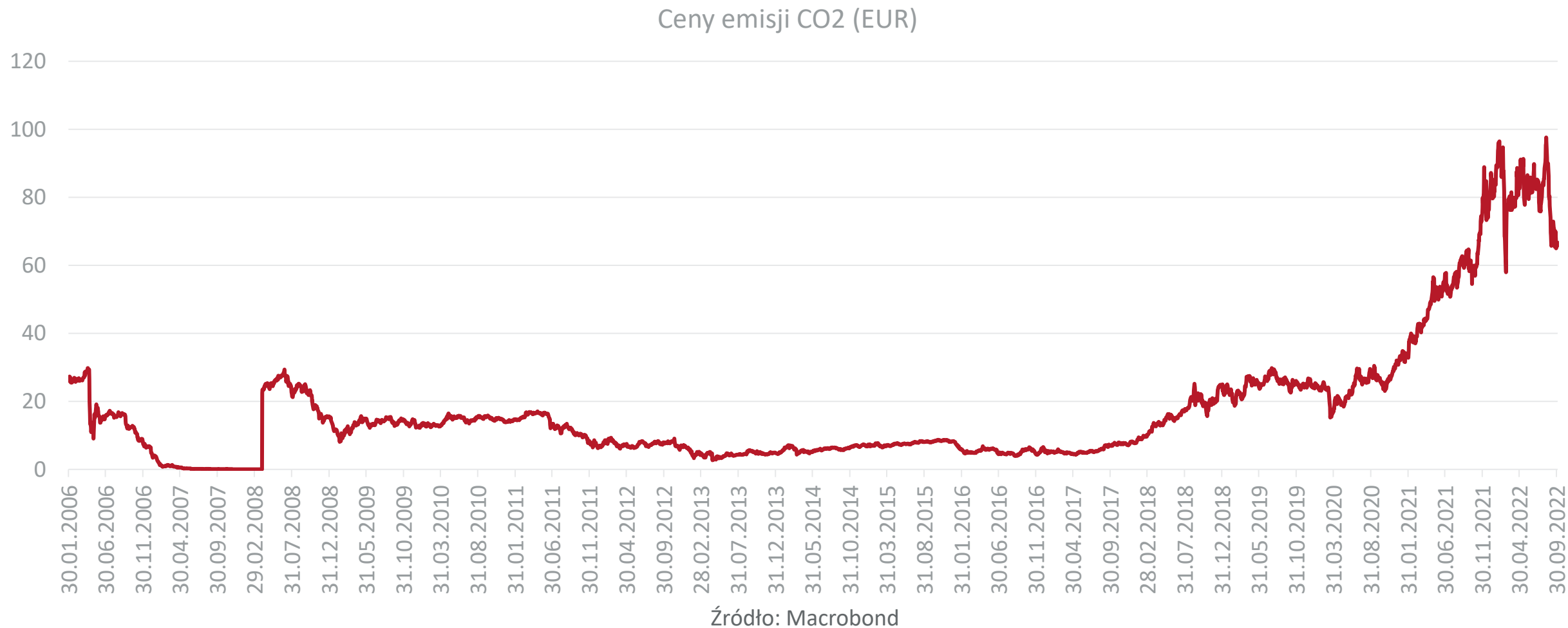
Źródło: Macrobond

Średnia miesięczna cena węgla

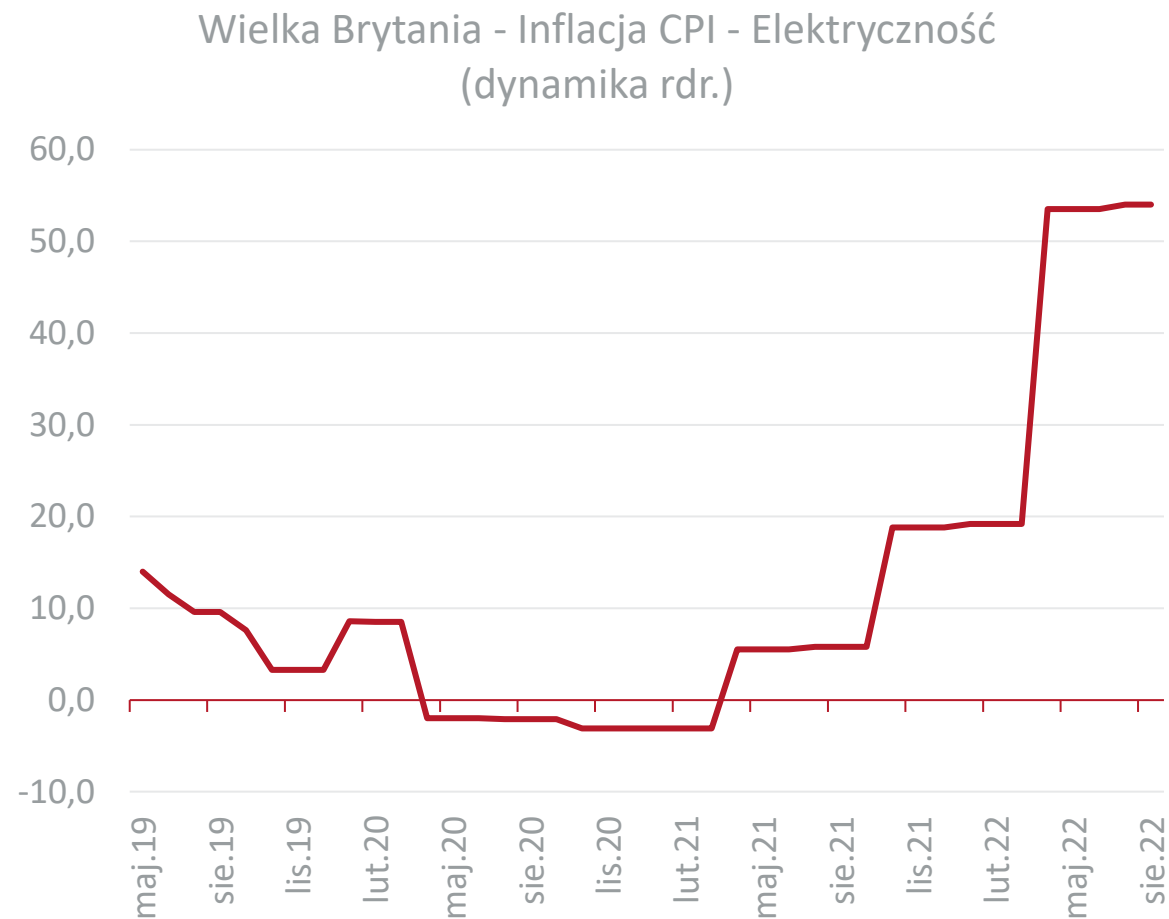
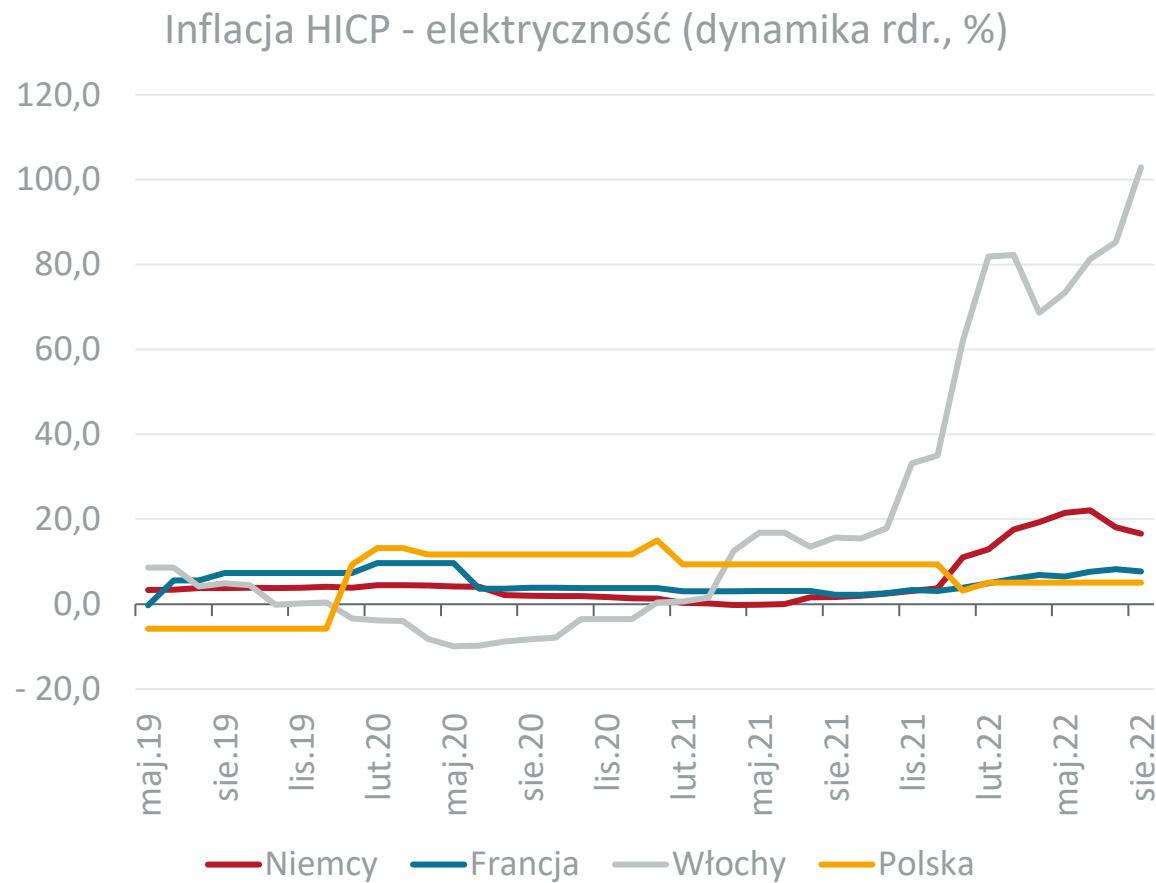
	wrz.21	paź.21	lis.21	gru.21	sty.22	lut.22	mar.22	kwi.22	maj.22	cze.22	lip.22	sie.22	wrz.22
Newcastle Coal Futures	184,1	235,4	153,7	164,6	209,6	236,2	345,3	307,5	390,4	395,0	408,4	404,9	439,4
Rotterdam Coal Futures	175,8	238,3	143,1	136,0	152,1	189,0	343,4	310,8	319,5	338,9	384,0	355,9	340,8

Źródło: Macrobond

Średnie ceny emisji CO2 zmniejszyły się we wrześniu w ujęciu miesięcznym o 19,8%, w ujęciu rocznym były o 14,4% rdr. większe

Ceny elektryczności w wybranych krajach UE i Wielkiej Brytanii

Źródło: Eurostat [prc_hicp_manr] / Wielka Brytania - ONS

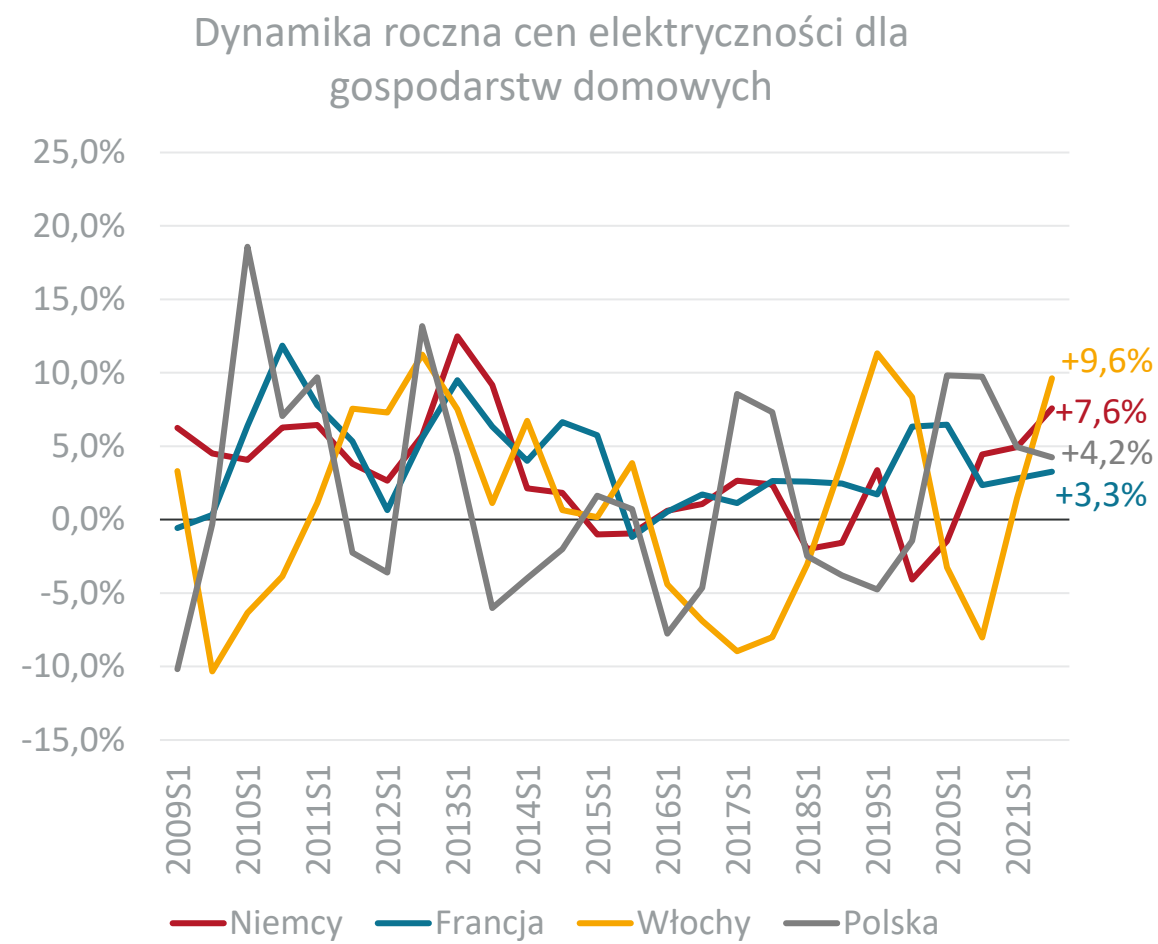
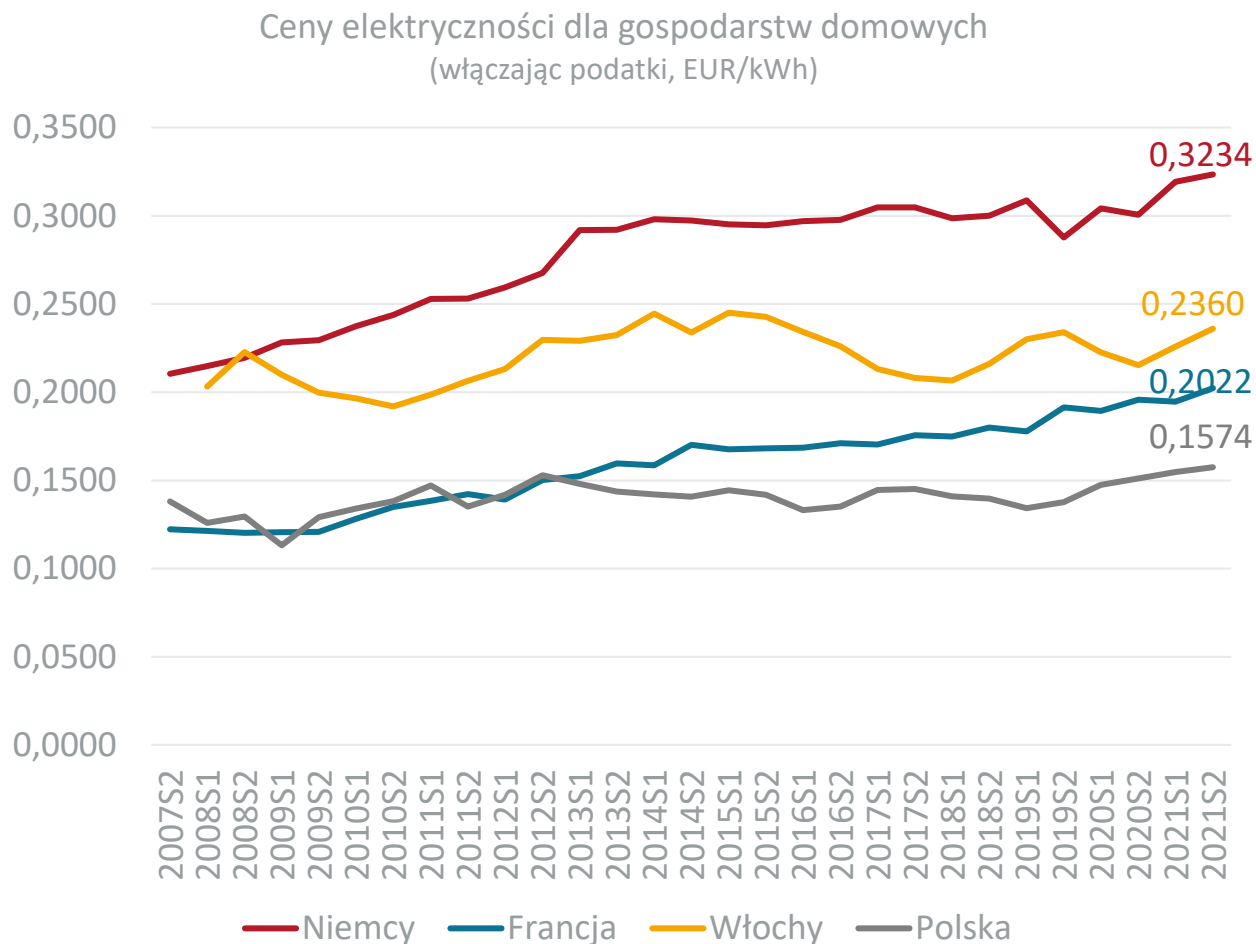
Najwyższe ceny energii elektrycznej dla gospodarstw domowych w drugiej połowie 2021 r. odnotowano w Danii, Niemczech i Belgii; najniższe – na Węgrzech, w Bułgarii i Chorwacji.

Ceny elektryczności dla gospodarstw domowych w drugiej połowie 2021 r.
(włączając podatki, EUR/kWh)

Na potrzeby materiału gospodarstwa domowe zostały zdefiniowane jako średniej wielkości konsumenci o rocznym zużyciu pomiędzy 2 500 a 5 000 kWh. Źródło: Eurostat [nrg_pc_204]

W porównaniu do drugiej połowy 2020 r. ceny elektryczności dla gospodarstw domowych wzrosły w Polsce o 4,2%. Ceny we Włoszech wzrosły o 9,6% rdr., w Niemczech o 7,6%, a we Francji o 3,3%.

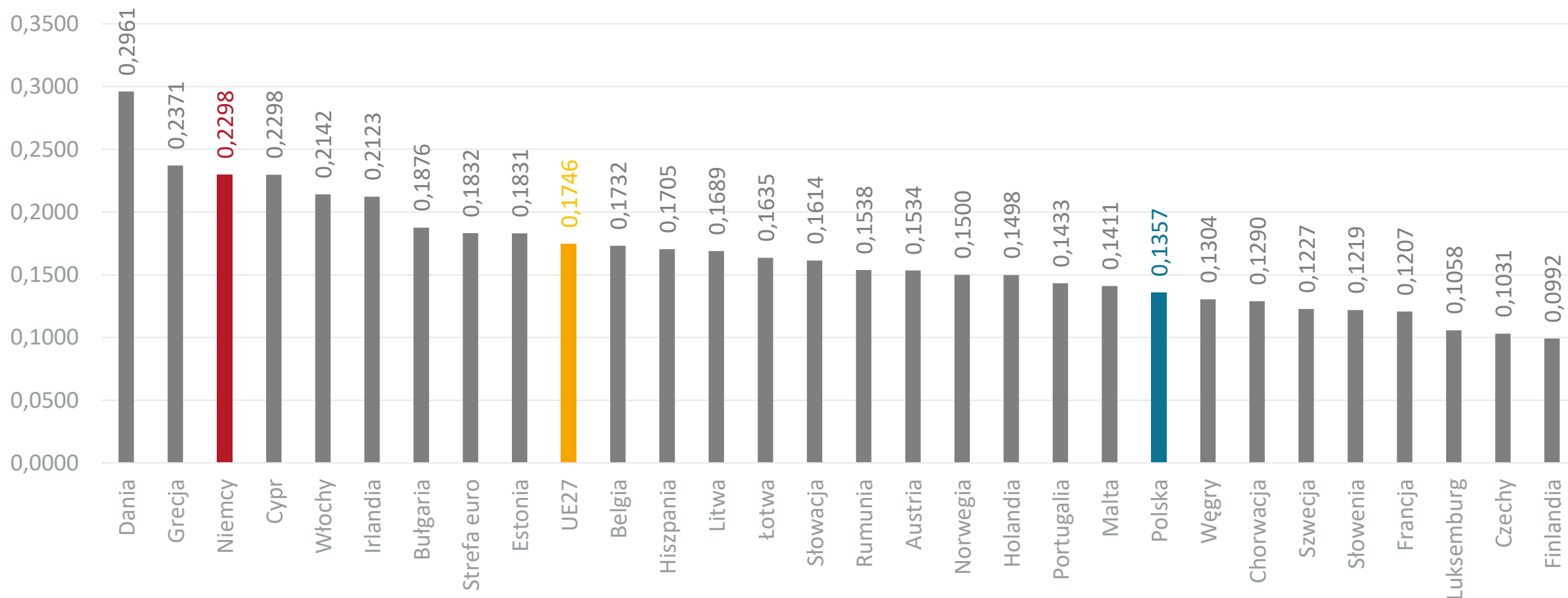

Na potrzeby materiału gospodarstwa domowe zostały zdefiniowane jako średniej wielkości konsumenci o rocznym zużyciu pomiędzy 2 500 a 5 000 kWh.

Źródło: Eurostat [nrg_pc_204]

Najwyższe ceny energii elektrycznej dla przemysłu w drugiej połowie 2021 r. odnotowano w Danii, Grecji i Niemczech; najniższe – w Finlandii, Czechach i Luksemburgu.

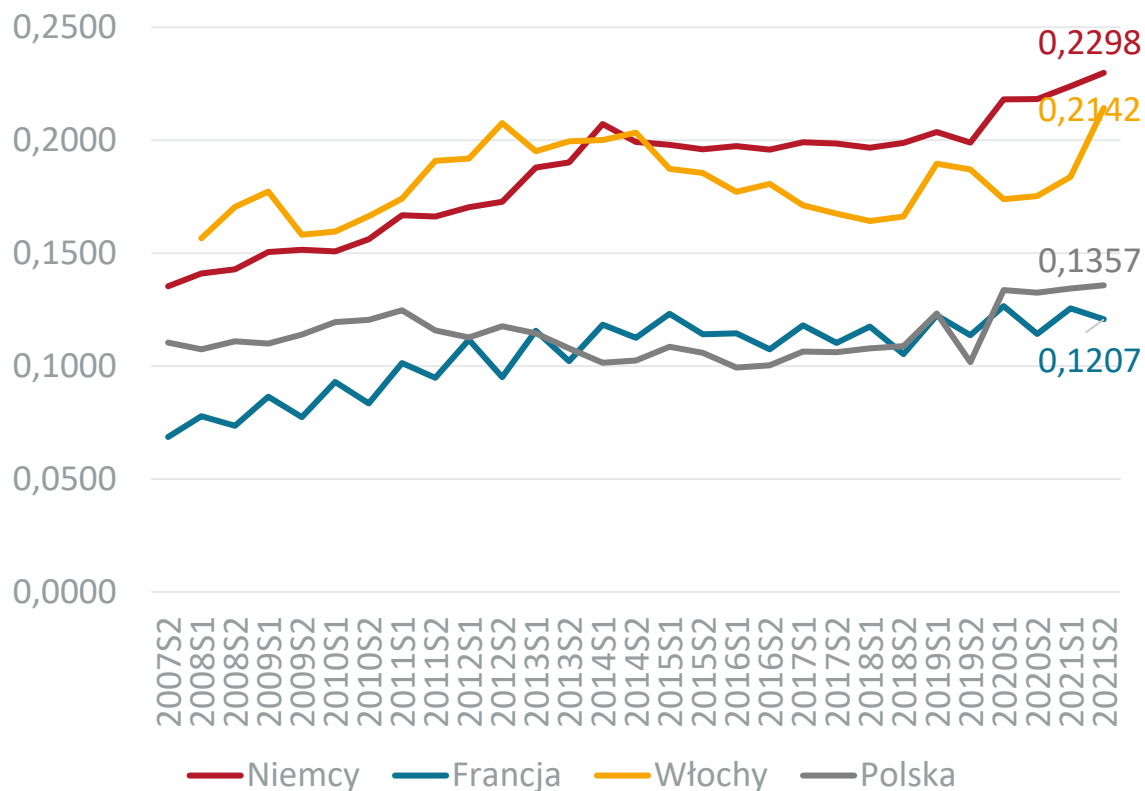
Ceny elektryczności dla przemysłu w drugiej połowie 2021 r. (włączając podatki, EUR/kWh)

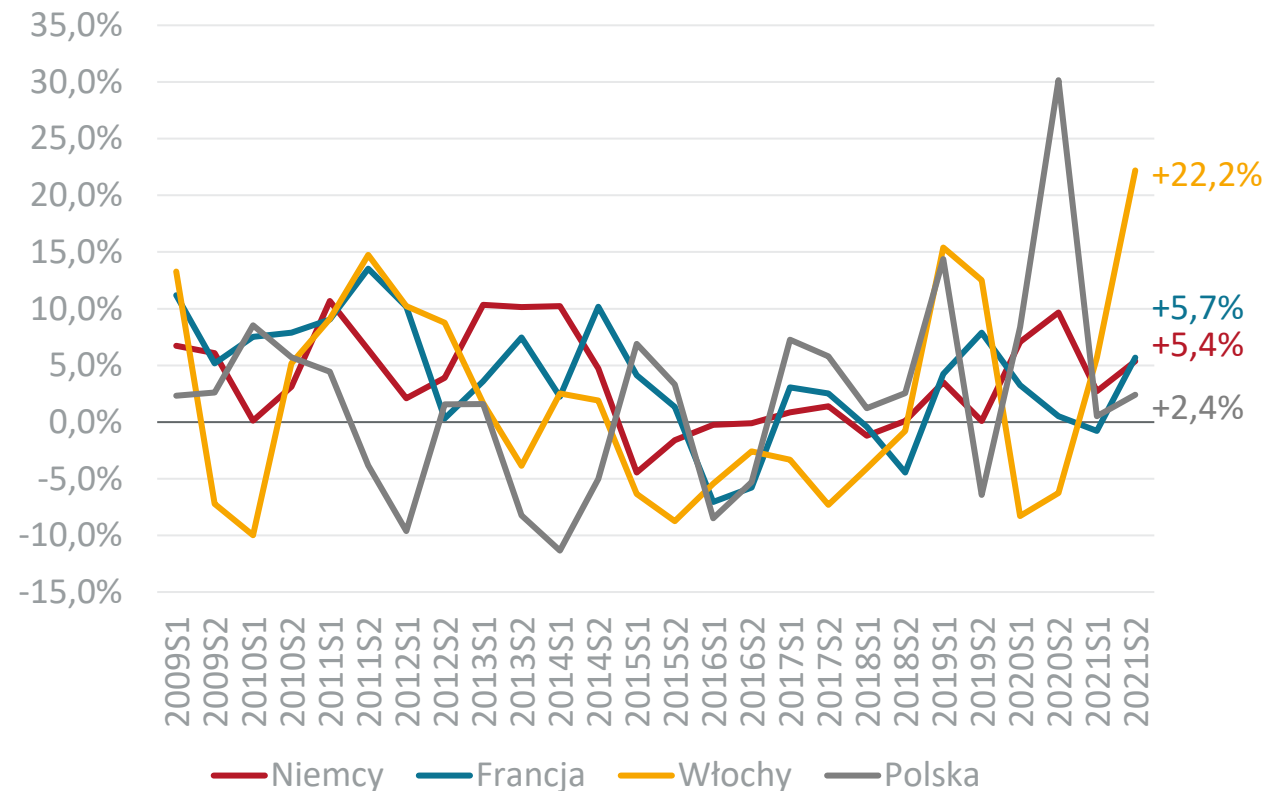
Na potrzeby materiału odbiorcy przemysłowi zostali zdefiniowani jako średniej wielkości konsumenci o rocznym zużyciu pomiędzy 500 a 2.000 MWh. Źródło: Eurostat [nrg_pc_205]

W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego ceny elektryczności dla przemysłu w Polsce były o 2,4% wyższe. We Włoszech wzrost wyniósł 22,2%, we Francji 5,7%, w Niemczech 5,4%.

Ceny elektryczności dla przemysłu
(włączając podatki, EUR/kWh)

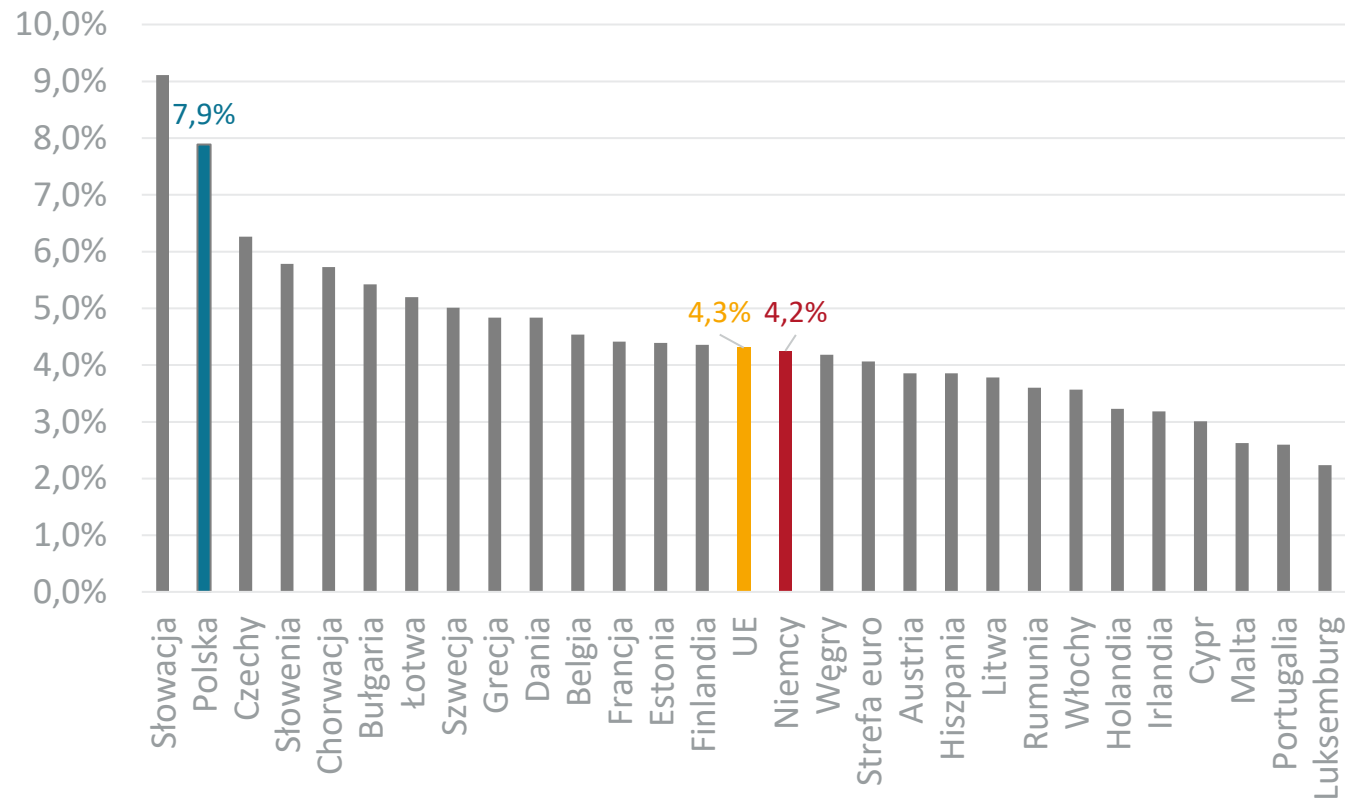
Dynamika roczna cen elektryczności dla gospodarstw domowych

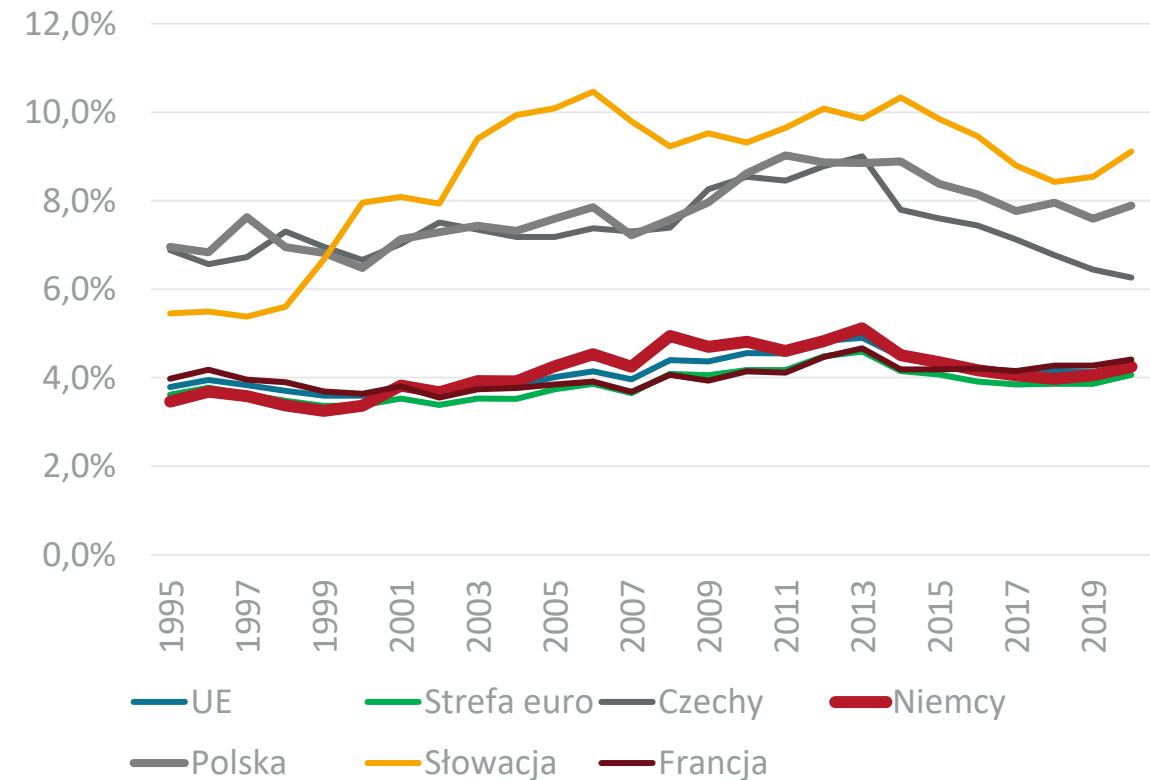
Na potrzeby materiału odbiorcy przemysłowi zostali zdefiniowani jako średniej wielkości konsumenci o rocznym zużyciu pomiędzy 500 a 2.000 MWh. Źródło: Eurostat [nrg_pc_205]

Udział wydatków na energię w całości wydatków gospodarstw domowych wyniósł w Polsce na koniec 2020 r. 7,9% i był drugim najwyższym spośród wszystkich krajów UE

Udział wydatków na energię w całości wydatków gospodarstw domowych na koniec 2020 r.

Udział wydatków na energię w całości wydatków gospodarstw domowych - Polska na tle wybranych krajów

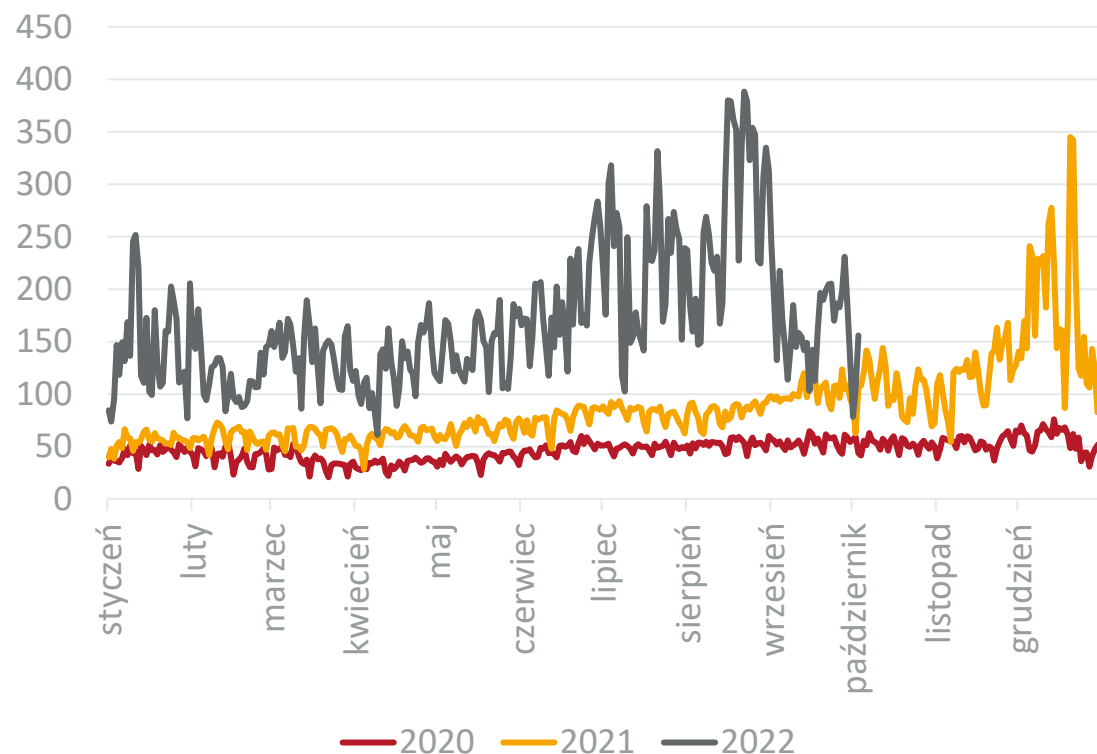
Źródło: Eurostat [nama_10_co3_p3]

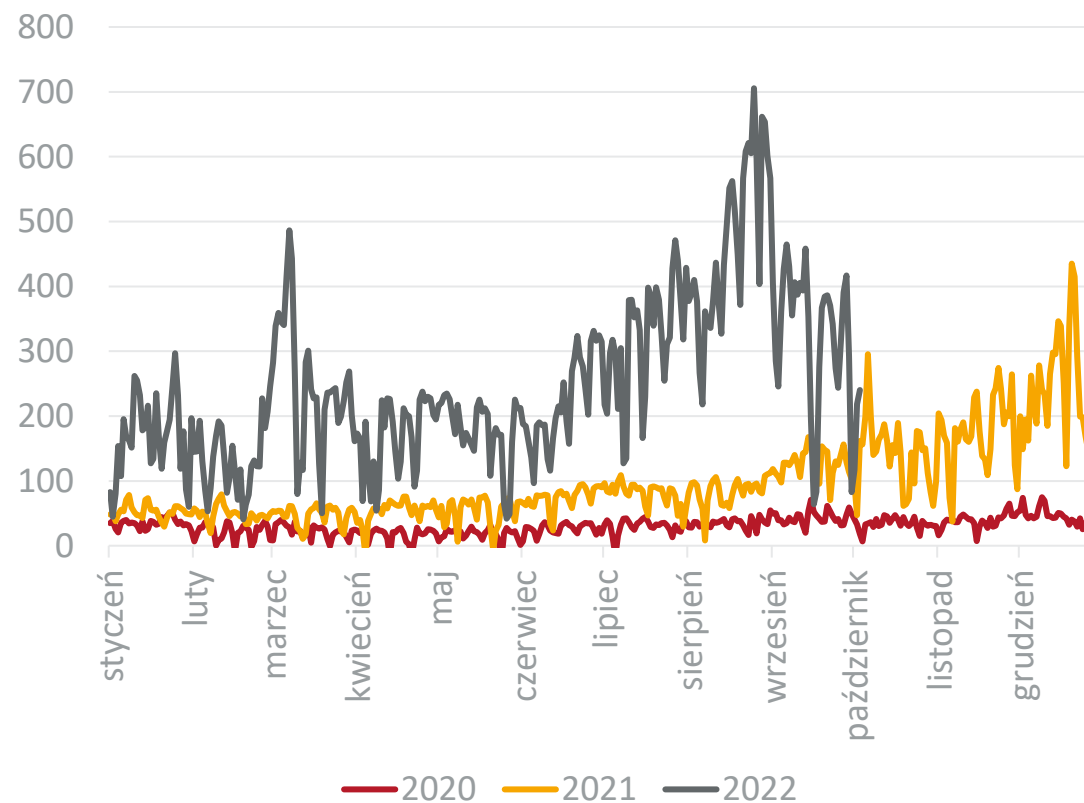
We wrześniu br., w porównaniu do sierpnia 2022 r., średnie ceny hurtowe w Polsce spadły o 37,5%, w Niemczech spadek wyniósł 30,0%

W ujęciu rocznym ceny nadal pozostają dużo wyższe – w Polsce o 66% rdr., w Niemczech o 157% rdr.

Polska - ceny hurtowe (EUR/MWh)

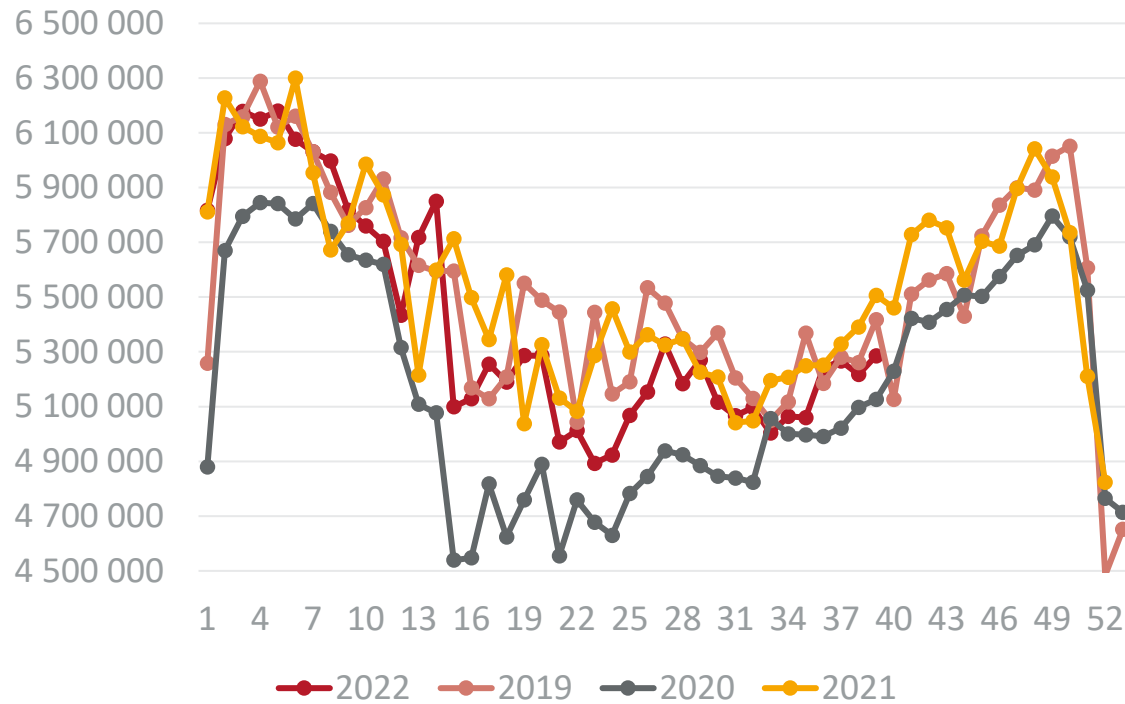
Niemcy - ceny hurtowe (EUR/MWh)

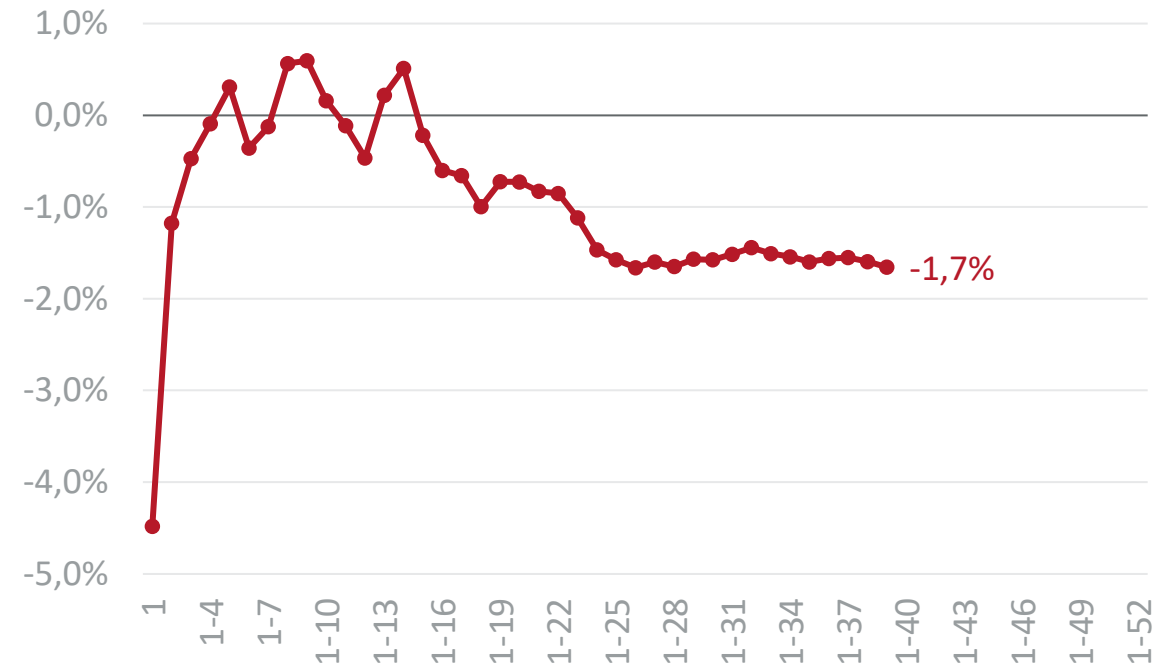
Źródło: Średnie dzienne ceny - ENTSO-E

Niemcy – w pierwszych trzydziestu dziewięciu tygodniach 2022 r. w porównaniu do 2021 r. zapotrzebowanie na energię elektryczną zmniejszyło się o 1,7%.

Średnie zapotrzebowanie na elektryczność (w MW) w Niemczech w poszczególnych tygodniach roku

Dynamika zużycia energii w Niemczech w kolejnych narastających okresach tygodniowych (zmiana 2021 do 2020)

- Średnie zapotrzebowanie na prąd w Niemczech w trzydziestym dziewiątym tygodniu 2022 r. zmniejszyło się w porównaniu do analogicznego tygodnia 2021 r. o 4,0%.

- w pierwszych trzydziestu dziewięciu tygodniach 2022 r. zapotrzebowanie na prąd w Niemczech było o 1,7% niższe niż w 2021 r.

Źródło: ENTSO-E Transparency Platform